

ნანა რამიშვილი
ნანა რამიშვილი

**КРАТКИЙ КУРС
ГРУЗИНСКОГО ЯЗЫКА
ДЛЯ ИНОСТРАНЦЕВ
(САМОУЧИТЕЛЬ)**

Третье издание

**ქართული ენის
მოკლე კურსი
უცხოელებისათვის
(თვითმასწავლებელი)**

მესამე გამოცემა

თბილისი – 2013 – ТБИЛИСИ

ვარსკვლავი ხეობა მზისმზვრებში:
სწავლა, სწავლა, სწავლა, მართლაც სწავლა
და მოხერხება და ნიჭით სწავლა
და და სწავლა

ПРЕДИСЛОВИЕ

Предлагаемая книга служит руководством для самостоятельного изучения грузинского языка. Книга содержит русско-грузинский разговорник, тексты для чтения, краткий курс грамматики, пословицы и краткий словарь. Она рассчитана на лиц не владеющих грузинским языком.

В книге использованы тексты из сборника Я. Гогебашвили «Сагандзури», адаптированные автором самоучителя.

Курс не претендует на полный охват определенного материала. Целью нашего самоучителя является изучение элементарного курса грузинского языка, понимание легкого текста, разговор простыми фразами.

Автором подобраны тексты, носящие познавательный характер и способствующие ознакомлению русскоязычного населения с историей Грузии.

Пословицы помогут читателям в дальнейшем овладении особенностями грузинского языка и в ознакомлении с сокровищницей грузинского народного творчества.

Грамматический материал предельно краток и расположен после текстов. В подаче материала использован принцип постепенности.

ქართული ანბანი

ГРУЗИНСКИЙ АЛФАВИТ

ა	ან	А	
ბ	ბან	Б	
გ	გან	Г	
დ	დონ	Д	
ე	ენ	Ә, Е	
ვ	ვინ	В	
ზ	ზენ	З	
თ	თან	Т	с придыханием
ი	ინ	И	
კ	კან	К	
ლ	ლან	Л	
მ	მან	М	
ნ	ნარ	Н	
ო	ონ	О	
პ	პარ	П	
ჟ	ჟან	Ж	
რ	რამ	Р	
ს	სან	С	
ტ	ტარ	Т	
უ	უნ	У	
ფ	ფარ	П	с придыханием
ქ	ქან	К	с придыханием
ღ	ღან	Г	фрикативный
ყ	ყან	К	гортанный;
შ	შინ	Ш, Щ	
ჩ	ჩინ	Ч	
ც	ცინ	Ц	
ძ	ძილ	ДЗ	звонкая аффриката
წ	წილ	Ц	резкий
ჭ	ჭარ	Ч	резкий
ხ	ხან	Х	
ჯ	ჯან	ДЖ	звонкая аффриката
პ	პამ		как латинск. h с придыханием

Грузинский алфавит состоит из 33-х букв, из них 5 гласных (ა, ე, ი, ო, უ) и 28 согласных (ბ, გ, დ, ვ, ზ, თ, კ, ლ, მ, ნ, პ, ჟ, რ, ს, ტ, ფ, ქ, ღ, ყ, შ, ჩ, ც, ძ, ჭ, ხ, ჯ, ჰ).

Согласные звуки грузинского языка по произношению можно разделить на две группы.

К первой группе относятся звуки, которые полностью или почти полностью совпадает со звуками русского языка (ბ, გ, დ, ვ, ზ, ლ, მ, ნ, ჟ, რ, კ, პ, ს, ტ, შ, ჩ, ც, ხ).

Ко второй группе относятся остальные десять согласных, которые не имеют соответствующих звуков в русском языке (თ, ფ, ქ, ღ, ყ, ძ, ჭ, ჯ, ჰ).

მანკილის მენახეპ

ОБ УДАРЕНИИ

В грузинском языке, в отличие от русского, ударение резко не выделяется, а ограничивается лишь повышением тона на определенном слого.

В грузинском языке ударение неподвижно: оно падает на второй от конца слог в двухсложных словах წე'ლი (год), წუ'თი (минута) - и на третий во всех других словах - ადამი'ანი (человек), მშობელი (родитель) и т. д.

თველი КАК СЧИТАТЬ ПО-ГРУЗИНСКИ

Грузинский счет исключительно прост. С любым числительным любое существительное стоит в именительном падеже единственного числа.

ერთი	1	один
ორი	2	два
სამი	3	три
ოთხი	4	четыре
ხუთი	5	пять
ექსი	6	шесть
შვიდი	7	семь
რვა	8	восемь
ცხრა	9	девять
ათი	10	десять
თერთმეტი	11	одиннадцать
თორმეტი	12	двенадцать
ცამეტი	13	тринадцать
თოთხმეტი	14	четырнадцать
თხუთმეტი	15	пятнадцать
თექვსმეტი	16	шеснадцать
ჩვიდმეტი	17	семнадцать
თვრამეტი	18	восемнадцать
ცხრამეტი	19	девятнадцать
ოცი	20	двадцать

В грузинском свыше двадцати счет ведется на двадцатки, то есть от 21 до 40 единицы прибавляются к двадцати.

ოცდაერთი	21	двадцать один
ოცდაორი	22	двадцать два
ოცდაათი	30	тридцать
ოცდათერთმეტი	31	тридцать один
ოცდათორმეტი	32	тридцать два

ორმოცი	40	сорок
ორმოცდაერთი	41	сорок один
ორმოცდაათი	50	пятьдесят
ორმოცდათერთმეტი	51	пятьдесят один
სამოცი	60	шестьдесят
სამოცდაერთი	61	шестьдесят один
სამოცდაათი	70	семьдесят
სამოცდათერთმეტი	71	семьдесят один
ოთხმოცი	80	восемьдесят
ოთხმოცდაერთი	81	восемьдесят один
ოთხმოცდაათი	90	девяносто
ოთხმოცდათერთმეტი	91	девяносто один
ასი	100	сто

Как видите, наращение происходит в каждой двадцатке и закономерно повторяется внутри всех следующих двадцаток от 1 до 19. Этот порядок выдерживается бесконечно.

ორასი	200	двести
სამასი	300	триста
ოთხასი	400	четыреста
ხუთასი	500	пятьсот
ექვსასი	600	шестьсот
შვიდასი	700	семьсот
რვაასი	800	восемьсот
ცხრაასი	900	девяťсот
ათასი	1000	тысяча
ათი ათასი	10 000	десять тысяч
ასი ათასი	100 000	сто тысяч
მილიონი	1 000 000	миллион

რიგობითი რიცხვითი სახელები ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ

მარტივი რიცხვითი სახელები простые числительные

Порядковые числительные образуются от количественных прибавлением к началу числа префикса მე-, а к основе суффикса -ე (მე-ორე), за исключением числа პირველი (первое).

პირველი	первое	მეექვსე	шестое
მეორე	второе	მეშვიდე	седьмое
მესამე	третье	მერვე	восьмое
მეოთხე	четвертое	მეცხრე	девятое
მეხუთე	пятое	მეათე	десятое

რთული რიცხვითი სახელები сложные числительные

После двадцати префикс მე- прибавляется ко второй части числительного (ოცდა-მე-ხუთე),

ოცდამეერთე	двадцать первый
ოცდამესამე	двадцать третий
ორმოცდამეხუთე	сорок пятый
ორმოცდამეოთხე	пятьдесят восьмой
სამოცდამეცხრამეტე	семьдесят девятый

შედგენილი რიცხვითი სახელები составные числительные

ათას მეერთე	тысяча первый
ორი ათას მეცხრამეტე	две тысячи девятнадцатый
სამი ათას ოცდამეხუთე	три тысячи двадцать пятый

წილობითი რიცხვითი სახელები
дробные числительные

Дробные числительные образуются от количественных числительных при помощи префикса მე- и суффикса -ელ (მე-ორ-ელ-ი)

სამი მეოთხედი	три четверти
ხუთი მერვედი	пять восьмых
ერთი მთელი და ოცდახუთი	одна целая и двадцать пять со- тых

დაიმახსოვრეთ!
ЗАПОМНИТЕ!

ნახევარი	половина
წყვილი	пара
ლუწი	четное
კენტი	нечетное

არსებითი სახელი რაოდენობრივ რიცხვით
სახელთან ერთად

СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫЕ ПРИ КОЛИЧЕСТВЕННЫХ
ЧИСЛИТЕЛЬНЫХ

Имена существительные при количественных числительных в грузинском языке всегда стоят в единственном числе:

სამი მეგობარი	—	три друга
ორი აგარაკი	—	две дачи
ხუთი ლარი	—	пять лари
ოცი თეთრი	—	двадцать тетри

გრამატიკული სქესი ГРАММАТИЧЕСКИЙ РОД

В грузинском языке существительные по родам не различаются, т. е. не имеют грамматического рода

Род существительных узнается по контексту или определяется реальным полом лиц.

ქალი — женщина
კაცი — мужчина
გოგო — девочка
ბიჭი — мальчик
ქალიშვილი — девушка
ვაჟიშვილი — юноша

ზმვის ღრო ВРЕМЕНА ГЛАГОЛА

Глагол в грузинском языке имеет три времени: ახლანდელი — настоящее; წარსული — прошедшее; მომავალი — будущее.

მაგ.: მიყვარდა — მიყვარს — შემეყვარდება
напр.: любил — люблю — полюблю.

ЛИЧНЫЕ ФОРМЫ ГЛАГОЛА ყოფნა (быть) არის (есть)

Глагол არის имеет все формы лица. Эти формы активно употребляются в речи. они никогда не опускаются (как это бывает в русском).

Ниже приводится спряжение этого глагола.

ახლანდელი ღრო — НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი единственное число	მრავლობითი რიცხვი множественное число
I პირი — მე ვარ (я есть)	I ჩვენ ვართ (мы есть)
II პირი — შენ ხარ (ты есть)	II თქვენ ხართ (вы есть)
III პირი — ის არის (он есть)	III ისინი არიან (они есть)

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
единственное число

- I მე ვიყავი (я был)
- II შენ იყავი (ты был)
- III ის იყო (он был)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ ვიყავით (мы были)
- II თქვენ იყავით (вы были)
- III ისინი იყვნენ (они были)

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
единственное число

- I მე ვიქნები (я буду)
- II შენ იქნები (ты будешь)
- III ის იქნება (он будет)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ ვიქნებით (мы будем)
- II თქვენ იქნებით (вы будете)
- III ისინი იქნებიან (они будут)

მისალმება, დამშვიდობება

გამარჯობა!
დილა მშვიდობისა!
სალამო მშვიდობისა!
ნახვამდის!
მშვიდობით!
ლამე ნებისა!
ძილი ნებისა!
გისურვებთ ჯანმრთელობას
გისურვებთ ყველაფერ
საუკეთესოს
გეთაყვა
მადლობა, ბოდიში
გმადლობთ რჩევისათვის
უკაცრავად
ბედნიერად, ნახვამდის

ПРИВЕТСТВИЕ, ПРОЩАНИЕ

Здравствуй!
Доброе утро!
Добрый вечер!
До свидания!
Прощайте!
Спокойной ночи!
Спокойного сна!
Желаю здоровья
Желаю всего наилучшего

Пожалуйста
Спасибо, извините
Спасибо за совет
Простите
Счастливого, до свидания

კეთილი მგზავრობა
როგორა ხარ?
როგორ ბრძანდებით?
როგორ გრძნობთ თავს
სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა
მომავალ შეხვედრამდე
გმადლობთ ყურადღებისთვის
ბოდიში შეწუხებისათვის
მაპატიეთ

Доброго пути
Как ты?
Как Вы поживаете?
Как себя чувствуете?
Приятно с Вами познакомиться
До следующей встречи
Спасибо за внимание
Извините за беспокойство
Простите

СПРЯЖЕНИЕ ГЛАГОЛА – ჰქონა – иметь (неодушевл.)

Глагол მაქვს употребляется с неодушевленными существительными.

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
единственное число

- I მე მაქვს წიგნი (я имею-книгу; у меня есть книга)
II შენ გაქვს წიგნი (ты имеешь книгу; у тебя есть книга)
III მას აქვს წიგნი (он имеет книгу; у него есть книга)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ გვაქვს წიგნი (мы имеем книгу; у нас есть книга)
II თქვენ გაქვთ წიგნი (вы имеете книгу; у вас есть книга)
III მათ აქვთ წიგნი (они имеют книгу; у них есть книга)

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
единственное число

- I მე მქონდა წიგნი (я имел книгу; у меня была книга)
II შენ გქონდა წიგნი (ты имел книгу; у тебя была книга)
III მას ჰქონდა წიგნი (он имел книгу; у него была книга)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ გვქონდა წიგნი (мы имели книгу; у нас была книга)
II თქვენ გქონდათ წიგნი (вы имели книгу; у вас была книга)
III მათ ჰქონდათ წიგნი (они имели книгу; у них была книга).

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
единственное число

- I მე მექნება წიგნი (я буду иметь книгу; у меня будет книга)
II შენ გექნება წიგნი (ты будешь иметь книгу; у тебя будет книга)
III მას ექნება წიგნი (он будет иметь книгу; у него будет книга)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ გვექნება წიგნი (мы будем иметь книгу; у нас будет книга)
II თქვენ გექნებათ წიგნი (вы будете иметь книгу; у вас будет книга)
III მათ ექნებათ წიგნი (они будут иметь книгу; у них будет книга)

СПРЯЖЕНИЕ ГЛАГОЛА ჟღერს – иметь (одушевл.)

Глагол ჟღერს употребляется с одушевленными существительными.

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
единственное число

- I მე მყავს ძაღლი (я имею собаку; у меня есть собака)
II შენ გყავს ძაღლი (ты имеешь собаку; у тебя есть собака)
III მას ჰყავს ძაღლი (он имеет собаку; у него есть собака)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ გვაყავს ძაღლი (мы имеем собаку; у нас есть собака)
- II თქვენ გყავთ ძაღლი (вы имеете собаку; у вас есть собака)
- III მათ ჰყავთ ძაღლი (они имеют собаку; у них есть собака)

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდობითი რიცხვი
единственное число

- I მე მყავდა ძაღლი (я имел собаку; у меня была собака)
- II შენ გყავდა ძაღლი (ты имел собаку; у тебя была собака)
- III მას ჰყავდა ძაღლი (он имел собаку; у него была собака)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ გვაყავდა ძაღლი (мы имели собаку; у нас была собака)
- II თქვენ გყავდათ ძაღლი (вы имели собаку; у вас была собака)
- III მათ ჰყავდათ ძაღლი (они имели собаку; у них была собака)

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდობითი რიცხვი
единственное число

- I მე მეყოლება ძაღლი (я буду иметь собаку; у меня будет собака)
- II შენ გეყოლება ძაღლი (ты будешь иметь собаку; у тебя будет собака)
- III მას ეყოლება ძაღლი (он будет иметь собаку; у него будет собака)

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

- I ჩვენ გვეყოლება ძაღლი (мы будем иметь собаку; у нас будет собака)
II თქვენ გვეყოლებათ ძაღლი (вы будете иметь собаку; у вас будет собака)
III მათ ეყოლებათ ძაღლი (они будут иметь собаку; у них будет собака)

ნაცვალსახელი
МЕСТОИМЕНИЕ

პირის ნაცვალსახელებია: მე, შენ, ის, ჩვენ, თქვენ, ისინი.

Личные местоимения: Я, ТЫ, ОН, МЫ, ВЫ, ОНИ.
ОНА
ОНО

კუთვნილებითი ნაცვალსახელებია:

ჩემი, შენი, მისი, ჩვენი, თქვენი, მათი.

Притяжательные местоимения:

МОЙ, ТВОЙ, ЕГО, ЕЕ, НАША, ВАША, ИХ.

დაიმახსოვრეთ!
ЗАПОМНИТЕ!

მხოლოდობითი რიცხვი
единственное число

მრავლობითი რიცხვი
множественное число

ჩემზე – про меня, обо мне
შენზე – про тебя, о тебе
მასზე (იმაზე) — про него, про нее

ჩვენზე – про нас, о нас
თქვენზე – про вас, о вас
მათზე (იმათზე) – про них, о них

ჩემთვის – для меня
შენთვის – для тебя
მისთვის (იმისთვის) — для него, для нее

ჩვენთვის – для нас
თქვენთვის – для вас
მათთვის (იმათთვის) — для них

ჩემთან — ко мне
 შენთან — к тебе
 მასთან (იმასთან) — к нему, к ней

ჩემგან — от меня
 შენგან — от тебя
 მისგან (იმისგან) — от него, от нее

ჩემთან ერთად — со мной
 შენთან ერთად — с тобой
 მასთან ერთად — с ним, с ней
 (იმასთან ერთად)

უჩემოდ — без меня
 უშენოდ — без тебя
 უიმისოდ — без него, без нее

ჩვენთან — к нам
 თქვენთან — к вам
 მათთან (იმათთან) — к ним

ჩვენგან — от нас
 თქვენგან — от вас
 მათგან (იმათგან) — от них

ჩვენთან ერთად — с нами
 თქვენთან ერთად — с вами
 მათთან ერთად — с ними
 (იმათთან ერთად)

უჩვენოდ — без нас
 უთქვენოდ — без вас
 უიმათოდ — без них

ანკეტა

- თქვენი გვარი?
- ჩემი გვარია...
- სახელი? (რა გქვიათ?)
- ჩემი სახელია... (მე მქვია...)
- მამის სახელი?
- ჩემი მამის სახელია...
(მე ვარ გიორგის ასული,
გიორგის ძე)
- დაბადების წელი?
- ჩემი დაბადების წელია...
(მე დავიბადე...)
- სად დაიბადეთ?
- მე დავიბადე...
- ამჟამად სად ცხოვრობთ?
- მე ვცხოვრობ...
- რამდენი წლისა ხართ?
- მე ვარ 20 წლის.
- რა ეროვნებისა ხართ?
- მე ქართველი (რუსი) ვარ
- განათლება?

АНКЕТА

- Ваша фамилия?
- Моя фамилия...
- Имя? (как вас зовут?)
- Мое имя... (меня зовут...)
- Отчество?
- Моего отца зовут...
(Я Георгиевна, Георгиевич)
- Год рождения?
- Мой год рождения...
(Я родился...)
- Где родились?
- Я родился...
- Где сейчас живете?
- Я живу...
- Сколько вам лет?
- Мне 20 лет
- Какой Вы национальности?
- Я грузин (русский).
- Образование?

- მე მაქვს საშუალო (ტექნიკური, უმაღლესი) განათლება
- სად მუშაობთ?
- მე ვმუშაობ...
- გათხოვილი ხართ?
- დიახ, მე გათხოვილი ვარ (არა, მე გათხოვილი არა ვარ)
- ცოლიანი ხართ?
- დიახ, მე ცოლიანი ვარ (არა, მე ცოლიანი არა ვარ)
- უცოლო ხართ?
- დიახ, მე უცოლო ვარ (არა, მე უცოლო არა ვარ)
- ბავშვები გყავთ?
- დიახ, მე ბავშვები მყავს (არა, მე ბავშვები არა მყავს)
- რამდენი ბავშვი გყავთ?
- მე მყავს სამი შვილი
- რამდენი წლისაა თქვენი ვაჟი (ქალიშვილი)?
- ჩემი უფროსი ვაჟი 10 წლისაა, ჩემი უმცროსი ვაჟი შვიდი წლისაა, ქალიშვილი კი, ხუთი წლისაა.
- სად მუშაობს თქვენი ქმარი (ცოლი)?
- ჩემი ქმარი (ცოლი) მუშაობს...
- თქვენი მშობლები ცოცხლები არიან?
- დედა ცოცხალია, მამა კი გარდაიცვალა.
- როდის გარდაიცვალა მამა?
- მამა გარდაიცვალა 6 წლის წინ.
- სად ცხოვრობენ თქვენი მშობლები?
- ჩემი მშობლები ცხოვრობენ...
- У меня среднее (техническое, высшее) образование.
- Где работаете?
- Я работаю...
- Вы замужем?
- Да, я замужем. (Нет, я не замужем)
- Вы женаты?
- Да, я женат. (Нет, я не женат)
- Вы холост?
- Да, я холост. (Нет, я не холост)...
- Есть ли у Вас дети?
- Да, у меня есть дети. (Нет, у меня нет детей)
- Сколько у Вас детей?
- У меня трое детей.
- Сколько лет вашему сыну (дочке)?
- Старшему сыну 10 лет, младшему сыну 7 лет, а дочке 5 лет.
- Где работает Ваш муж (жена)?
- Мой муж (моя жена) работает...
- Живы ли Ваши родители?
- Мать жива, отец скончался
- Когда скончался отец?
- Мой отец скончался 6 лет тому назад.
- Где Живут Ваши родители?
- Мои родители живут...

თანდებულები – ПРЕДЛОГИ

Предлоги в грузинском языке ставятся после слова и пишутся вместе.

ზე – на
ში – в
თან – к, у

გან, დან – из, от

კენ – к(в сторону)
ვით – как (словно)
მდე – до
თვის – для, ради
ურთ – вместе

მაგიდაზე – на столе
ბაღში – в саду
მაღაზიასთან – к магазину, у
магазина

სკოლიდან – из школы
მისგან – от него
სახლისაკენ – к дому
წყალივით – как вода
ჩვენამდე – до нас
საქმისათვის – для дела, ради
дела
ცოლითურთ – вместе с женой

დრო

საათი
წუთი
წამი
– რომელი საათია?
– ახლა ზუსტად თორმეტი საათია.
– შვილის ნახევარია.
– ახლა დაახლოებით ცხრა
საათია.
– ხუთის ათი წუთია.
– ექვსს აცლია ათი წუთი.
– რომელ საათზე შევხვდეთ
ერთმანეთს?
– საღამოს რვა საათზე.
– ჩემი საათი გაჩერდა.
– ჩემი საათი გაფუჭდა
(დაზიანდა)
– ჩემი საათი ჩქაროვს
(გარბის)
– ჩემი საათი ჩამორჩება.
კედლის საათი.
მალვითარა.
დილა

ВРЕМЯ

Час
Минута
Секунда
– Который час?
– Сейчас ровно 12 часов.
– Полседьмого
– Сейчас приблизительно, 9
часов.
– 10 минут пятого.
– Без десяти шесть.
– В котором часу встретимся?
– В восемь часов вечера;
– Мои часы остановились
– Мои часы испортились
– Мои часы спешат.
– Мои часы отстают.
Настенные часы
Будильник
Утро

შუაღლე
საღამო
ღამე
შუალამე
ღლე

Полдень
Вечер
Ночь
Полночь
День

კვირა

მომავალ კვირას
გასულ კვირას
ერთი კვირის შემდეგ
– კვირაში რამდენი ღლეა?
– კვირაში შვიდი ღლეა
ორშაბათი
სამშაბათი
ოთხშაბათი
ხუთშაბათი
პარასკევი
შაბათი
კვირა

НЕДЕЛЯ

На следующей неделе
На прошлой неделе
Через неделю
– Сколько дней в неделе?
– В неделе семь дней.
Понедельник
Вторник
Среда
Четверг
Пятница
Суббота
Воскресенье

დაიმახსოვრეთ

დასვენების ღლე
სამუშაო ღლე
უქმე ღლე
სადღესასწაულო ღლე
მთელი ღლე
გუშინ
გუშინწინ
ხვალ
ზეგ
ადრე
გვიან
ნაადრევად
მოგვიანებით
შარშან (გასულ წელს)
მომავალ წელს (გაისად)
წელი, წელიწადი
საუკუნე

ЗАПОМНИТЕ

День отдыха
Рабочий день
Нерабочий день
Праздничный день
Целый день
Вчера
Позавчера
Завтра
Послезавтра
Рано
Поздно
Пораньше
Попозже
В прошлом году.
На будущий год
Год
Век

- წელიწადში რამდენი თვეა?
- წელიწადში თორმეტი თვეა.
- იანვარი
- თებერვალი
- მარტი
- აპრილი
- მაისი
- ივნისი
- ივლისი
- აგვისტო
- სექტემბერი
- ოქტომბერი
- ნოემბერი
- დეკემბერი

- Сколько месяцев в году?
- В году 12 месяцев.
- Январь
- Февраль
- Март
- Апрель
- Май
- Июнь
- Июль
- Август
- Сентябрь
- Октябрь
- Ноябрь
- Декабрь

ოჯახი

- თქვენ დიდი ოჯახი გაქვთ?
- დიახ, მე დიდი ოჯახი მაქვს.
- იგი რვა სულისგან შედგება:
- ბებია, პაპა, დედა, ძმა, სამი და და მე.
- მშობლები თუ გყავთ?
- მყავს დედა, მამა კი დამეღუპა.
- ვინაა თქვენი ცოლი? (რა პროფესიისაა თქვენი ცოლი?)
- ჩემი ცოლი მასწავლებელია (ექიმია, დიასახლისია, ექთანია, დამლაგებელია, მდივანია)
- ვინაა თქვენი ქმარი?
- ჩემი ქმარი ინჟინერია (მუშაა, გლეხია, მოქანდაკეა, მწერალია, მსახიობია, ვეჭილია)
- თქვენი და გათხოვილია თუ მარტოხელაა?
- იგი გათხოვილია და ატარებს ქმრის გვარს... მისი ქალიშვილობის გვარია...

СЕМЬЯ

- У вас большая семья?
- Да, у меня большая семья.
- Она состоит из восьми человек: бабушка, дедушка, мама, брат, три сестры и я.
- Есть ли у Вас родители?
- У меня есть мать, а отец погиб.
- Кто Ваша жена? (кто по профессии?)
- Моя жена учительница (врач, домохозяйка, медсестра, уборщица, секретарь).
- Кто Ваш муж?
- Мой муж инженер (рабочий, крестьянин, скульптор, писатель, актер, адвокат).
- Ваша сестра замужем или одинокая?
- Она замужем и носит фамилию мужа..., ее девичья фамилия...

– ბევრი ნათესავი გყავთ?
 – დიახ, მყავს მამიდა, ბიძა,
 ბიძაშვილი, დისშვილი.

– У Вас много родственников?
 – Да, у меня есть тетя, дядя,
 двоюродный брат (двоюрод-
 ная сестра), племянник - ца.

დამატებითი სიტყვები

გერი (ბიჭი, გოგო)
 დედინაცვალი
 მამინაცვალი
 დეიდა, მამიდა, ბიცოლა
 საცოლე
 საჭმრო
 სიძე
 რძალი
 მაზლი
 მულო
 დედამთილი
 მამამთილი
 სიდედრი
 სიმამრი
 ქვრივი ქალი
 ქვრივი მამაკაცი
 მძახალი
 ცოლის ძმა

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ СЛОВА

Пасынок - Падчерица
 Мачеха
 Отчим
 Тетя
 Невеста
 Жених
 Зять
 Невестка (сноха)
 Деверь
 Золовка
 Свекровь
 Свекор
 Теща
 Тесть
 Вдова
 Вдовец
 Сватья
 Шурин

მიმართულება

გვერდით
 ზევით
 ქვევით
 მარჯვნივ
 მარცხნივ
 პირდაპირ
 უკან
 წინ

НАПРАВЛЕНИЕ

Рядом
 Наверху (наверх)
 Внизу (вниз)
 Направо
 Налево
 Прямо
 Сзади
 Спереди

პროფესიები

მსახიობი
მხატვარი
მოქანდაკე
მეცნიერი
ექიმი
მევიოლინე
მწერალი
მასწავლებელი
მფრინავი
მკერავი
მძღოლი
მოსამსახურე
ვექილი
მებაღე
დამლაგებელი
ღიასახლისი
ხელოვნება
მეცნიერება

ПРОФЕССИИ

Актер
Художник
Скульптор
Ученый
Врач
Скрипач
Писатель
Учитель
Летчик
Портниха
Водитель
Служащий
Адвокат
Садовник
Уборщица
Домохозяйка
Искусство
Наука

ბინა

- მე ვცხოვრობ ახალ ბინაში, რომელიც რამდენიმე ხნის წინათ მივიღე.
- ახალმოსახლეობას შაბათს გადავიხდი და შენ, როგორც ძველ მეგობარს, პირველ რიგში დაგპატიებ.
- რამდენი ოთახისგან შედგება შენი ბინა?
- ბინა შედგება ხუთი ოთახისაგან: მისაღები, სასადილო, სასტუმრო, საძინებელი, კაბინეტი.
- რომელ სართულზე ცხოვრობ?
- მე ვცხოვრობ მეხუთე სართულზე

КВАРТИРА

- Я живу в новой квартире, которую получил некоторое время тому назад.
- Новоселье буду отмечать в субботу, и тебя, как старого друга, приглашу в первую очередь.
- Сколько комнат в твоей квартире.
- Моя квартира состоит из 5-ти комнат: приемная комната, столовая, гостиная, спальня, кабинет.
- На каком этаже живешь?
- Я живу на пятом этаже.

- რა სათავსოები აქვს ბინას?
- აქვს დიდი სამზარეულო, სააბაზანო, ფართო აივანი, ტუალეტი (საპირფარეშო).
- რომელ ქუჩაზეა შენი სახლი?
- ჩემი სახლი რუსთაველის ქუჩაზეა.
- ლიფტი თუ გაქვთ?
- გვაქვს სამგზავროც და სატვირთოც.

- Какие удобства имеются в квартире?
- Имею большую кухню, ванну, широкий балкон, туалет.
- На какой улице твой дом?
- Мой дом на ул. Руставели.
- Есть у Вас лифт?
- Есть пассажирский и грузовой.

ცალკეული სიტყვები

ავეჯი
 აივანი
 აგარაკი
 ბინის ქირა
 გასაღები
 ღერეფანი
 ეზო
 იატაკი
 კარები
 კიბე
 კედელი
 მაცივარი
 მაგიდა
 მტვერსასრუტი
 საწოლი
 სარკე
 სარდაფი
 სკამი
 ფანჯარა
 ღობე
 წიგნების კარადა
 ჭერი

ОТДЕЛЬНЫЕ СЛОВА

Мебель
 Балкон
 Дача
 Квартилата
 Ключи
 Коридор
 Двор
 Пол
 Двери
 Лестница
 Стена
 Холодильник
 Стол
 Пылесос
 Кровать
 Зеркало
 Подвал
 Стул
 Окно
 Забор
 Книжный шкаф
 Потолок

კავშირები – СОЮЗЫ

და	–	ი	იმიტომ, რომ	–	потому что
მაგრამ	–	ხო	თუ	–	если
რაც	–	что	თუმცა	–	хотя
რომ	–	чтобы, что	ან	–	или
როცა, როდესაც	–	когда	თორემ	–	а то
საიდანაც	–	откуда	როგორც	–	как
სადაც	–	где	როგორც, კი	–	как только
ვინც	–	кто			

არსებითი სახელების მრავლობითი რიცხვი МНОЖЕСТВЕННОЕ ЧИСЛО СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ

В именительном падеже ед. числа грузинские существительные оканчиваются на гласные ი, ა, ე, ო, უ.

Из конечных гласных ი является окончанием им. пад., другие же входят в основу.

Множественное число существительных образуется при помощи суффикса – ებ следующим образом:

ა) У существительных с конечными ი, ა, ო отбрасываются эти окончания, к оставшейся части слова прибавляется суффикс – ებ, а после него уже окончание им. пад. ი. Напр.

წიგნი	–	წიგნები	книга - книги
ადამიანი	–	ადამიანები	человек - люди
მაგიდა	–	მაგიდები	стол - столы
ბავშვი	–	ბავშვები	ребенок - дети

ბ) У существительных с окончанием ე, ო, უ суффикс ებ, просто прибавляется к форме ед. числа, после чего ставится окончание им. пад. ი. Напр.

ტყე	–	ტყეები	лес - леса
ღვინო	–	ღვინოები	вино - вина
კუ	–	კუები	черепаха - черепахи

В некоторых грузинских существительных при образовании множ. числа происходит стяжение основы, что выражается в выпадении из основы одного гласного.

სოფელი	–	სოფლები	деревня - деревни
კალამი	–	კალმები	перо - перья
სტუმარი	–	სტუმრები	гость - гости
ცხვარი	–	ცხვრები	баран - бараны
ღრუბელი	–	ღრუბლები	облако - облака

თვისება

კარგი — ცუდი
ახალი — ძველი
მდიდარი — ღარიბი
დიდი — პატარა
ლამაზი — უშნო (მახინჯი)
მძიმე — მზატე (მსუბუქი)
გრძელი — მოკლე
მაღალი — დაბალი
ძლიერი — სუსტი
ჰკვიანი — სულელი
ძვირი — იაფი
ნათელი — ბნელი
განიერი — ვიწრო
ცხელი — ცივი
სწრაფი — ნელი
სუფთა — ჭუჭყიანი
მხიარული — მოწყენილი
ტკბილი — მწარე
მსუქანი — გამხდარი
ბუნებრივი — ხელოვნური
მშრალი — სველი
ადვილი — ძნელი
მჟაფე

კითხვები

ვინ? რა?
როგორი? რომელი? რანაირი?
რამდენი?
როდის? სად? საით?
როგორ?
რატომ?

შეა

— რა ენებს სწავლობთ თქვენ,
გარდა მშობლიურისა?

КАЧЕСТВО

хороший — плохой
новый — старый
богатый — бедный
большой — маленький
красивый — некрасивый (урод)
тяжёлый — легкий
длинный — короткий
высокий — низкий
сильный — слабый
умный — глупый
дорогой — дешёвый
светлый — темный
широкий — узкий
горячий — холодный
быстрый — медленный
чистый — грязный
веселый — грустный
сладкий — горький
толстый — худой
естественный — искусственный
сухой — мокрый
легкий — трудный
кислый

ВОПРОСЫ

Кто? что?
Какой? который?
Сколько?
Когда? где? куда?
Как?
Почему?

Я З Ы К

— Какие языки Вы изучаете
кроме родного?

- კარგად ვიცი რუსული (ინგლისური, ფრანგული, გერმანული) ენა.
- ქართულ ენას დიდი მონდომებით ვსწავლობ.
- შეძენილი მაქვს ქართული ენის სახელმძღვანელოები და დამხმარე სახელმძღვანელოები.
- განსაკუთრებულ ყურადღებას სამეცნიერო ენის შესწავლას ვაქცევ.
- ქართული ენის შესწავლაზე ყოველდღიურად ვმუშაობ.
- ქართულ ენას რუსულ ენასთან შეპირისპირებით ვსწავლობ.
- თქვენ ლაპარაკობთ ქართულად?
- ჯერჯერობით ცუდად ვლაპარაკობ ქართულად.
- მესმის, რასაც ამბობთ, მაგრამ მიჭირს ქართულად ლაპარაკი.
- ეს სიტყვა ხშირად იხმარება ქართულში.
- ამ სიტყვას რამდენიმე მნიშვნელობა აქვს.
- როგორ იწერება (წარმოითქმის) ეს სიტყვა?
- თქვენ ძალიან ჩქარა ლაპარაკობთ (ბეჭდავთ).
- ილაპარაკეთ, გეთავა, უფრო ნელა.
- მე სწორად წარმოვთქვი ეს სიტყვა?
- რას ნიშნავს ეს სიტყვა?
- მე უკვე ვთარგმნი ქართულ ენაზე, ლექსიკონის დახმარებით.
- Хорошо знаю русский (английский, французский, немецкий) язык.
- Я изучаю грузинский язык с большим старанием.
- Я приобрел учебник и учебные пособия по грузинскому языку.
- Особое внимание уделяю изучению разговорной речи.
- Над изучением грузинского языка я работаю ежедневно.
- Грузинский язык я изучаю в сопоставлении с русским.
- Вы говорите по-грузински?
- Пока что я плохо говорю по грузински.
- Я Вас понимаю, но с трудом говорю по-грузински.
- Это слово часто употребляется в грузинском языке
- Это слово имеет несколько значений.
- Как пишется (произносится) это слово?
- Вы говорите (печтаете) слишком быстро.
- Говорите, пожалуйста, помедленнее.
- Я правильно произнес это слово?
- Что означает это слово?
- Я уже перевожу на грузинский язык с помощью словаря.

ზამთრის დრო

ГЛАГОЛЬНЫЕ ПРИСТАВКИ

- მო – обозначает движение к говорящему (сюда)
მოვიდა – пришел, მოიტანა – принес.
- წა – обозначает движение от говорящего (туда)
წავიდა – ушел, წაიღო – унес.
- ა – движение снизу вверх
ავიდა – взошел, აიტანა – поднял наверх.
- ჩა – движение сверху вниз и вглубь
ჩაიტანა – спустился, ჩაიტანა – спустил (что-то)
- შე – движение во что-то
შევიდა – вошел, შეიტანა – занес.
- გა – движение из чего-то
გავიდა – вышел, გაიტანა – вынес.
- მი – движение к чему-то
მივიდა – пришел куда-то, მიიტანა – принес куда-то.
- გადა – движение через что-то
გადავიდა – перешел, გადაიტანა – перенес
- ლა – движение сверху на поверхность чего-то или же действие без пространственного значения
ლაწერა – написал.
- Если после каждой приставки вставить приставку -მო, то получим и сложные приставки, которые будут обозначать те же действия, но направленные в сторону говорящего.

წამო, ჩამო, გამო, გადმო, ამო, შემო, მიმო

ქალაქის ბაგრა

ЗНАКОМСТВО С ГОРОДОМ

– ყოფილხარ ამ ქალაქში ადრე (როდისმე)?	– Бывали ли Вы в этом городе?
– მე პირველად ვარ ამ ქალაქში.	– Я первый раз в этом городе.
– თბილისში რამდენჯერმე ვყოფილვარ და შემოიღია მოგაწოდოთ ცნობები ამ ქალაქის შესახებ.	– В Тбилиси я был несколько раз и могу дать справки об этом городе.

- ჩვენ გვინდა დავათვალიეროთ ქალაქის ღირსშესანიშნავი ადგილები.
- მე უკვე ვიყიდე ქალაქის მეგზური.
- რამდენი მცხოვრებია ამჟამად თბილისში?
- როდის დაარსდა თბილისი?
- თბილისი დაარსდა თექვსმეტი საუკუნის წინათ.
- როგორია თბილისის გეოგრაფიული პირობები?
- თბილისს ხელსაყრელი გეოგრაფიული პირობები აქვს.
- გავიაროთ ფეხით, დავათვალიეროთ ქალაქი.
- სად არის ავტობუსის გაჩერება?
- მითხარით გეთაყვა, როგორ მივიღე სასტუმრომდე?
- Мы хотим осмотреть достопримечательности города.
- Я уже купил путеводитель по городу.
- Сколько жителей в настоящее время в Тбилиси?
- Когда был основан Тбилиси?
- Тбилиси был основан 16 веков тому назад.
- Каковы географические условия Тбилиси?
- Тбилиси имеет благоприятные географические условия.
- Пройдемся пешком, посмотрим город.
- Где автобусная остановка?
- Скажите, пожалуйста, как дойти до гостиницы?

წარწერები და აბრეშები

გადასასვლელი
შესვლა აკრძალულია
შესასვლელი
ყურადღება!
გამოსასვლელი
აქ გაჩერებაა
ბავშვიანი მგზავრებისა და ინვა-
ლიდების ადგილი
სასიკედილოა!
ნუ მიეყრდნობით
თამბაქოს მოსაწევი ადგილი
სასწრაფო დახმარება
ფრთხილად, შედეგბილია

НАДПИСИ И ВЫВЕСКИ

Переход
Вход запрещен
Вход
Внимание!
Выход
Здесь остановка
Место для детей и инвалидов
Смертельно!
Не прислоняться!
Место для курения
Скорая помощь
Осторожно, окрашено!

ნაწილაკები სიტყვის ბოლოს ЧАСТИЦЫ В КОНЦЕ СЛОВА

ვინ-მე	— КТО-ТО
რა-მე	— ЧТО-ТО
რომელი-მე	— КАКОЙ-НИБУДЬ, КОТОРЫЙ-НИБУДЬ
როგორ-მე	— КАК-НИБУДЬ
სად-მე	— ГДЕ-НИБУДЬ
ორი-ვე	— ОБА
ისეთი-ვე	— ТАКОЙ ЖЕ
пишутся вместе.	

უარყოფითი ნაწილაკები ОТРИЦАТЕЛЬНЫЕ ЧАСТИЦЫ

Отрицательные частицы употребляются раздельно:

არ — не	ნუ — пусть не
ვერ — не может	ალარ — уже не

ტელევიზორი — რადიო

- ჩართეთ, გეთაცვა, რადიო, ტელევიზორი, ახალი ამბების მოსმენა მინდა.
- დიდი კმაყოფილებით მოვისმინე ეს შინაარსიანი გადაცემა.
- რომელ რადიოტალაზე მუშაობს ეს რადიომიმღები?
- რადიომიმღები მუშაობს გრძელ (საშუალო, მოკლე) ტალღაზე.
- რას გადასცემენ ახლა რადიოსადგურები?
- როდის შეიძინე ეს ტელევიზორი?
- სულ ერთი წელია.
- რამდენი არხი აქვს თქვენს ტელევიზორს?
- გადართე მეცხრე არხზე.
- გამორთე.

ТЕЛЕВИЗОР — РАДИО

- Включите, пожалуйста, радио, телевизор, хочу послушать новости.
- С большим удовольствием я слушал эту содержательную передачу.
- На какой волне работает этот радиоприемник?
- Радиоприемник работает на длинной (средней, короткой) волне.
- Что передают сейчас радиостанции.
- Когда ты приобрел этот телевизор?
- Всего один год.
- Сколько каналов у вашего телевизора?
- Переключи на IX канал.
- Выключи (Включи).

ქართული და რუსული ენების ბრუნვათა შესატყვისობა СООТВЕТСТВИЕ ПАДЕЖЕЙ ГРУЗИНСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ

При сравнительно-сопоставительном анализе падежей грузинского и русского языков обнаруживаются значительные расхождения в их назначении и функциях.

В основном мы имеем следующие виды соотношений в употреблении падежей грузинского и русского языков:

ИМЕНТЕЛЬНЫЙ падеж грузинского языка соответствует русскому.

ა) именительному:

გოგონა თამაშობს – девочка играет;

ბიჭი კითხულობს – мальчик читает;

ბ) винительному:

ძაღლი წაიყვანეთ – возьмите собаку;

ექიმი გამოიძახეთ – вызовите врача;

ИМЕНТЕЛЬНЫЙ падеж русского языка соответствует грузинскому.

ა) именительному:

девочка играет – გოგონა თამაშობს;

мальчик читает – ბიჭი კითხულობს;

ბ) повествовательному:

девочка поиграла – გოგონამ ითამაშა;

мальчик прочитал – ბიჭმა წაიკითხა;

в) дательному:

девочка спит – გოგონას სძინავს;

ученик любит (книгу) – მოსწავლეს უყვარს (წიგნი)

გ) звательному:

мальчик, иди сюда – ბიჭო, მოდი აქ;

ямщик, гони лошадей – მეეტლე(ვ), გააჭენე ცხენები

ВИНИТЕЛЬНЫЙ падеж русского языка соответствует грузинскому

ა) именительному:

вызовите врача – გამოიძახეთ ექიმი;

уведите собаку – წაიყვანეთ ძაღლი;

ბ) дательному:

наказываю ученика – ვსჯი მოსწავლეს;

возьму ребенка – წაგიყვან ბავშვს;

ТВОРИТЕЛЬНЫЙ падеж русского языка соответствует грузинскому.

ა) творительному:

учителем доволен – მასწავლებლით კმაყოფილი ვარ;

сыном (дочерью) гордятся – შვილით ამაყობენ;

ბ) именительному:

был добрым стариком – კეთილი მოხუცი იყო;

был хорошим певцом – კარგი მომღერალი იყო;

в) обстоятельству:

остался инвалидом – ინვალიდად დარჩა;

считался сильным врачом – ძლიერ ექიმად ითვლებოდა

ტელეფონი

ТЕЛЕФОН

– თქვენი ტელეფონის ნომერი, თუ შეიძლება?

– ინებეთ.

– თუ არ შეწუხდებით, ბატონ გიორგის სთხოვეთ.

– სახლში არ გახლავთ.

– მაშინ ქალბატონ მარიამს სთხოვეთ.

– ახლავე.

– გისმენთ.

– საღამო მშვიდობისა (დილა მშვიდობისა), ქეთევანი გაწუხებთ, გუშინ ვერ დავრეკე, რადგან ჩემი სატელეფონო ხაზი (ტელეფონის აპარატი) იყო დაზიანებული, თქვენთან მოსალაპარაკებელი მაქვს. როდის შეიძლება შევხვედეთ ერთმანეთს?

– თქვენთვის მოსახერხებელ დროს.

– ბატონ გიორგის გადაცემით ჩემი მოკითხვა, კარგად ბრძანდებოდეთ!

– Ваш номер телефона, если можно?

– Пожалуйста.

– Если не трудно, можно попросите господина Георгия.

– Его нет дома.

– Тогда попросите госпожу Мариам.

– Сейчас.

– Слушаю.

– Добрый вечер (Доброе утро), Вас беспокоит Кетеван. Вчера я не смогла позвонить, потому что телефонная линия (телефонный аппарат) была повреждена. Я хотела бы поговорить с Вами. Когда мы можем встретиться?

– В удобное для Вас время.

– Передайте господину Георгию привет. Всего хорошего!

შერევი

წითელი
ლურჯი
ცისფერი
მწვანე
ყვითელი
ყვითელი
მუქი
ბაცი
თეთრი
შავი
ქრელი
იასმინისფერი
ნარინჯისფერი
იისფერი
ვარდისფერი
შინდისფერი
ნაცრისფერი

ЦВЕТА

Красный
Синий
Голубой
Зеленый
Коричневый
Желтый
Темный
Светлый
Белый
Черный
Пестрый
Сиреневый
Оранжевый
Фиолетовый
Розовый
Бордо
Серый

სუფრა

ჩვენ დღეს გვაქვს სადღესასწაულო
სუფრა.
სუფრას ამშვენებს ლარნაკში
ჩაწყობილი ყვავილები.
სუფრის გასაწყობად (სერვისისა-
თვის) საჭიროა: სუფრა, დიდი და
პატარა თეფშები, დანა-ჩანგალი,
კოვზები, ჭიქები, ხელსახოცები.
გემრიელად შეზავებული და გე-
მოვნებით მორთული საჭმელებით
საესეა სადღესასწაულო სუფრა.
მასპინძელი სტუმრებს ელის.

СТОЛ

Сегодня у нас праздничный
стол.
На столе ваза с цветами.

Для сервировки стола нужны:
скатерть, большие и маленькие
тарелки, вилки и ножи, ложки,
стаканы, салфетки.
Праздничный стол заполнен вкус-
но приготовленными и со вкусом
оформленными блюдами.
Хозяин ждет гостей.

ბოსტნეული

მწვანელი
სტაფილო
ქარხალი
ლობიო

ОВОЩИ

Зелень
Морковь
Свекла
Фасоль

ნიორი
ხახვი
წიწაკა
კომბოსტო

Чеснок
Лук
Перец
Капуста

ხილი

ФРУКТЫ

ვაშლი
მსხალი
ატამი
კომში
ბროწეული
ყურძენი
ფორთოხალი
ლედვი
ქლიავი
თხილი

Яблоко
Груша
Персик
Айва
Гранат
Виноград
Апельсин
Инжир
Слива
Орех (лесной)

ნამცხვარი

ПЕЧЕНОЕ

ხილის ტორტი
ფუნჩულა
ფუნთუშა
ღვეზელი

Фруктовый торт
Пышка, пончик
Булочка
Пирог, пирожки

მკვრივი სასმელები

КРЕПКИЕ НАПИТКИ

ქართული კონიაკი
შამპანიური
წითელი ღვინო
არაყი
ლუდი

Грузинский коньяк
Шампанское
Красное вино
Водка
Пиво

გამაგრილებელი სასმელები

ПРОХЛАДИТЕЛЬНЫЕ НАПИТКИ

ქიქა მინერალური წყალი
ქიქა ვაშლის წვენი
ხილის წვენი

Стакан минеральной воды
Стакан яблочного сока
Фруктовый сок

ქვემდებარის ბრუნვები – ПАДЕЖИ ПОДЛЕЖАЩЕГО

Подлежащее в грузинском предложении может стоять в именительном (სახელობითი), повествовательном (მოთხრობითი) или дательном (მიცემითი) падежах.

К подлежащему могут быть поставлены вопросы: ვინ? ვის? რა? რამ? რას?

გოგონამ (ვინ?) ითამაშა.
გოგონა (ვინ?) თამაშობს.
გოგონას (ვის?) უთამაშია.

Девочка (кто?) играет.
Девочка (кто?) играла.
Девочка (кто?) оказывается
играла.

ძაღლი (რა?) ჰყვებს.
ძაღლმა (რამ?) შეჰყვია.
ძაღლს (რას?) ეშინია.

Собака (кто?) лает.
Собака (кто?) залаяла.
Собака (кто?) боится.

ის (ვინ?) ლაპარაკობს.
მან (ვინ?) თქვა.
მას (ვის?) უყვარს.

Он (кто?) говорит.
Он (кто?) сказал.
Он (кто?) любит.

შეასკმენელი ქართულ წინადადებაში СКАЗУЕМОЕ В ГРУЗИНСКОМ ПРЕДЛОЖЕНИИ

Сказуемое может быть ПРОСТОЕ – მარტივი

ბავშვი თამაშობს – Ребенок играет;

ჩიტი გალობს – Птичка поет;

И СОСТАВНОЕ – შედგენილი

მე ქართველი ვარ – Я грузин

ბაგრატიონი ცნობილი მხედართმთავარი იყო – Багратиони был знаменитым полководцем.

პართკა – УПРАВЛЕНИЕ

Грузинское предложение по строению не отличается от русского, если сказуемым является безобъектный глагол.

ეზოში ხე დგას	–	во дворе стоит дерево;
ეზოში ხე იდგა	–	во дворе стояло дерево;
გალიაში ჩიტი ზის	–	в клетке птичка сидит;
გალიაში ჩიტი იჯდა	–	в клетке птичка сидела.

Но как только в роли сказуемого употребим глаголы, формы которых обозначают не только лицо подлежащего (субъекта), но и лицо дополнения (прямого объекта), различие между грузинским и русским строем предложения становится очевидным.

მოსწავლე გაკვეთილს სწავლობს	–	ученик учит урок;
მოსწავლემ გაკვეთილი ისწავლა	–	ученик выучил урок;
მოსწავლეს გაკვეთილი უსწავლია	–	ученик, оказывается, выучил урок.

В грузинском предложении глагол (сказуемое), лицом которого управляет подлежащее, сам управляет падежом подлежащего.

სწავლობს მოსწავლე	(подлеж. в им. пад.)
ისწავლა მოსწავლემ	(подлеж. в повеств. пад.)
უსწავლია მოსწავლეს	(подлеж. в дат. пад.).

С изменением формы глагола (времени) изменяется падеж подлежащего. Одновременно изменяется и падеж прямого дополнения.

სწავლობს გაკვეთილს	–	учит урок
ისწავლა გაკვეთილი	–	выучил урок

Это взаимное управление членов предложения вызывается объектностью грузинского глагола, т. е. обозначением помимо лиц субъекта и лиц объекта.

Управление двухобъектных глаголов не отличается от управления однообъектных глаголов (მოსწავლე სწავლობს გაკვეთილს) по отношению к подлежащему и прямому дополнению. Второе (косвенное) дополнение изменения в строй предложения не вносит.

ქვემდებარისა და უმეცხველის უმთხნმეზა СОГЛАСОВАНИЕ ПОДЛЕЖАЩЕГО И СКАЗУЕМОГО

Сказуемое, как простое, так и сложное, согласуется с подлежащим в числе, если подлежащее выражает одушевленный предмет.

ბავშვი თამაშობს — ბავშვები თამაშობენ.
მუშა შრომობს — მუშები შრომობენ.

Если подлежащее обозначает неодушевленный предмет и стоит во множественном числе, то сказуемое обычно с ним не согласуется в числе.

ხეები დგას, მდინარეები აღიღდა, მინდვრები ამწვანდა.

Сказуемое, следующее за однородными подлежащими, ставится во множественном числе.

რუსთაველი, ვაჟა-ფშაველა, გურამიშვილი, ილია ჭავჭავაძე, გალაკტიონ ტაბიძე ქართული ლიტერატურის საუკეთესო წარმომადგენლები არიან.

Если при подлежащем стоят слова *ბერი, ყვლა, მრავალი, უამრავი, უთვალავი, ურიცხვი* или же количественные числительные, то подлежащее и сказуемое ставятся в единственном числе.

გილოცვა, სიხარული, აღტაცება

გილოცავთ დაბადების დღეს!
გილოცავ ახალ წელს!
გისურვებ ჯანმრთელობას, ბედ-
ნიერებას!
გისურვებთ ბედნიერ მგზავრობას!
ძალიან მოხარული ვარ!
რა ბედნიერი ვარ!
რა სასიამოვნოა!
რა მშვენიერია!
გასაოცარი!
შესანიშნავია!
ჩინებულია!
ბრწყინვალეა!

ПОЗДРАВЛЕНИЯ, РАДОСТЬ, ВОСХИЩЕНИЕ

Поздравляем с днем рождения!
Поздравляю с Новым годом!
Желаю здоровья, счастья!
Счастливого Вам пути!
Я очень рад!
Как я счастлив!
Как приятно!
Как прекрасно!
Удивительно!
Изумительно!
Великолепно!
Блестяще!

სუპერმარკეტში

- მომეცით, გეთაყვა, ორი რძე, ერთი მაწონი, ერთი ქილა არაჟანი და ხუთი შეკვრა ხაჭო.
- ამიწონეთ, გეთაყვა, ერთი კილო შებოლილი ძეხვი, ნახევარი კილო ყველი, ორასი გრამი კარაქი, ერთი კილო თევზი, კილო-ნახევარი ძროხის ხორცი, ერთი კილო ღორის ხორცი, სამასი გრამი ლორი, მომეცით, აგრეთვე სამი კოლოფი თევზის კონსერვი.
- მითხარით, გეთაყვა, ქართული პური თუ გაქვთ?
- თეთრი პური ახალია?
- არა, წუხანდელია.
- მაშ მომეცით ერთი შავი პური, სამასი გრამი ვანილიანი ორცხობილა, ორი ფუნთუშა.
- რამდენი უნდა გადავიხადო?
- ხურდა არ მეკუთვინის?

რესტორანი, კაფე

- როდის სადილობთ?
- მე ვსადილობ შესვენების დროს, 2 საათზე.
- თქვენ უკვე ისადილეთ?
- მე ძალიან მშია (ძალიან მწყურია).
- წავიდეთ კაფეში.
- ეს მაგიდა თავისუფალია?
- დაბრძანდით, გეთაყვა.
- მოგვეცით, გეთაყვა, მენიუ.
- ინებეთ.
- ჯერჯერობით მოგვიტანეთ მინერალური წყალი – ბორჯომი

В СУПЕРМАРКЕТЕ

- Дайте, пожалуйста, два пакета молока, одну банку мацони, одну банку сметаны и пять пачек творога.
- Взвесьте, пожалуйста, один килограмм копченой колбасов, полкило сыра, двести грам масла, один килограмм рыбы, полтора килограмма говядины, один килограмм свинины, триста граммов ветчины. Дайте также три баночки рыбных консервов.
- Скажите, пожалуйста, грузинский хлеб есть?
- Белый хлеб свежий?
- Нет, вчерашний.
- Тогда дайте один черный хлеб, 300 грам ванильных сухарей, две булочки.
- Сколько нужно заплатить?
- Сдачи не полагается?

РЕСТОРАН, КАФЕ

- Когда Вы обедаете?
- Я обедаю во время перерыва в 2 часа.
- Вы уже пообедали?
- Я проголодался (Очень хочу пить).
- Пойдемте в кафе.
- Этот стол свободный?
- Садитесь, пожалуйста.
- Дайте, пожалуйста, меню.
- Прошу (Пожалуйста).
- Пока принесите минеральной воды - Боржоми или На-

ან ნაბეღლავი.

- საუზმედ მოგვიტანეთ, გეთაყვა, სალათა, მწვანელი, ორაგული ლიმონით, ყველი და ბოლში გამოყვანილი ძეხვი.
- მოგვიტანეთ, აგრეთვე, ქორთა კიტრი, (მჟავე კიტრი), დამწნილებული სოკო, ბოლოკი.

რესტორანში

- რას შეუკვეთავთ?
- რას შემოგვთავაზებთ საჭმელებიდან?
- ყველაფერს, რასაც ინებებთ.
- დავიწყეთ წვნიანით.
- ჩვენ გვაქვს ბორშჩი, ხორცის წვნიანი, ბოსტნეულის წვნიანი.
- მე მინდა ქათმის ბულიონი დავუკვეთო, ის ჩემი საყვარელი კერძია.
- შემოიღია შემოგვთავაზოთ შემწვარი თარითი.
- ხორცის რა კერძები გაქვთ?
- ჩვენ გვაქვს ღორის კატლეტი, მოხრაკული ხორცი, მოხარშული ქათამი, მწვადი, ჩახოხბილი.
- მოგეწონათ მწვადი?
- იგი ძალიან გემრიელი იყო. (მე ღორის ხორცს არ ვჭამ).
- რა ღვინოები გაქვთ?
- გვაქვს სადესერტო და მშრალი ღვინოები.
- დესერტად რას მიირთმევთ?
- მოგვიტანეთ, გეთაყვა, ყავა და ნაყინი.

ბეგლავი.

- На закуску принесите, пожалуйста, салат, зелень, лососину с лимоном, сыр и копченую колбасу.
- Принесите также свежие огурцы (Соленые огурцы), соленые грибы, редиску.

В РЕСТОРАНЕ

- Что Вы закажете?
- Какие блюда Вы можете предложить?
- Все, что пожелаете.
- Начнем с супа.
- Есть борщ, мясной суп, овощной суп.
- Я хочу заказать куриный бульон – это мое любимое блюдо.
- Могу предложить жареную осетрину.
- Какие у Вас мясные блюда?
- У нас есть свиные котлеты, тушеное мясо, вареная курица, шашлык, чахохбили.
- Понравился шашлык?
- Он был очень вкусен. (Я свинину не ем).
- Какие у Вас вина?
- Есть десертные и сухие вина.
- Что на десерт?
- Принесите, пожалуйста, кофе и мороженое.

საუზმე

- რა გაქვთ საუზმედ?
- ყველაფერი, რასაც ინებებთ.
- მომეცით გეთაფა, ერთი ფინჯანი ყავა, ორი კვერცხი, ერთი ქილა არაჟანი და ასი გრამი პური.
- კვერცხები მაგრად მოხარშული თუ თოხლო?
- თოხლო.
- კიდევ რა მოგიტანოთ?
- ასი გრამი ყველი, ორმოცდაათი გრამი კარაქი, ერთი ჭიქა ჩაი.
- მაგარი თუ ბაცი ჩაი?
- რამდენი ნატეხი შექარი ჩავდო?
- ხაჭოს ხომ არ ინებებთ?
- კიდევ რა გნებავთ?
- ხომ არ დალევთ რამეს?
- ლუდი გაქვთ?
- გვაქვს.
- მომეცით, გეთაფა, ორი ბოთლი.

თევზაული

შემწვარი თევზი
მოხარშული თევზი
შებოლილი თევზი

ბოსტნეულის კერძები

შემწვარი კარტოფილი
მოხარშული კარტოფილი
ჩათუშული კომბოსტო

ЗАВТРАК

- Что у Вас на завтрак?
- Все, что пожелаете.
- Дайте, пожалуйста, одну чашку кофе, два яйца, одну баночку сметаны и сто граммов хлеба.
- Яйца вкрутую или всмятку.
- Всмятку.
- Что еще принести?
- Сто граммов сыра, пятьдесят граммов масла и один стакан чая.
- Крепкий или слабый чай.
- Сколько кусочков сахара положить?
- Не хотите ли творога?
- Что Вы еще желаете?
- Не выпьете ли чего-нибудь
- Пиво есть?
- Есть.
- Дайте, пожалуйста, две бутылки.

РЫБНЫЕ БЛЮДА

Жареная рыба
Вареная рыба
Копченая рыба

ОВОЩНЫЕ БЛЮДА

Жареный картофель
Вареный картофель
Тушеная капуста

სუბიექტური წყობის ზმნათა პირის ნიშნები
ЛИЧНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ГЛАГОЛОВ
СУБЪЕКТНОГО СТРОЯ

К глаголам субъектного строя прибавляются показатели лица: в первом лице префикс ვ- (в обоих числах), в третьем лице суффиксы -ს, -ა, -ო (в ед. ч.) -ენ, -ნენ, -ან, -დნენ, -ეს (во мн. ч.) -ო показатель множественного числа (I и II л.)

ახლანდელი ღრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
ედ. ч.	მნ. ч.
I ვ-წერ – я пишу	I ვ-წერთ – мы пишем
II წერ – ты пишешь	II წერთ – вы пишете
III წერს – он пишет	III წერენ – они пишут

წარსული ღრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
ედ. ч.	მნ. ч.
I და-წერე – я написал	I და-წერეთ – мы написали
II და-წერე – ты написал	II და-წერეთ – вы написали
III და-წერა – он написал	III და-წერეს – они написали

მომავალი ღრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
ედ. ч.	მნ. ч.
I და-ვწერ – я напишу	I და-ვწერთ – мы напишем
II და-წერ – ты напишешь	II და-წერთ – вы напишете
III და-წერს – он напишет	III და-წერენ – они напишут

ობიექტური წყობის ზმნათა პირის ნიშნები
ЛИЧНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ГЛАГОЛОВ ОБЪЕКТНОГО СТРОЯ

Показателями лица объекта являются префиксы, помещаемые непосредственно перед основой глагола.

1-ое лицо един. числа показателем лица объекта имеет префикс მ-,
множ. числа გ-;

2-е лицо обоих чисел префикс გ-, а во множ. числе добавляется
суффикс -თ,

3-ое лицо или не имеет никакого показателя или его получает в
виде префиксов -ჰ-.

ახლანდელი ღრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
ედ. ყ.	მნ. ყ.
I მაქებს ხვალის ონ მენი	I გვ-აქებს ხვალის ონ ნას
II გ-აქებს ხვალის ონ თეხი	II გ-აქებ-თ ხვალის ონ ვას
III აქებ-ს ხვალის ონ ეე	III აქებ-ს ხვალის ონ იხ

წარსული ღრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
ედ. ყ.	მნ. ყ.
I შე-მ-აქო პოხვალის ონ მენი	I შე-გვ-აქო – პოხვალის ონ ნას
II შე-გ-აქო პოხვალის ონ თეხი	II შე-გ-აქოთ – პოხვალის ონ ვას
III შე-აქო პოხვალის ონ ეე	III შე-აქეს – პოხვალის ონ იხ

მომავალი ღრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
ედ. ყ.	მნ. ყ.
I შე-მ-აქებს პოხვალის ონ მენი	I შე-გვ-აქებს – პოხვალის ონ ნას
II შე-გ-აქებს პოხვალის ონ თეხი	II შე-გ-აქებ-თ – პოხვალის ონ ვას
III შე-აქებს პოხვალის ონ ეე	III შე-აქო – პოხვალის ონ იხ

В грузинском языке глагол спрягается как по субъектным, так и по объектным личным показателям.

Если за объектным личным показателем I лица следует гласные ა или ე, то они наличествуют во всех лицах в обоих числах. Напр:

მე მა-ქეს ის ჩვენ გვ-აქვა ის მე მე-სმის ის ჩვენ გვ-ე-სმის ის
შენ გ-აქეს ის თქვენ გ-აქვთ ის შენ გ-ე-სმის ის თქვენ გ-ე-სმით ის
მას ა-ქეს ის მათ ა-ქვთ ის მას ე-სმის ის მათ ე-სმით ის

Если за объектным личным показателем I лица следует гласный ი, он может не изменяться во всех трех числах – порой в III лице обоих чисел вместо этого гласного может появиться гласный -უ. Напр.:

მე მიყვარს	ჩვენ გვიყვარს	მე მინდა	ჩვენ გვინდა
შენ გიყვარს	თქვენ გიყვართ	შენ გინდა	თქვენ გინდათ
მას უყვარს	მათ უყვართ	მას უნდა	მათ უნდათ

Если основа глагола в наст. времени оканчивается на гласный звук, субъектным личным показателем в III лице ед. ч. будет -ს, во мн. ч. -ენ.

მე ვწერ	ჩვენ ვწერთ
შენ წერ	თქვენ წერთ
ის წერს	ისინი წერენ

უსმენ-ს — უსმენენ, ხატავს — ხატავენ, აშენებს — აშენებენ, სწავლობს — სწავლობენ.

Глаголы, основа которых оканчивается на гласный -ი или в I и во II лице после -ი добавляются вспомогательные глаголы -ვარ, ხარ имеют в наст. времени в III лице в ед. ч. -ს, а во мн. ч. -ან.

მე ვარ	ჩვენ ვართ
შენ ხარ	თქვენ ხართ
ის არის	ისინი არიან

იცინის — იცინიან, მირბის — მირბიან, კოცნის — კოცნიან...

С активными глаголами в III лице ед. числа в прош. совершенном времени употребляется местоимение -მან, მათ, которое представляет форму повествовательного падежа личного месноимения -ის. В настоящем времени употребляется местоимение -ის, -ისინი:

მე	ვითამაშე,	დავხატე,	ავაშენე
შენ	ითამაშე,	დახატე,	ააშენე
მან	ითამაშა,	დახატა,	ააშენა
ჩვენ	ვითამაშეთ,	დავხატეთ,	ავაშენეთ
თქვენ	ითამაშეთ,	დახატეთ,	ააშენეთ
მათ	ითამაშეს,	დახატეს,	ააშენეს

ბაღაზიაში

В МАГАЗИНЕ

— როდის იღება (იკეტება) ბაღაზია? — მითხარით, გეთაყვა, როგორ გავიღე ტანსაცმლის (ფეხსაცმლის, პარფიუმერიის) განყოფილებაში?	— Когда открывается (закрывается) магазин? — Скажите, пожалуйста, как пройти в отдел одежды, (обуви, парфюмерии).

- სად არის აქ ქსოვილების განყოფილება?
- გამყიდველო, მაჩვენეთ შავი ფერის შალის ეს ქსოვილი. რა სიგანისაა?
- გაქვთ წმინდა აბრეშუმის ქსოვილი?
- მჭირდება ჩემი ზომის საბანაო კოსტუმი.
- არა გაქვთ ტყავის ხელთათმანი?
- Где здесь отдел тканей?
- Продавец, покажите вот эту черную шерстяную ткань. Какой она ширины?
- У Вас есть ткань из натурального шелка?
- Мне нужен купальный костюм моего размера.
- Нет ли у Вас кожаных перчаток?

ცალკეული სიტყვები

გიშერი
 ზურმუხტი
 თავსაფარი
 თეთრეული
 კაბა
 კბილის პასტა
 კბილის ჯაგრისი
 ბეჭედი
 ლალი
 ლაბადა
 მაისური
 ოქროს (ვერცხლის, ბაჯალლოს)
 პერანგი
 საყურე
 სამაჯური
 სახის კრემი
 სარეცხის საბონი
 საპარსავი კრემი
 საყლო
 სამეჯლისო კაბა
 საცვლები
 სუნამო
 ტანსაცმელი
 ფეხსაცმელი
 ფირუზი

ОТДЕЛЬНЫЕ СЛОВА

Агат
 Изумруд
 Платок (косынка)
 Белье
 Платье
 Зубная паста
 Зубная щетка
 Кольцо
 Рубин
 Плащ
 Майка
 Золотое (серебряное, червонное)
 Рубашка, сорочка
 Серьги
 Браслет
 Крем для лица
 Хозяйственное мыло
 Крем для бритья
 Воротник
 Бальное платье
 Нижнее белье
 Духи
 Одежда
 Обувь
 Бирюза

ფრჩხილების ლაქი
 ქუდი
 ქველა კაბა
 ყელსაბამი
 ძვირფასი ნაკეთობა
 ჩანთა
 ჩექმა
 ცხვირსახოცი
 წინდა
 ხელის საპონი
 შარვალი

Лак для ногтей
 Шапка
 Юбка
 Ожерелье
 Драгоценности
 Сумка
 Сапоги
 Носовой платок
 Носки, чулки
 Туалетное мыло
 Брюки

თავისებური ზმნები

ГЛАГОЛЫ ОСОБОГО ТИПА СПРЯЖЕНИЯ

Некоторые глаголы в грузинском языке отклоняются от обычных правил спряжения. Эта категория глаголов имеет либо различные основы для некоторых времен и наклонений, а иногда также и для лиц и чисел, либо основа их подвергается необычным изменениям в тех или иных формах.

Ниже приводим спряжение наиболее употребляемых глаголов этой категории.

ვზივარ – сижу; მოვდივარ – прихожу; ვამბობ – говорю

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლ. რიცხ.

ед. ч.

I	ვზივარ, მოვდივარ, ვამბობ –	сижу, иду, говорю
II	ზიხარ, მოდიხარ, ამბობ –	сидишь, идешь, говоришь
III	ზის, მოდის, ამბობს –	сидит, идет, говорит

მრავლობითი რიცხვი

მნ. ч.

I	ვსხედვართ, მოვდივართ, ვამბობთ –	сидим, идем, говорим,
II	სხედხართ, მოდიხართ, ამბობთ –	сидите, идете, говорите
III	სხედან, მოდიან, ამბობენ –	сидят, идут, говорят

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

ед. ч.

I	ვიჯექი, მოვედი, ვთქვი	–	сидел, пришел, сказал
II	იჯექი, მოხვედი, თქვი	–	сидел, пришел, сказал
III	იჯდა, მოვიდა, თქვა	–	сидел, пришел, сказал

მრავლობითი რიცხვი

мн. ч.

I	ვისხედით, მოვედით, ვთქვით	–	сидели, пришли, сказали
II	ისხედით, მოხვედით, თქვით	–	сидели, пришли, сказали
III	ისხდნენ, მოვიდნენ, თქვეს	–	сидели, пришли, сказали

ამავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

ед. ч.

I	დავჯდები, მოვალ, ვიტყვი	–	сяду, приду, скажу
II	დაჯდები, მოხვალ, იტყვი	–	сядешь, придешь, скажешь
III	დაჯდება, მოვა, იტყვის	–	сядет, придет, скажет

მრავლობითი რიცხვი

мн. ч.

I	დავსხდებით, მოვალთ, ვიტყვით	–	сядем, придем, скажем
II	დასხდებით, მოხვალთ, იტყვით	–	сядете, придете, скажете
III	დასხდებიან, მოვლენ, იტყვიან	–	сядут, придут, скажут

დაიმახსოვრეთ!

ЗАПОМНИТЕ!

თქმა – сказать

ვამბობ	– я говорю	თქვი	– ты сказал
ვთქვი	– я сказал	იტყვი	– ты скажешь
ვიტყვი	– я скажу	მეტყვი	– ты скажешь мне
გეტყვი	– я скажу тебе	მითხარი	– ты сказал мне; скажи
გითხარი	– я сказал тебе	გვეტყვის	– он скажет нам
ამბობ	– ты говоришь	გვითხრა	– он сказал нам

ვამბობ и ვლაპარაკობ переводятся на русский язык глаголом «говорю». Однако первым имеет смысл «сообщаю что-то», а второй больше означает действие, разговорный процесс (разговариваю)

I	ვილაპარაკე	–	разговаривал	I	ვილაპარაკეთ	–	разговаривали
II	ილაპარაკე	–	разговаривал	II	ილაპარაკეთ	–	разговаривали
III	ილაპარაკა	–	разговаривал	III	ილაპარაკეს	–	разговаривали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
ед. ч.

მრავლობითი რიცხვი
мн. ч.

- I ვილაპარაკებ – буду разговаривать
- II ილაპარაკებ – будешь разговаривать
- III ილაპარაკებს – будет разговаривать

- I ვილაპარაკებთ – будем разговаривать
- II ილაპარაკებთ – будете разговаривать
- III ილაპარაკებენ – будут разговаривать

გატარებულში

В ПОЕЗДЕ

- როგორ შეიძლება ვაგზალმდე მისვლა?
- სად არის შემნახველი საკანი?
- სად არის ცნობათა ბიურო?
- როდის გადის ქუთაისის მატარებელი?
- როდის ჩადის ქუთაისში მატარებელი?
- სად არის საბილეთო სალარო?
- რა ღირს ბილეთი ქუთაისამდე?
- მომეცით, გეთაყვა, ბილეთი ქუთაისამდე.
- მომეცით, გეთაყვა, საბავშვო ბილეთი.
- ეს სატრანზიტო მგზავრთა დარბაზია?
- უნდა დავაბრუნო ბილეთი.
- სად არის სატვირთო სადგური? უნდა გავაგზავნო ბარგი.
- მებარგულევ, წაიღე ეს ნივთები საბარგო განყოფილებაში.
- როგორ გავიღებ ბაჟანზე?
- მატარებელი დგას პირველ ლიანდაგზე.

- Как дойти до вокзала?
- Где находится камера хранения?
- Где здесь справочное бюро?
- Когда отходит кутаисский поезд?
- Когда прибудет в Кутаиси поезд?
- Где здесь билетная касса?
- Сколько стоит билет до Кутаиси?
- Дайте, пожалуйста билет до Кутаиси.
- Дайте, пожалуйста, детский билет.
- Это зал для транзитных пассажиров?
- Должен возратить билет.
- Где здесь товарная станция? Должен послать багаж.
- Носильщик! Отнесите эти вещи в багажное отделение.
- Как пройти на перрон?
- Поезд стоит на первом пути.

- სად დგას საგარეუბნო მატარებელი?
- სად არის ვაგონ-რესტორანი?
- გამცილებელო, მაჩვენეთ ჩემი ადგილი.
- გთხოვთ მოიტანოთ თეთრეული.
- ეს რა სადგურია?
- რამდენ წუთს დგას მატარებელი ამ სადგურზე?
- ჩვენი მატარებელი ზუსტად განრიგის მიხედვით მოძრაობს თუ იგვიანებს?
- გამცილებელო, გთხოვთ გამაღვიძოთ დილის შვიდ საათზე, თანაც ბილეთის დაბრუნება არ დაგავიწყდეთ, მე იგი მჭირდება სამსახურში წარსადგენად.
- Где стоит пригородный поезд?
- Где вагон-ресторан?
- Проводник, покажите мое место.
- Прошу принести белье.
- Какая это станция?
- Сколько минут стоит поезд на станции?
- Наш поезд идет точно по расписанию или опаздывает?
- Проводник, прошу разбудить меня в семь часов утра, не забудьте мне вернуть билет, он нужен для отчета.

ცალკეული სიტყვები

ბაქანზე გასასვლელი
საერთაშორისო ვაგონი
სამგზავრო მატარებელი
სადგურის მორიგე
რკინიგზის ხიდი
დედათა და ბავშვთა ოთახი
დასასვენებელი ოთახი
მივლინება

ОТДЕЛЬНЫЕ СЛОВА

Выход на перрон
Международный вагон
Пассажирский поезд
Дежурный по станции
Железнодорожный мост
Комната матери и ребенка
Комната отдыха
Командировка

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი
ед. ч.

მრავლობითი რიცხვი
мн. ч.

I ვიცი, აძლევ – знаю, даю
II იცი, აძლევ – знаешь, даешь
III იცის, აძლევს – знает, дает

I ვიცით, ვაძლევთ – знаем, даем
II იცით, აძლევთ – знаете, даете
III იციან, აძლევენ – знают, дают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი ед. ч.	მრავლობითი რიცხვი мн. ч.
I ვიცილი, მივეცი – ზნალ, დალ	I ვიცილით, მივეციით – ზნალი, დალი
II იცილი, მიეცი – ზნალ, დალ	II იცილით, მიეციით – ზნალი, დალი
III იცილა, მისცა – ზნალ, დალ	III იცილენ, მისცეს – ზნალი, დალი

მოგავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი ед. ч.	მრავლობითი რიცხვი мн. ч.
I მეცილინება, მიეცემ – ბუდუ ზნაწ, დამ	I გვეცილინება, მიეცემთ – ბუდემ ზნაწ, დადამ
II გეცილინება, მისცემ – ბუდешწ ზნაწ, დაშწ	II გეცილინებათ, მისცემთ – ბუდეთე ზნაწ, დადეთე
III ეცილინება, მისცემს – ბუდეთ ზნაწ, დადთ	III ეცილინებათ, მისცემენ – ბუდუთ ზნაწ, დადუთ

სააბიჯცემულო მიმართვა – ПОЧТИТЕЛЬНОЕ ОБРАЩЕНИЕ

Присоединяя разные приставки к глагольной форме ბრძანლი(თ),
получаем слова следующих значений:

მი-ბრძანლი(თ)	–	Идите (пожалуйста)
მო-ბრძანლი(თ)	–	Идите сюда (пожалуйста)
შე-ბრძანლი(თ)	–	Заходите (пожалуйста)
წა-ბრძანლი(თ)	–	Уходите (пожалуйста)
ჩა-ბრძანლი(თ)	–	Спускайтесь (пожалуйста)
და-ბრძანლი(თ)	–	Садитесь (пожалуйста)
ვინ ბრძანლებით?	–	Кто вы? Кто там?
როგორ ბრძანლებით?	–	Как поживаете?

თვითმფრინავში

В САМОЛЕТЕ

– მომეცი, გეთაყვა, ბილეთი ხუთი მაისისათვის სანკტ-პეტერბურგის მიმართულებით. – რომელ რეისზე გნებავთ? – დილის რეისზე.	– Дайте, пожалуйста, билет на 5 мая в Санкт-Петербург. – На какой рейс? – На утренний рейс.

- რა დროა ნაჩვენები განრიგში?
- რამდენი კილოგრამი ბარგის წაღება შემიძლია?
- ოც კილოგრამამდე შეგიძლიათ უფასოდ წაიღოთ, ამის ზევით კი უნდა გადაიხადოთ.
- რა დროს უნდა ვიყო აეროპორტში?
- თვითმფრინავის გაფრენამდე ერთი საათით ადრე.
- ჩვენს თვითმფრინავზე გამოცხადდა ჩასხდომა?
- სად არის ჩვენი თვითმფრინავი?
- მოითმინეთ, გეთაყვა, თვითმფრინავამდე ეს მანქანა მიგიყვანთ.
- დაიკავეთ, გეთაყვა, თქვენი ადგილები.
- შეიკარით, გეთაყვა, ღვედები, თვითმფრინავი იწყებს გარბენას აფრენისათვის.
- როგორ გრძნობთ თავს?
- მშვენივრად (ცუდად), მოიტანეთ, გეთაყვა, პაკეტი.
- რა სიმაღლეზე მიფრინავს ჩვენი თვითმფრინავი?
- თვითმფრინავი 9000 მეტრის სიმაღლეზე მიფრინავს.
- რა სიჩქარე აქვს თვითმფრინავს?
- თვითმფრინავი საათში გადის 800 კილომეტრს.
- რამდენ საათში დაფარავს თვითმფრინავი მანძილს თბილისიდან სანქტ-პეტერბურგამდე?
- მოქალაქე მგზავრებო! მოემზადეთ, თვითმფრინავი იწყებს დაშვებას.
- Какое время указано в расписании?
- Сколько килограммов багажа я могу провезти?
- До двадцати килограммов бесплатно, а свыше должны оплатить.
- Когда я должен быть в аэропорту?
- За один час до полета.
- На наш самолет объявлена посадка?
- Где наш самолет?
- Подождите, пожалуйста, до самолета вас доведет эта машина.
- Займите, пожалуйста, свои места.
- Пристегните привязные ремни, самолет берет разбег для взлета.
- Как Вы себя чувствуете?
- Прекрасно (плохо), принесите, пожалуйста, пакет.
- На какой высоте летит наш самолет?
- Самолет летит на высоте 9 000 м.
- С какой скоростью летит самолет?
- Скорость самолета 800 км/час.
- Сколько время понадобится от Тбилиси до Санкт-Петербурга?
- Граждане пассажиры! Приготовьтесь к посадке.

Спряжение глаголов ვაკეთებ – **делаю**; ვწერ – **пишу**;
კითხულობ – **читаю**.

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I ვაკეთებ, ვწერ, კითხულობ

I ვაკეთებთ, ვწერთ, კითხულობთ

II აკეთებ, წერ, კითხულობ

II აკეთებთ, წერთ, კითხულობთ

III აკეთებს, წერს, კითხულობს

III აკეთებენ, წერენ, კითხულობენ

единственное число

множественное число

I делаю, пишу, читаю

I делаем, пишем, читаем

II делаешь, пишешь, читаешь

II делаете, пишете, читаете

III делает, пишет, читает

III делают, пишут, читают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I გავაკეთე, დავწერე, წავიკითხე

I გავაკეთეთ, დავწერეთ, წავიკითხეთ

II გააკეთე, დაწერე, წაიკითხე

II გააკეთეთ, დაწერეთ, წაიკითხეთ

III გააკეთა, დაწერა, წაიკითხა

III გააკეთეს, დაწერეს, წაიკითხეს

единственное число

множественное число

I сделал, написал, прочитал

I сделали, написали, прочитали

II сделал, написал, прочитал

II сделали, написали, прочитали

III сделал, написал, прочитал

III сделали, написали, прочитали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I გავაკეთებ, დავწერ, წავიკითხავ

I გავაკეთებთ, დავწერთ, წავიკითხავთ

II გააკეთებ, დაწერ, წაიკითხავ

II გააკეთებთ, დაწერთ, წაიკითხავთ

III გააკეთებს, დაწერს, წაიკითხავს

III გააკეთებენ, დაწერენ, წაიკითხავენ

единственное число

множественное число

I сделаю, напишу, прочту

I сделаем, напишем, прочтем

II сделаешь, напишешь, прочтешь

II сделаете, напишете, прочтете

III сделает, напишет, прочтет

III сделают, напишут, прочтут

Спряжение глаголов ვმუშაობ – **работаю**; ვცხოვრობ – **живу**;
ვისვენებ – **отдыхаю**

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვმუშაობ, ვცხოვრობ, ვისვენებ	I ვმუშაობთ, ვცხოვრობთ, ვისვენებთ
II მუშაობ, ცხოვრობ, ისვენებ	II მუშაობთ, ცხოვრობთ, ისვენებთ
III მუშაობს, ცხოვრობს, ისვენებს	III მუშაობენ, ცხოვრობენ, ისვენებენ
единственное число	множественное число
I работаю, живу, отдыхаю	I работаем, живем, отдыхаем
II работаешь, живешь, отдыхаешь	II работаете, живете, отдыхаете
III работает, живет, отдыхает	III работают, живут, отдыхают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვიმუშავე, ვიცხოვრე, დავისვენე	I ვიმუშავეთ, ვიცხოვრეთ, დავისვენეთ
II იმუშავე, იცხოვრე, დაისვენე	II იმუშავეთ, იცხოვრეთ, დაისვენეთ
III იმუშავა, იცხოვრა, დაისვენა	III იმუშავეს, იცხოვრეს, დაისვენეს
единственное число	множественное число
I поработал, пожил, отдохнул	I поработали, пожили, отдохнули
II поработал, пожил, отдохнул	II поработали, пожили, отдохнули
III поработал, пожил, отдохнул	III поработали, пожили, отдохнули

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვიმუშავებ, ვიცხოვრებ, დავისვენებ	I ვიმუშავებთ, ვიცხოვრებთ, დავისვენებთ
II იმუშავებ, იცხოვრებ, დაისვენებ	II იმუშავებთ, იცხოვრებთ, დაისვენებთ
III იმუშავებს, იცხოვრებს, დაისვენებს	III იმუშავებენ, იცხოვრებენ, დაისვენებენ

единственное число

- I буду работать, буду жить, буду
отдыхать
II будешь работать, будешь жить,
будешь отдыхать
III будет работать, будет жить,
будет отдыхать

множественное число

- I будем работать, будем жить,
будем отдыхать
II будете работать, будете жить,
будете отдыхать
III будут работать, будут жить,
будут отдыхать

გვერდი

- მითხარით, გეთაყვა, რომელი გემები დადიან ბათუმსა და ოდესას შორის?
- ამ ხაზზე დადიან კომფორტული გემები და თბომაგლები.
- მითხარით, გეთაყვა, ასეთ ღელვაში თუ გავა გემი ზღვაში?
- ასეთი ღელვა ჩვენს გემებს არ აშინებს.
- როგორ იტანთ მგზავრობას ზღვაზე?
- ზღვის ავადმყოფობა არ მაწუხებს, მაგრამ ცუდად მოქმედებს ჩემზე გემის რყვა (ტორტმანი).
- მე მიყვარს ზღვა, ზღვის ნაპირი, ზღვის ჰაერი, ზღვის ქარი.
- რამდენი ადგილია თქვენს კაიუტაში?
- ჩვენი კაიუტა ორადგილიანია (სამადგილიანია, ოთხადგილიანია).
- სადაა თქვენი კაიუტა?
- ჩემი კაიუტა გემის წინა ნაწილშია (კიბოს ნაწილშია, მარჯვენა ქიმზეა).

НА ПАРОХОДЕ

- Скажите, пожалуйста, какие пароходы курсируют между Батуми и Одессой?
- По этой линии курсируют комфортабельные пароходы и теплоходы.
- Скажите, пожалуйста, выйдет ли в море пароход при таком шторме?
- Такие штормы не страшны для наших пароходов.
- Как Вы переносите путешествие по морю?
- Морской болезнью я не страдаю, но на меня плохо действует морская качка.
- Я люблю море, морской берег, морской воздух, морской ветер.
- Сколько мест в вашей каюте?
- Наша каюта двухместная (трехместная, четырехместная).
- Где Ваша каюта?
- Наша каюта в носовой части (в кормовой части, на правом борту) парохода.

- წავიდეთ გემბანზე (სალონში, სამკითხველოში, რესტორანში).
- წავიდეთ, მხოლოდ დაკეტეთ (გააღეთ) ილუმინატორი.
- სად არის გემზე ჩვენი ბარგი?
- როდის ჩავალთ ნავსადგურში და რამდენ ხანს გაეჩერდებით იქ?
- შეიძლება ჩავიდეთ ნაპირზე?
- შეიძლება, მხოლოდ უნდა დაბრუნდეთ დაუგვიანებლად.
- ნახეთ რამდენი გემია ნავსადგურში.
- აი, საოკეანო გემი.
- ეს სატვირთო გემია. იქ მოშორებით საბუქსირე გემი დგას, ზღვაში კი დაცურავენ იალქნიანი ნაგები.
- Пойдемте на палубу (в салон, в читальню, в ресторан).
- Пойдемте, только закройте (откройте) иллюминатор.
- Где находится на пароходе наш багаж?
- Когда мы прибудем в порт и сколько времени мы там пробудем?
- Можно ли сойти на берег?
- Можно, только вернитесь без опоздания.
- Посмотрите, сколько пароходов в порту!
- Вот океанский пароход.
- Это грузовой пароход. Там вдалеке стоит буксирный корабль, а в море плавают парусные лодки.

დაიმახსოვრეთ! ЗАПОМНИТЕ!

უსუბიექტო ზმნები БЕССУБЪЕКТНЫЕ ГЛАГОЛЫ

Наиболее употребительные глаголы:

ცივა – холодно	ქუხს – гром гремит
ცხელა – жарко	ელაგს – молния сверкает
თბილა – тепло	ყინავს – морозит
გრილა – свежо, прохладно	ლამდება – ночь наступает
წვიმს – идет дождь	თენდება – светает
თოვს – идет снег	ბნელდება – темнеет

სასტუმროში

В ГОСТИНИЦЕ

- მითხარით, გეთაყვა, სად არის მორიგე ადმინისტრატორი?
- მორიგე მე ვარ. რა გნებავთ?
- Скажите, пожалуйста, где здесь дежурный администратор;
- Я дежурная, что угодно?

- თავისუფალი ნომრები თუ გაქვთ? (ჩემი ნომერი დაჯავშნულია).
- რამდენი ბრძანდებით და რა ვადით გნებავთ?
- ორნი ვართ.
- აქ დავრჩებით მხოლოდ სამ ღღეს.
- მე მინდოდა მზიანი ოთახი.
- რომელ სართულზე გნებავთ? გვაქვს ადგილები მესამე, მეხუთე სართულზე.
- სასურველია მესამე სართულზე, თქვენ შემოთავაზებულ ნომერში რამდენი უნდა გადავიხადო?
- 50 ლარი. თქვენი ოთახის ნომერია 205.
- ნება მომეცით ჯერ ვნახო ეს ოთახი.
- ღიდი სიამოვნებით, წამობრძანდით.
- ეს ოთახი არ მომწონს. (ბნელია, ფანჯრები ქუჩაში გადის, როგორც ჩანს, აქ ხმაური იქნება) სხვა თავისუფალი ნომერი ხომ არ გაქვთ? (შეიძლება არის უკეთესი ნომერი?).
- მაშინ ნახეთ მოპირდაპირე ოთახი.
- აი, ეს ოთახი ძალიან მომწონს, ნათელია და თანაც მყუდრო. მაშ, გამიფორმეთ ეს ნომერი.
- სიამოვნებით, მაგრამ თქვენ ჯერ უნდა შეავსოთ ანკეტა, მომეცით პასპორტი.
- ინებეთ თქვენი ნომრის გასაღები, ახლავე გამოგიგზავნით მორიგეს.
- თქვენ ძალიან თავაზიანი ხართ, გმადლობთ.
- Есть ли у вас свободный номер, (мой номер забронирован).
- Сколько вас и на какой срок вам нужен номер.
- Мы вдвоем.
- Мы остановимся всего на 3 дня.
- Я бы хотел солнечную комнату.
- На какой этаж желаете? у нас есть места на третьем и на пятом этажах.
- Желательно на третьем. Сколько я должен заплатить за предложенный номер?
- 50 лари. Номер вашей комнаты 205.
- Будьте любезны, покажите эту комнату.
- С большим удовольствием, пойдемте.
- Эта комната мне не нравится. (Темная, окна выходят на улицу, ясно, что будет шумно). Нет ли у вас другого свободного номера? (Может быть есть номер лучше?).
- Тогда посмотрите комнату напротив.
- Вот эта комната мне очень нравится, она светлая и уютная, оформите мне этот номер.
- С удовольствием, но сначала нужно заполнить анкету, дайте паспорт.
- Возьмите ключи от вашей комнаты, сейчас же пришлю горничную.
- Вы очень любезны, спасибо.

Спряжение глаголов ვლგებო – ვსტაო; ვიცვამ – ოდევაოყ;
ვიბან – უმყვაოყ

ახლანდელი ღრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლოდითი რიცხვი
I ვლგებო, ვიცვამ, ვიბან	I ვლგებით, ვიცვამთ, ვიბანთ
II ღგებო, იცვამ, იბან	II ღგებით, იცვამთ, იბანთ
III ღგება, იცვამს, იბანს	III ღგებიან, იცვამენ, იბანენ
единственное число	множественное число
I ვსტაო, ოდევაოყ, უმყვაოყ	I ვსტაემ, ოდევაემყ, უმყვაემყ
II ვსტაეშყ, ოდევაეშყსყ, უმყვაეშყსყ	II ვსტაეტე, ოდევაეტესყ, უმყვაეტესყ
III ვსტაეტ, ოდევაეტყ, უმყვაეტყ	III ვსტაოტ, ოდევაოტყ, უმყვაოტყ

ყარსული ღრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლოდითი რიცხვი
I ავღეჟი, ჩავიცვი, ღავიბანე	I ავღეჟით, ჩავიცვით, ღავიბანეთ
II ავღეჟი, ჩაიცვი, ღაიბანე	II ავღეჟით, ჩაიცვით, ღაიბანეთ
III ავღა, ჩაიცვა, ღაიბანა	III ავღენე, ჩაიცვეს, ღაიბანეს
единственное число	множественное число
I ვსტალ, ოდელყ, უმყლყ	I ვსტალი, ოდელისყ, უმყლისყ
II ვსტალ, ოდელყ, უმყლყ	II ვსტალი, ოდელისყ, უმყლისყ
III ვსტალ, ოდელყ, უმყლყ	III ვსტალი, ოდელისყ, უმყლისყ

მოგავალი ღრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლოდითი რიცხვი
I ავღგებო, ჩავიცვამ, ღავიბან	I ავღგებით, ჩავიცვამთ, ღავიბანთ
II ავღგებო, ჩაიცვამ, ღაიბან	II ავღგებით, ჩაიცვამთ, ღაიბანთ
III ავღგება, ჩაიცვამს, ღაიბანს	III ავღგებიან, ჩაიცვამენ, ღაიბანენ
единственное число	множественное число
I ვსტანუ, ოდენუსყ, უმოოყსყ	I ვსტანემ, ოდენემყ, უმოემყ
II ვსტანეშყ, ოდენეშყსყ, უმოეშყსყ	II ვსტანეტე, ოდენეტესყ, უმოეტესყ
III ვსტანეტ, ოდენეტყ, უმოეტყ	III ვსტანუტ, ოდენუტყ, უმოუტყ

Спряжение глаголов ვიძინებ – засыпаю; ვიღებ – беру;
ვართმევ – отнимаю

ახლანდელი ღრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

- I ვიძინებ, ვიღებ, ვართმევ
 II იძინებ, იღებ, ართმევ
 III იძინებს, იღებს, ართმევს

- I ვიძინებთ, ვიღებთ, ვართმევთ
 II იძინებთ, იღებთ, ართმევთ
 III იძინებენ, იღებენ, ართმევენ

единственное число

множественное число

- I засыпаю, беру, отнимаю
 II засыпашь, берешь, отнимаешь
 III засыпает, берет, отнимает

- I засыпаем, берем, отнимаем
 II засыпаете, берете, отнимаете
 III засыпают, берут, отнимают

წარსული ღრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

- I დავიძინე, ავიღე, წავართვი
 II დაიძინე, აიღე, წაართვი
 III დაიძინა, აიღო, წაართვა

- I დავიძინეთ, ავიღეთ, წავართვით
 II დაიძინეთ, აიღეთ, წაართვით
 III დაიძინეს, აიღეს, წაართვეს

единственное число

множественное число

- I заснул, взял, отнял
 II заснул, взял, отнял
 III заснул, взял, отнял

- I заснули, взяли, отняли
 II заснули, взяли, отняли
 III заснули, взяли, отняли

მოგავალი ღრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

- I დავიძინებ, ავიღებ, წავართმევ
 II დაიძინებ, აიღებ, წაართმევ
 III დაიძინებს, აიღებს, წაართმევს

- I დავიძინებთ, ავიღებთ, წავართმევთ
 II დაიძინებთ, აიღებთ, წაართმევთ
 III დაიძინებენ, აიღებენ, წაართმევენ

единственное число

множественное число

- I засну, возьму, отниму
 II заснешь, возьмешь, отнимешь
 III заснет, возьмет, отнимет

- I заснем, возьмем, отнимем
 II заснете, возьмете, отнимете
 III заснут, возьмут, отнимут

Спряжение глаголов ვიწყებ – начинаю; ვხვდები – встречаюсь;

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვიწყებ, ვხვდები	I ვიწყებთ, ვხვდებით
II იწყებ, ხვდები	II იწყებთ, ხვდებით
III იწყებს, ხვდება	III იწყებენ, ხვდებიან
единственное число	множественное число
I начинаю, встречаюсь	I начинаем, встречаемся
II начинаешь, встречаешься	II начинаете, встречаетесь
III начинает, встречается	III начинают, встречаются

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ღაღიწყე, შეგხვდი	I ღაღიწყით, შეგხვდით
II ღაიწყე, შეხვდი	II ღაიწყით, შეხვდით
III ღაიწყო, შეხვდა	III ღაიწყს, შეხვდნენ
единственное число	множественное число
I начал, встретился	I начали, встретились
II начал, встретился	II начали, встретились
III начал, встретился	III начали, встретились

მოგავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ღაღიწყებ, შეგხვდები	I ღაღიწყებთ, შეგხვდებით
II ღაიწყებ, შეხვდები	II ღაიწყებთ, შეხვდებით
III ღაიწყებს, შეხვდება	III ღაიწყებენ, შეხვდებიან

единственное число

I начну, встречусь

II начнешь, встретишься

III начнет, встретится

множественное число

I начнем, встретимся

II начнете, встретитесь

III начнут, встретятся

პაციენტი

- ექიმო, თქვენთან მოვედი რჩევისათვის.
- რა გაწუხებთ?
- ძალიან ვოფლიანდები (ყელი ისე მტკივა, რომ ყლაპვა არ შემიძლია, მთელი ღამე სიბრძნის კბილი მაწუხებდა, გვერდში მჭვალავს).
- სიცხე გაიზომეთ?
- წუხელ მაღალი ტემპერატურა მქონდა.
- ისუნთქეთ, გეთაყვა, უფრო ღრმად, შეისუნთქეთ და ნუსუნთქავთ.
- მითხარით, გეთაყვა, რა მჭირს?
- ორი დღის შემდეგ კიდევ ერთხელ უნდა გაგსინჯოთ, მანამდე კი ლოგინში უნდა იწვეთ, გამოგიწერო წამალს, შეიძინეთ და მიიღეთ დღეში ორჯერ. გრიპს ნუსუნთქავთ, მან შეიძლება გართულება მოგცეთ.

У ВРАЧА

- Доктор, я пришел к Вам посоветоваться.
- Что Вас беспокоит?
- Очень потею (болит горло, не могу глотать, целую ночь беспокоил зуб мудрости и еще колет в боку).
- Температуру измерили?
- Вчера вечером у меня была высокая температура.
- Дышите, пожалуйста, глубже, вдохните и не дышите.
- Скажите, пожалуйста, что со мной?
- Через два дня я должен снова Вас осмотреть, а до этого должны лежать в постели, выпишу Вам лекарство, принимайте его два раза в день. С гриппом не шутите, он может дать осложнения.

**Спряжение глаголов ვამაყობ – горжусь; ვხედავ – вижу;
ვუსმენ – слушаю**

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვამაყობ, ვხედავ, ვუსმენ	I ვამაყობთ, ვხედავთ, ვუსმენთ
II ამაყობ, ხედავ, უსმენ	II ამაყობთ, ხედავთ, უსმენთ
III ამაყობს, ხედავს, უსმენს	III ამაყობენ, ხედავენ, უსმენენ
единственное число	множественное число
I горжусь, вижу, слушаю	I гордимся, видим, слушаем
II гордишься, видишь, слушаешь	II гордитесь, видите, слушаете
III гордится, видит, слушает	III гордятся, видят, слушают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვიამაყე, დავინახე, მოვისმინე	I ვიამაყეთ, დავინახეთ, მოვისმინეთ
II იამაყე, დაინახე, მოისმინე	II იამაყეთ, დაინახეთ, მოისმინეთ
III იამაყა, დაინახა, მოისმინა	III იამაყეს, დაინახეს, მოისმინეს
единственное число	множественное число
I гордился, увидел, услышал	I гордились, увидели, услышали
II гордился, увидел, услышал	II гордились, увидели, услышали
III гордился, увидел, услышал	III гордились, увидели, услышали

მოგაგალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვიამაყებ, დავინახავ, მოვისმენ	I ვიამაყებთ, დავინახავთ, მოვისმენთ
II იამაყებ, დაინახავ, მოისმენ	II იამაყებთ, დაინახავთ, მოისმენთ
III იამაყებს, დაინახავს, მოისმენს	III იამაყებენ, დაინახავენ, მოისმენენ

единственное число

- I буду гордиться, увижу, послушаю
II будешь гордиться, увидишь, послушаешь
III будет гордиться, увидит, послушает

множественное число

- I будем гордиться, увидим, послушаем
II будете гордиться, увидите, послушаете
III будут гордиться, увидят, послушают

Спряжение глаголов ვოცნებობ — **мечтаю**; ვიღლები — **устою**;

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I ვოცნებობ, ვიღლები
II ოცნებობ, იღლები
III ოცნებობს, იღლებს

მრავლობითი რიცხვი

- I ვოცნებობთ, ვიღლებით
II ოცნებობთ, იღლებით
III ოცნებობენ, იღლებიან

единственное число

- I мечтаю, устаю
II мечтаешь, устаешь
III мечтает, устает

множественное число

- I мечтаем, устаем
II мечтаете, устаете
III мечтают, устают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I ვოცნებობდი, ვიღლებოდი
II ოცნებობდი, იღლებოდი
III ოცნებობდა, იღლებოდა

მრავლობითი რიცხვი

- I ვოცნებობდით, ვიღლებოდით
II ოცნებობდით, იღლებოდით
III ოცნებობდნენ, იღლებოდნენ

единственное число

- I мечтал, устал
II мечтал, устал
III мечтал, устал

множественное число

- I мечтали, устали
II мечтали, устали
III мечтали, устали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I ვიოცნებებ, დავიღლები
II იოცნებებ, დაიღლები
III იოცნებებს, დაიღლებს

მრავლობითი რიცხვი

- I ვიოცნებებთ, დავიღლებით
II იოცნებებთ, დაიღლებით
III იოცნებებენ, დაიღლებიან

единственное число

- I буду мечтать, устану
II будешь мечтать, устанешь
III будет мечтать, устанет

აზთიადი

- სად არის მახლობლად აფთიაქი?
- მინდა წამალი შევუკვეთო.
- თუ შეიძლება, მომეცით ხველებისა და სურდოს საწინააღმდეგო საშუალება?
- ეს წამალი ურეცეპტოდ არ გაიცემა?
- ეს წამალი მზად იყიდება თუ უნდა დამზადდეს?
- თქვენს რეცეპტზე აწერია სასწრაფო, ასე, რომ წამალი იქნება რამდენიმე წუთის შემდეგ.
- მასწავლეთ, გეთაყვა, წამლის მიღების წესი.
- უნდა მიიღოთ სამჯერ დღეში ოც-ოცი წვეთი (თითო-თითო აბი).

ცალკეული სიტყვები

ჯანმრთელობა
ავადმყოფობა
სისუსტე
სიმსივნე
შინაგანი
გარეგანი
სიცხე
ბაშბა
თერმომეტრი
საავადმყოფო
ტკივილგამაყუჩებელი
ძალიან ცუდი მალა მაჭეს
ფილტვების ანთება

множественное число

- I будем мечтать, устанем
II будете мечтать, устанете
III будут мечтать, устанут

АПТЕКА

- Где здесь поблизости аптека?
- Хочу заказать лекарство.
- Если можно, дайте средство от кашля и насморка.
- Это лекарство без рецепта не выдается?
- Это лекарство продается в готовом виде или его нужно приготовить?
- На Вашем рецепте написано «срочно», значит лекарство будет готово через несколько минут.
- Научите, пожалуйста, как правильно принять лекарство.
- Нужно принимать 3 раза в день по 20 капель (по одной таблетке).

ОТДЕЛЬНЫЕ СЛОВА

Здоровье
Болезнь
Слабость
Опухоль
Внутренний
Наружный
Температура
Вага
Термометр
Больница
Болеутоляющие
У меня очень плохой аппетит
Воспаление легких

**Спряжение глаголов ვრეკავ – звоню; ვთამაშობ – играю;
ვფიქრობ – думаю**

ახლანდელი ღრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვრეკავ, ვთამაშობ, ვფიქრობ	I ვრეკავთ, ვთამაშობთ, ვფიქრობთ
II რეკავ, თამაშობ, ფიქრობ	II რეკავთ, თამაშობთ, ფიქრობთ
III რეკავს, თამაშობს, ფიქრობს	III რეკავენ, თამაშობენ, ფიქრობენ
единственное число	множественное число
I звоню, играю, думаю	I звоним, играем, думаем
II звонишь, играешь, думаешь	II звоните, играете, думаете
III звонит, играет, думает	III звонят, играют, думают

წარსული ღრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I დავრეკე, ვითამაშე, ვიფიქრე	I დავრეკეთ, ვითამაშეთ, ვიფიქრეთ
II ღარეკე, ითამაშე, იფიქრე	II ღარეკეთ, ითამაშეთ, იფიქრეთ
III ღარეკა, ითამაშა, იფიქრა	III ღარეკეს, ითამაშეს, იფიქრეს
единственное число	множественное число
I позвонил, поиграл, подумал	I позвонили, поиграли, подумали
II позвонил, поиграл, подумал	II позвонили, поиграли, подумали
III позвонил, поиграл, подумал	III позвонили, поиграли, подумали

მომავალი ღრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I დავრეკავ, ვითამაშებ, ვიფიქრებ	I დავრეკავთ, ვითამაშებთ, ვიფიქრებთ
II ღარეკავ, ითამაშებ, იფიქრებ	II ღარეკავთ, ითამაშებთ, იფიქრებთ
III ღარეკავს, ითამაშებს, იფიქრებს	III ღარეკავენ, ითამაშებენ, იფიქრებენ

единственное число

множественное число

I позвоню, поиграю, подумаю

I позвоним, поиграем, подумаем

II позвонишь, поиграешь, подумаешь

II позвоните, поиграете, подумаете

III позвонит, поиграет, подумает

III позвонят, поиграют, подумают

Спряжение глаголов ვვარჯიშობ – тренируюсь;

ვთარგმნი – перевожу; ვფრინავ – летаю

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I ვვარჯიშობ, ვთარგმნი, ვფრინავ

I ვვარჯიშობთ, ვთარგმნით, ვფრინავთ

II ვარჯიშობ, თარგმნი, ფრინავ

II ვარჯიშობთ, თარგმნით, ფრინავთ

III ვარჯიშობს, თარგმნის, ფრინავს

III ვარჯიშობენ, თარგმნიან, ფრინავენ

единственное число

множественное число

I тренируюсь, перевожу, летаю

I тренируемся, переводим, летаем

II тренируешься, переводишь, летаешь

II тренируетесь, переводите, летаете

III тренируется, переводит, летает

III тренируются, переводят, летают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I ვივარჯიშე, ვთარგმნე, ვიფრინე

I ვივარჯიშეთ, ვთარგმნეთ, ვიფრინეთ

II ივარჯიშე, თარგმნე, იფრინე

II ივარჯიშეთ, თარგმნეთ, იფრინეთ

III ივარჯიშა, თარგმნა, იფრინა

III ივარჯიშეს, თარგმნეს, იფრინეს

единственное число

I тренировался, перевел, летал

II тренировался, перевел, летал

III тренировался, перевел, летал

множественное число

I тренировались, перевели, летали

II тренировались, перевели, летали

III тренировались, перевели, летали

ამავალი ღრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

I ვივარჯიშებ, გადავთარგმნი, ვიფრენ

II ივარჯიშებ, გადათარგმნი, იფრენ

III ივარჯიშებს, გადათარგმნის, იფრენს

მრავლობითი რიცხვი

I ვივარჯიშებთ, გადავთარგმნით, ვიფრენთ

II ივარჯიშებთ, გადათარგმნით, იფრენთ

III ივარჯიშებენ, გადათარგმნიან, იფრენენ

единственное число

I буду тренироваться, буду переводить, буду летать

II будешь тренироваться, будешь переводить, будешь летать

III будет тренироваться, будет переводить, будет летать

множественное число

I будем тренироваться, будем переводить, будем летать

II будете тренироваться, будете переводить, будете летать

III будут тренироваться, будут переводить, будут летать

ადამიანი

ადამიანის აგებულება

– შეგიძლიათ დამისახელოთ ადამიანის სხეულის ნაწილები?

– რასაკვირველია, შემძლია.

– მაშინ დამისახელეთ.

– სიამოვნებით.

– სხეულის რა ნაწილებს ვხედავთ, როცა ადამიანს ვუყურებთ?

– როცა ადამიანს ვუყურებთ, ვხედავთ შემდეგ ნაწილებს:

ЧЕЛОВЕК

части тела

– Можете мне назвать части человеческого тела?

– Конечно, могу.

– Тогда назовите.

– С удовольствием.

– Какие части тела мы видим, рассматривая фигуру человека?

– Рассматривая фигуру человека, мы видим следующие части:

- ტანს, თავს, კისერს, ხელებსა და ფეხებს.
- ამიწერეთ, გეთაყვა ადამიანის სახე.
 - თვალები, ცხვირი, ყურები, ლოყები, შუბლი, საფეთქელი, ნიკაპი, ტუჩები, წარბები, წამწამები.
 - დასახელეთ ადამიანის კიდურები.
 - ადამიანს აქვს ორი ხელი და ორი ფეხი.
 - რა სახელწოდება აქვს ადამიანის ხელის თითებს?
 - ნეკი, არათითი, შუა თითი, საჩვენებელი თითი, ცერი.
 - დამსახელეთ, გეთაყვა, ადამიანის შინაგანი ორგანოები.
 - ადამიანს აქვს შემდეგი ძირითადი ორგანოები: გული, ფილტვები, კუჭი, ღვიძლი, თირკმელები, თორმეტგოჯა ნაწლავი, ელენთა, სასუნთქი მილი და სხვა.
 - რამდენი კბილი აქვს ადამიანს?
 - ბავშვს ამოსდის სარძევე კბილები, რომლებიც შემდეგ აღვიდს უთმოვნ მუდმივ კბილებს. ყველაზე გვიან სიბრძნის კბილები ჩნდება. მოზრდილ ადამიანს 32 კბილი აქვს.
 - რა ჩივილები გაქვთ?
- туловище, голову, шею, руки и ноги.
- Опишите, пожалуйста, лицо человека.
 - Глаза, нос, уши, щеки, лоб, виски, подбородок, губы, брови, ресницы.
 - Назовите конечности человека.
 - У человека две руки и две ноги.
 - Как называются пальцы руки человека?
 - Мизинец, безымянный, средний палец, указательный и большой палец.
 - Назовите, пожалуйста, внутренние органы человека.
 - У человека имеются следующие основные внутренние органы: сердце, легкие, желудок, печень, почки, двенадцатиперстная кишка, селезенка, дыхательные пути и др.
 - Сколько зубов у человека?
 - У ребенка вырастают молочные зубы, которые затем уступают место постоянным зубам. Позже всех появляются зубы «мудрости». У взрослого человека 32 зуба.
 - Какие жалобы?

ადამიანის შინაგანი ორგანოები
Внутренние органы человека

გული	Сердце
ფილტვები	Легкие
კუჭი	Желудок
ღვიძლი	Печень
თირკმელები	Почки
თორმეტგოჯა ნაწლავი	Двенадцатиперстная кишка
ელენთა	Селезенка
სასუნთქი მილი	Дыхательные пути
ნაღვლის ბუშტი	Желчный пузырь
საშვილოსნო	Матка
ხერხემალი	Позвоночник

დაიმახსოვრეთ!
ЗАПОМНИТЕ!

თავის ქალა	Череп	შარდი	Моча
ტანი	Туловище	ტვინი	Мозг
თავი	Голова	ტერფი	Стопа
კისერი	Шея	თითები	Пальцы
ხელები	Руки	ნეკი	Мизинец
ფეხები	Ноги	ცერი	Большой палец
თეძო	Бедро	ჭორფლი	Веснушки
მუხლი	Колено	ფრჩხილი	Ноготь
წვივი	Голень	მელოტი	Лысина
თვალეები	Глаза	ქუთუთო	Веко
ცხვირი	Нос	ტუჩები	Губы
ყურები	Уши	წარბები	Брови
ლოყები	Щеки	წამწამები	Ресницы
შუბლი	Лоб	კეფა	Затылок
საფეთქელი	Виски	თმები	Волосы
იდაყვი	Локоть	ბიბილო	Мочка уха
მაჯა	Кисть	მუცელი	Живот
წვერი	Борода	ჭალარა	Седой
პირი	Рот	ხალი	Родинка
ნიკაპი	Подбородок	ნაოჭები	Морщины

Спряжение глаголов ვერავ – шью; ვქსოვ – вяжу;
ვრეცხავ – стираю

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I ვერავ, ვქსოვ, ვრეცხავ
- II კერავ, ქსოვ, რეცხავ
- III კერავს, ქსოვს, რეცხავს

единственное число

- I шью, вяжу, стираю
- II шьешь, вяжешь, стираешь
- III шьет, вяжет, стирает

მრავლობითი რიცხვი

- I ვერავთ, ვქსოვთ, ვრეცხავთ
- II კერავთ, ქსოვთ, რეცხავთ
- III კერავენ, ქსოვენ, რეცხავენ

множественное число

- I шьем, вяжем, стираем
- II шьете, вяжете, стираете
- III шьют, вяжут, стирают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I შევეკრე, მოვექსოვე, გავრეცხე
- II შეეკრე, მოქსოვე, გარეცხე
- III შეეკრა, მოქსოვა, გარეცხა

единственное число

- I Сшил, связал, постирал
- II Сшил, связал, постирал
- III Сшил, связал, постирал

მრავლობითი რიცხვი

- I შევეკრეთ, მოვექსოვეთ, გავრეცხეთ
- II შეეკრეთ, მოქსოვეთ, გარეცხეთ
- III შეეკრეს, მოქსოვეს, გარეცხეს

множественное число

- I Сшили, связали, постирали
- II Сшили, связали, постирали
- III Сшили, связали, постирали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I შევეკრავ, მოვექსოვ, გავრეცხავ
- II შეეკრავ, მოქსოვ, გარეცხავ
- III შეეკრავს, მოქსოვს, გარეცხავს

единственное число

- I сошью, свяжу, постираю
- II сошьешь, свяжешь, постираешь
- III сошьет, свяжет, постирает

მრავლობითი რიცხვი

- I შევეკრავთ, მოვექსოვთ, გავრეცხავთ
- II შეეკრავთ, მოქსოვთ, გარეცხავთ
- III შეეკრავენ, მოქსოვენ, გარეცხავენ

множественное число

- I сошьем, свяжем, постираем
- II сошьете, свяжете, постираете
- III сошьют, свяжут, постирают

სპორტის სახეობანი

წყალბურთი	Ватерполо
ტანვარჯიში	Гимнастика
მძლეოსნობა	Легкая атлетика
ძალოსნობა	Тяжелая атлетика
ცხენოსნობა	Конный спорт
ფეხბურთი	Футбол
კალათბურთი	Баскетбол
ჭადრაკი	Шахматы

მხატვრული ტანვარჯიში

ВИДЫ СПОРТА

ხტომა წყალში	Прыжки в воду
ხელბურთი	Гандбол
ფარიკაობა	Фехтование
კრივი	Бокс
ჭილაობა	Борьба
ცურვა	Плавание
ფრენბურთი	Волейбол
ჩოგბურთი	Теннис
სროლა	Стрельба
ნიმბოსნობა	Гребля
	Художественная гимнастика

ზამთრის სპორტის სახეობანი

- ზამთრის სპორტი თუ გაინტერესებთ?
- დიახ, ზამთრის სპორტი ძალიან მაინტერესებს.
- ზამთრის სპორტის რა სახეობას აძლევთ უპირატესობას?
- მიყვარს ციგურებით სრიალი.
- მიყვარს სათხილამურო სპორტი და ჰოკეი ბურთით (ჰოკეი შაიბით).
- სათხილამურო სპორტს თუ მისდევნ თქვენს რაიონში?
- დიახ, მისდევნ. ჩვენს რაიონში უხვად მოდის თოვლი, მთებზე მრავალი მოხერხებული დაღმართია, ამიტომაც, რომ ჩვენთან ბევრი კარგი მოთხილამურეა (არა, არ მისდევნ. ჩვენს რაიონში თოვლი თითქმის არ მოდის).
- ციგურები თუ გაქვთ?
- მაქვს სხვადასხვა სახის ციგურები.

ЗИМНИЕ ВИДЫ СПОРТА

- Интересуетесь ли Вы зимними видами спорта?
- Да, мне очень интересны зимние виды спорта.
- Какой вид зимнего спорта Вы предпочитаете?
- Люблю кататься на коньках.
- Люблю лыжный спорт и хоккей с мячом (хоккей с шайбой).
- Занимаются ли у Вас в районе лыжным спортом?
- Да, занимаются. В нашем районе обильно выпадает снег, в горах много удобных склонов, поэтому у нас много хороших лыжников (Нет, не занимаются. В нашем районе почти никогда не выпадает снег).
- Есть ли у Вас коньки?
- У меня коньки разных видов.

– სად სრიალებთ ციგურებით?	– Где катаетесь на коньках?
– მდინარეზე, როცა იგი იყინება, ანდა ყინულზე სპორტის სასახლეში.	– На реке, когда она замерзает, или же на льду во Дворце спорта.
– სად ისვენებთ ზამთარში?	– Где вы отдыхаете зимой?
– ან ბაკურიანში, ან გუდაურში.	– Или в Бакуриани, или в Гудаури.

Спряжение глаголов გასაუზმობ – **завтракаю**;
 გასადილობ – **обедаю**; ვვახშმობ – **ужинаю**

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I გასაუზმობ, გასადილობ, ვვახშმობ	I გასაუზმობთ, გასადილობთ, ვვახშმობთ
II საუზმობ, სადილობ, ვახშმობ	II საუზმობთ, სადილობთ, ვახშმობთ
III საუზმობს, სადილობს, ვახშმობს	III საუზმობენ, სადილობენ, ვახშმობენ
единственное число	множественное число
I завтракаю, обедаю, ужинаю	I завтракаем, обедаем, ужинаем
II завтракаешь, обедаешь, ужинаешь	II завтракаете, обедаете, ужинаете
III завтракает, обедает, ужинает	III завтракают, обедают, ужинают

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I ვისაუზმე, ვისადილე, ვივახშმე	I ვისაუზმეთ, ვისადილეთ, ვივახშმეთ
II ისაუზმე, ისადილე, ივახშმე	II ისაუზმეთ, ისადილეთ, ივახშმეთ
III ისაუზმა, ისადილა, ივახშმა	III ისაუზმეს, ისადილეს, ივახშმეს
единственное число	множественное число
I позавтракал, пообедал, поужинал	I позавтракали, пообедали, поужинали
II позавтракала, пообедала, поужинала	II позавтракали, пообедали, поужинали
III позавтракали, пообедали, поужинали	III позавтракали, пообедали, поужинали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I ვისაუზმებ, ვისადილებ, ვივასშებ

I ვისაუზმებთ, ვისადილებთ, ვივასშებთ

II ისაუზმებ, ისადილებ, ივასშებ

II ისაუზმებთ, ისადილებთ, ივასშებთ

III ისაუზმებს, ისადილებს, ივასშებს

III ისაუზმებენ, ისადილებენ, ივასშებენ

единственное число

множественное число

I позавтракаю, пообедаю, поужинаю

I позавтракаем, пообедаем, поужинаем

II позавтракаешь, пообедаешь, поужинаешь

II позавтракаете, пообедаете, поужинаете

III позавтракает, пообедает, поужинает

III позавтракают, пообедают, поужинают

Спряжение глаголов ვჭამ – **кушаю**; გსვამ – **пью**;

ვხატავ – **рисую**; ვყოფ – **делю**

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I ვჭამ, გსვამ, ვხატავ, ვყოფ

I ვჭამთ, გსვამთ, ვხატავთ, ვყოფთ

II ჭამ, სვამ, ხატავ, ჰყოფ

II ჭამთ, სვამთ, ხატავთ, ჰყოფთ

III ჭამს, სვამს, ხატავს, ჰყოფს

III ჭამენ, სვამენ, ხატავენ, ჰყოფენ

единственное число

множественное число

I кушаю, пью, рисую, делю

I кушаем, пьем, рисуем, делим

II кушаешь, пьешь, рисуешь, делишь

II кушаете, пьете, рисуете, делите

III кушает, пьет, рисует, делит

III кушают, пьют, рисуют, делят

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I ვჭამე, შევსვი, დავხატე, გავეყვი

I ვჭამეთ, შევსვით, დავხატეთ, გავეყვით

II ჭამე, შესვი, დახატე, გაყვი

II ჭამეთ, შესვით, დახატეთ, გაყვით

III ჭამა, შესვა, დახატა, გაყო

III ჭამეს, შესვეს, დახატეს, გაყვეს

единственное число

- I покушал, выпил, нарисовал, поделил
 II покушал, выпил, нарисовал, поделил
 III покушал, выпил, нарисовал, поделил

множественное число

- I покушали, выпили, нарисовали, поделили
 II покушали, выпили, нарисовали, поделили
 III покушали, выпили, нарисовали, поделили

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I შევჭამ, შევსვამ, დაგხატავ, გავყოფ
 II შეჭამ, შესვამ, დახატავ, გაყოფ
 III ჭამს, შესვამს, დახატავს, გაყოფს

მრავლობითი რიცხვი

- I შევჭამთ, შევსვამთ, დაგხატავთ, გავყოფთ
 II შეჭამთ, შესვამთ, დახატავთ, გაყოფთ
 III ჭამენ, შესვამენ, დახატავენ, გაყოფენ

единственное число

- I покушаю, выпью, нарисую, поделю
 II покушаешь, выпьешь, нарисуешь, поделитишь
 III покушает, выпьет, нарисует, поделит

множественное число

- I покушаем, выпьем, нарисуем, поделим
 II покушаете, выпьете, нарисуете, поделите
 III покушают, выпьют, нарисуют, поделят

თეატრში

- რა გადის დღეს ოპერისა და ბალეტის თეატრში?
- ოპერისა და ბალეტის თეატრში დღეს პრემიერაა.
- ძალიან მინდა ვიყო პრემიერაზე.
- პრემიერაზე ძნელია ბილეთის შოვნა, მაგრამ მე ვეცდები ვიშოვნო.
- ვინ არის პიესის ავტორი? (კომპოზიტორი)?
- ვერ შეტყვით ვინ ასრულებს მთავარ როლს?

В ТЕАТРЕ

- Что сегодня идет в театре оперы и балета?
- В театре оперы и балета сегодня премьера.
- Очень хочу быть на премьере.
- На премьеру очень сложно достать билеты, но я постараюсь.
- Кто автор пьесы? (Композитор)?
- Не скажете, кто исполняет главную роль?

- მითხარით, გეთაყვა, ხვალ ძირითადი შემადგენლობა თამაშობს თუ არა?
- მოგწონთ ეს პიესა თუ არა?
- ღიახ, მომწონს ეს პიესა.
- ღილი სიამოვნება მივიღე მისი ხილვით (დავტკბი).
- კარგი დადგმაა.
- ყველა მონაწილე კარგად თამაშობს, მაგრამ განსაკუთრებით გამოირჩევა რესპუბლიკის სახალხო არტისტი...
- თქვენ გაქვთ ხვალისათვის ადგილი პარტერის მეორე რიგში?
- არის. თქვენ რამდენი ბილეთი გნებავთ?
- ჩვენი ადგილები ძალიან შორსაა სცენიდან.
- აქედან კარგად მოჩანს.
- რომელი ჟანრი უფრო გიტაცებთ, დრამა თუ კომედია?
- Скажите, пожалуйста, завтра играет основной состав или нет?
- Вам нравится эта пьеса или нет?
- Да, пьеса мне нравится.
- Я получила большое удовольствие (насладилась).
- Хорошее представление.
- Все участники играют хорошо. Особенно выделяется народный артист респуб лики...
- У вас есть билет на завтра, во второй ряд партера?
- Есть. Сколько билетов Вам нужно?
- Наши места очень далеко от сцены.
- Отсюда хорошо видно.
- Какой жанр Вас больше увлекает, драма или комедия?

Спряжение глаголов მინდა — **хочу**; მიხარია — **радуюсь**;
მენატრება — **тоскую (скучаю)**;

ახლანდელი დრო — НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I მინდა, მიხარია, მენატრება
- II გინდა, გიხარია, გენატრება
- III უნდა, უხარია, ენატრება

единственное число

- I хочу, радуюсь, тоскую
- II хочешь, радуешься, тоскуешь
- III хочет, радуется, тоскует

მრავლობითი რიცხვი

- I გვინდა, გვიხარია, გვენატრება
- II გინდათ, გიხარიათ, გენატრებათ
- III უნდათ, უხარიათ, ენატრებათ

множественное число

- I хотим, радуемся, тоскуем
- II хотите, радуетесь, тоскуете
- III хотят, радуются, тоскуют

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I მინდოდა, გამიხარდა, მომენატრა	I გვინდოდა, გაგვიხარდა, მოგვენატრა
II გინდოდა, გაგიხარდა, მოგენატრა	II გინდოდით, გაგიხარდით, მოგენატრათ
III უნდოდა, გაუხარდა, მოენატრა	III უნდოდით, გაუხარდით, მოენატრათ
единственное число	множественное число
I хотел, обрадовался, тосковал	I хотели, обрадовались, тосковали
II хотел, обрадовался, тосковал	II хотели, обрадовались, тосковали
III хотел, обрадовался, тосковал	III хотели, обрадовались, тосковали

მოგვიწოდებელი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I მომიწოდებდა, გამიხარებდა, მომიენატრებდა	I მოგვიწოდებდა, გაგვიხარებდა, მოგვენატრებდა
II მოგიწოდებდა, გაგიხარებდა, მოგიენატრებდა	II მოგიწოდებდით, გაგიხარებდით, მოგიენატრებდით
III მოუწოდებდა, გაუხარებდა, მოუენატრებდა	III მოუწოდებდით, გაუხარებდით, მოუენატრებდით
единственное число	множественное число
I захочу, обрадуюсь, затоскую	I захотим, обрадуемся, затоскуем
II захочешь, обрадуешься, затоскуешь	II захотите, обрадуетесь, затоскуете
III захочет, обрадуется, затоскует	III захотят, обрадуются, затоскуют

დაგმობა-დატყუება სიტყვები და გამოწვევები

აი, შე უზრდელო!
ეს სულელური საქციელია!
რა ბოროტი ხარ!
შენ უღარდელი ხარ!
შენ ჭიუტი ხარ!

СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ ПОРИЦАНИЯ, ОСУЖДЕНИЯ

Ах ты, невежа, хам!
Это глупый поступок.
Какой ты злой
Какой ты беззаботный!
Ты упрямый!

რა უსინდისო ხარ!
 დიდი ზარმაცო ხარ!
 უსირცხვილო ხარ!
 შეუბრალებელი, ულმობელი ხარ!
 თაღლითი ხარ!
 უქნარა ხარ!
 უხეში ხარ!
 გაიძვერა ხარ!
 მეტიჩარა ხარ!
 ურიგო, უწყსრიგო ხარ!

Какой ты бессовестный!
 Ты большой лентяй!
 Ты бесстыдный!
 Ты безжалостный, неумолимый!
 Ты жулик!
 Ты бездельник!
 Ты грубый!
 Ты пройдоха!
 Ты выскочка!
 Ты неряха!

საალერსო (მოუპარაბითი) სიტყვები

რა ლამაზი ხარ!
 შეუღარებელი ხარ!
 მიყვარხარ!
 ჩემი ოცნება ხარ!
 ჩემი სიხარული ხარ!
 ჩემი სიცოცხლე ხარ!
 ჩემო ძვირფასო!
 შენ კეთილშობილი ადამიანი ხარ!
 სიცოცხლით საესე ხარ!
 შენ ძალიან აღერსიანი ხარ!
 შენ ჩემი ჭკვიანი ბიჭი ხარ!

СЛОВА ЛАСКИ

Какая ты красивая!
 Ты несравненная!
 Люблю тебя!
 Ты моя мечта!
 Ты моя радость!
 Ты моя жизнь!
 Моя дорогая!
 Ты благородный человек!
 Ты полна жизни!
 Ты очень ласковый!
 Ты мой умный мальчик!

Спряжение глаголов მიყვარს — люблю;
მაინტერესებს — интересуется (меня); მესმის — слышу;

ახლანდელი დრო — НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდობითი რიცხვი
 I მიყვარს, მაინტერესებს, მესმის
 II გიყვარს, გაინტერესებს, გესმის
 III უყვარს, აინტერესებს, ესმის

მრავლობითი რიცხვი
 I გვიყვარს, გვაინტერესებს, გვესმის
 II გიყვართ, გაინტერესებთ, გესმით
 III უყვართ, აინტერესებთ, ესმით

единственное число

I люблю, интересуется (меня), слышу
 II любишь, интересуется (тебя), слышишь
 III любит, интересуется (его, ее), слышит

множественное число

I любим, интересуется (нас) слышим
 II любите, интересуется (вас) слышите
 III любят, интересуется (их), слышат

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I მიყვარდა, მაინტერესებდა, მეს- მოლა	I გვიყვარდა, გვაინტერესებდა, გვეს- მოლა
II გიყვარდა, გაინტერესებდა, გეს- მოლა	II გიყვართ, გაინტერესებდათ, გეს- მოლათ
III უყვარდა, აინტერესებდა, ეს- მოლა	III უყვართ, აინტერესებდათ, ეს- მოლათ

единственное число	множественное число
I любил, было интересно (мне), слышал	I любили, было интересно (нам), слышали
II любил, было интересно (тебе), слышал	II любили, было интересно (вам), слышали
III любил, было интересно (ему, ей) слышал	III любили, было интересно (им), слышали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I შემიყვარდება, დამაინტერესებს, მოვისმენ	I შეგვიყვარდება, დაგვაინტერ- ესებს, მოვისმენთ
II შეგიყვარდება, დაგაინტერე- სებს, მოისმენ	II შეგიყვარდებით, დაგაინტერ- ესებთ, მოისმენთ
III შეუყვარდება, დააინტერესებს, მოისმენს	III შეუყვარდებით, დააინტერ- ესებთ, მოისმენენ

единственное число	множественное число
I полюблю, заинтересует (меня), послушаю	I полюбим, заинтересует (нас), послушаем
II полюбишь, заинтересует (тебя), послушаешь	II полюбите, заинтересует (вас), послушаете
III полюбит, заинтересует (его, ее), послушает	III полюбят, заинтересует (их), послушают

კინო-თეატრში

- რა სურათი გადის დღეს
კინო-თეატრში?
- „თბილისში“ გადის მოკლემე-
ეტრაჟიანი ფილმი.
- მე კი მინდოდა მენახა ახ-

В КИНОТЕАТРЕ

- Какая картина идет сегодня в
кинотеатре «Тбилиси»?
- В «Тбилиси» идет короткомет-
ражный фильм.
- А я бы хотел посмотреть

ალი საზღვარგარეთული (სამშულო) ფერადი ფილმი.

- მე გთავაზობთ წავიდეთ კინო-თეატრ „რუსთაველში“, იქ უჩვენებენ საინტერესო დოკუმენტურ სურათებს.
- ბილეთები აიღეთ პირველ რიგებში, ეკრანთან ახლოს.
- სეანსის დაწყებამდე ბევრი დროა, გავისეირნოთ.
- რომელი ადგილები აიღეთ?

ცალკეული გამოხატვაები

სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი
სატელევიზიო ფილმი
მულტიპლიკაციური ფილმი
დღის სეანსი
საღამოს სეანსი
ფერადი ფილმი
ხელოვნება
მეცნიერება
კლასიკური მუსიკის კონცერტი
საოპერო მუსიკის კონცერტი
საესტრადო მუსიკის კონცერტი
საცეკვაო მუსიკა
ხალხურ საკრავთა ორკესტრი

საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატი

უარყოფა, თანხმობა

თქვენ ცდებით
არ გეთანხმებით
მე სხვა აზრისა ვარ
თქვენს შეხედულებას არ ვიზიარებ
ეს სინამდვილეს არ შეესაბამება
კეთილი, კარგი
აუცილებლად

зарубежный (отечественный) цветной фильм.

- Я предлагаю пойти в кино-театр «Руставели», там показывают интересные документальные фильмы.
- Билеты возьмите в первые ряды, ближе к экрану.
- До начала сеанса много времени, прогуляемся.
- Какие места взяли?

ОТДЕЛЬНЫЕ ВЫРАЖЕНИЯ

Научно-популярный фильм
Телевизионный фильм
Мультимпликационный фильм
Дневной сеанс
Вечерний сеанс
Цветной фильм
Искусство
Наука
Концерт классической музыки
Концерт оперной музыки
Концерт эстрадной музыки
Танцевальная музыка
Оркестр народных инструментов
Лауреат международных конкурсов

ОТРИЦАНИЕ, СОГЛАСИЕ

Вы заблуждаетесь (ошибаетесь)
Я с вами не согласен
Я другого мнения
Я не разделяю ваши взгляды
Это не соответствует действительности
Ладно, хорошо
Обязательно

უპიველად, უღავოდ
შევთანხმდით
ეჭვი ნუ გეპარებათ
ვერ ღაგპირდებით

Несомненно, бесспорно
Договорились
Не сомневайтесь
Не могу обещать

Спряжение глаголов მტკივა – **болит**; მშია – **голоден**;
მწყურია – **жажду**;

ახლანდელი ღრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I მტკივა, მშია, მწყურია
II გტკივა, გშია, გწყურია
III სტკივა, შია, სწყურია

I გვტკივა, გვშია, გვწყურია
II გტკივათ, გშიათ, გწყურიათ
III სტკივათ, შიათ, სწყურიათ

единственное число

множественное число

I ბოლიტ (უ меня), голоден, жажду
II ბოლიტ (უ тебя), голоден, жаждешь
III ბოლიტ (უ него, у нее), голоден, жаждет

I ბოლიტ (უ нас), голодны, жаждем
II ბოლიტ (უ вас), голодны, жаждете
III ბოლიტ (უ них), голодны, жаждут

წარსული ღრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I მტკიოდა, მშიოდა, მწყუროდა
II გტკიოდა, გშიოდა, გწყუროდა
III სტკიოდა, შიოდა, სწყუროდა

I გვტკიოდა, გვშიოდა, გვწყუროდა
II გტკიოდათ, გშიოდათ, გწყუროდათ
III სტკიოდათ, შიოდათ, სწყუროდათ

единственное число

множественное число

I ბოლело (უ меня), был голоден, жаждал
II ბოლело (უ тебя), был, голоден, жаждал
III ბოლело (უ него, у нее), был голоден, жаждал

I ბოლело (უ нас), были голодны, жаждали
II ბოლело (უ вас), были голодны, жаждали
III ბოლело (უ них), были голодны, жаждали

მომავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი

- I მეტყინება, მომშივდება, მომწყურდება
- II გეტყინება, მოგშივდება, მოგწყურდება
- III ეტყინება, მოშივდება, მოსწყურდება

единственное число

- I будет больно (мне), захочу кушать, буду жаждать
- II будет больно (тебе), захочешь кушать, будешь жаждать
- III будет больно (ему, ей), захочет кушать, будет жаждать

მრავლობითი რიცხვი

- I გვეტყინება, მოგვშივდება, მოგვწყურდება
- II გეტყინებათ, მოგშივდებათ, მოგწყურდებათ
- III ეტყინებათ, მოშივდებათ, მოსწყურდებათ

множественное число

- I будет больно (нам), захотим кушать, будем жаждать
- II будет больно (вам), захотите кушать, будете жаждать
- III будет больно (им), захотят кушать, будут жаждать

გამოფენაზე

- როდის გაიხსნა ეს გამოფენა?
- გამოფენა გაიხსნა გასულ კვირას.
- წავიდეთ, დავათვალიეროთ!
- ამ მხატვარს ძალიან აქებენ, დიდი ხანია მინდოდა გავცნობოდი მის შემოქმედებას.
- შარშან, საგაზაფხულო გამოფენაზე მისი ერთი ნახატი იყო გამოფენილი, რომელმაც ჩემზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა.
- ეს სურათის გალერეა მშვენიერადაა გაფორმებული.
- აღტაცებული ვარ, სადაა შთაბეჭდილებათა წიგნი?
- დიდი სიამოვნებით დავათვალიერებდი კიდევ ერთხელ.

НА ВЫСТАВКЕ

- Когда открылась эта выставка?
- Выставка открылась на той неделе.
- Пойдемте, посмотрим.
- Этому художника очень хвалят, давно хотел познакомиться с его творчеством.
- В прошлом году, на весенней выставке была выставлена одна его картина, которая произвела на меня огромное впечатление.
- Эта картинная галерея прекрасно оформлена.
- Я восхищен, где книга отзывов.
- С удовольствием еще раз посмотрел бы.

ბუნების მოვლენები

ЯВЛЕНИЯ ПРИРОДЫ

კოკისპირული წვიმა	Проливной дождь
სეტყვა	Град
თოვს	Снег идет
ქარი ჩადგა	Вѣтер прекратился
დღეს ძალიან ყინავს	Сегодня очень морозно
ქუხს	Гром гремит
ცისარტყლა	Радуга
ცა ღრუბლებით დაიფარა	Небо покрылось тучами
ამინდი ფუჭდება	Погода портится
დღეს ცხელა (ცივა, თბილა, გრილა)	Сегодня жарко (холодно, тепло, прохладно)
როგორი ამინდი იქნება ხვალ?	Какая погода будет завтра?
ზღვა	Море
ნიავე, სიო	Ветерок
მზის დაბნელება	Затмение солнца
ცხელი დღე	Жаркий день
თქვენ მოისმინეთ ცნობა ამინდის შესახებ	Вы слушали прогноз погоды

Спряжение глаголов მეშინია – **боюсь**; მომწონს – **нравится**;
მძულს (მეჯავრება, მეზიზღება) – **ненавижу**;

ახლანდელი დრო – НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდბითი რიცხვი

მრავლობითი რიცხვი

I მეშინია, მომწონს, მძულს
II გეშინია, მოგწონს, გძულს
III ეშინია, მოსწონს, სძულს

I გვეშინია, მოგვეწონს, გვძულს
II გეშინიათ, მოგწონთ, გძულთ
III ეშინიათ, მოსწონთ, სძულთ

единственное число

множественное число

I боюсь, нравится (мне),
ненавижу
II боюсься, нравится (тебе),
ненавидишь
III боится, нравится (ему, ей),
ненавидит

I боимся, нравится (нам),
ненавидим
II боитесь, нравится (вам),
ненавидите
III боятся, нравится (им),
ненавидят

წარსული დრო – ПРОШЕДШЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I მეწინოდა, მომწონდა, მძულდა	I გვეწინოდა, მოგვეწონდა, გვეძულდა
II გეწინოდა, მოგწონდა, გძულდა	II გეწინოდათ, მოგვეწონდათ, გძულდით
III ეწინოდა, მოსწონდა, სძულდა	III ეწინოდათ, მოსწონდათ, სძულდით
единственное число	множественное число
I боялся, нравился (мне), ненавидел (его, ее)	I боялись, нравились (нам), ненавидели (их)
II боялся, нравился (тебе), ненавидел (его, ее)	II боялись, нравились (вам), ненавидели (их)
III боялся, нравился (ему, ей), ненавидел (его, ее)	III боялись, нравились (им), ненавидели (их)

ამავალი დრო – БУДУЩЕЕ ВРЕМЯ

მხოლოდითი რიცხვი	მრავლობითი რიცხვი
I შეგეწინდება, მომეწონება, შეგძულდება	I შეგვეწინდება, მოგვეწონება, შეგვეგძულდება
II შეგეწინდება, მოგვეწონება, შეგძულდება	II შეგეწინდებით, მოგვეწონებით, შეგძულდებით
III შეგეწინდება, მოეწონება, შესძულდება	III შეგეწინდებით, მოეწონებით, შესძულდებით
единственное число	множественное число
I испугаюсь, понравится (мне), буду ненавидеть	I испугаемся, понравиться (нам), будем ненавидеть
II испугаешься, понравится (тебе), будешь ненавидеть	II испугаетесь, понравится (вам), будете ненавидеть
III испугается, понравится (ему), будет ненавидеть	III испугаются, понравится (им), будут ненавидеть

ცხოველთა სახელები

НАЗВАНИЯ ЖИВОТНЫХ

გარეული ცხოველები Дикие звери

შინაური ცხოველები Домашние животные

ვეფხვი	тигр
ლომი	лев
მაიმუნი	обезьяна
მგელი	волк
დათვი	медведь
ტურა	шакал
სპილო	слон
ირემი	олень
მელა	лисица

თხა	коза
თაგვი	мышь
კურდღელი	заяц
ცხენი	лошадь
ძროხა	корова
ხბო	теленек
ძაღლი	собака
ვირი	осел
ცხვარი	баран
ღორი	свинья
კატა	кошка

ჟრინველთა სახელები

НАЗВАНИЯ ПТИЦ

არწივი	орел
ბუღბუღი	соловей
ბუ	сова
ბატი	гусь
ბელურა	воробей
ბარტყი	птенчик
გელი	лебедь
თოლია	чайка
თუთიყუშო	попугай
ინდაური	индюк
კაჭკაჭი	сорока
კოდალა	дятел
მამალი	петух
მერცხალი	ласточка

მწყერი	перепелка
მიმინო	сокол
ოფოფი	удод
ფარშევანგი	павлин
ქათამი	курица
ყავი	ворона
შოშია	скворец
ჩიტი	птичка
ჩხიკვი	сойка
ძერა	коршун
წერო	журавль
ხოხობი	фазан
მტრელი	голубь

ყვავილები

ЦВЕТЫ

ია	фиалка
ვარდი	роза
მიხაკი	гвоздика
გვირილა	ромашка
იასამანი	сирень

ყაყჩო	мак
შროშანი	ландыш
ნარგიზი	нарцис
ზამბახი	ирис
ტიტა	тюльпан

საბუთები

დაბადების მოწმობა
ქორწინების მოწმობა
პირადობის მოწმობა
ანდერძი
საბუთების დამოწმება
განცხადება
ცნობა საცხოვრებელი ადგილიდან
დიპლომის ასლი, დედანი
დახასიათება
საჭირო საბუთები
პასუხისმგებლობა ეკისრება
გამოტანილია აუქციონზე
წინასწარ ქვეყნდება
კრებული
ხელშეკრულება
წესდება
შეფასება
თანხა
ანგარიში
საბაჟო
ბაჟი
ხელფასი
გირაო
წილი
შემოსავალი, მოგება
გასავალი, წაგება
სესხი
გადასახადი
ზარალი
ღირებულება
საქონელბრუნვა
მართვის უფლება
კერძო
ნებართვა
უწყება
საწარმო
82

ДОКУМЕНТЫ

Свидетельство о рождении
Свидетельство о браке
Удостоверение личности
Завещание
Заверить документы
Заявление, объявление
Справка с места жительства
Копия диплома, подлинник
Характеристика
Необходимые документы
Несет ответственность
Выставлен на аукционе
Предварительно публикуется
Сборник
Договор
Устав
Оценка
Сумма
Счет
Таможня
Поплина
Зарплата
Залог, задаток
Доля
Прибыль, выигрыш
Убыток, проигрыш
Заем
Налог
Убыток, ущерб
Стоимость
Товарооборот
Водительские права
Частный
Разрешение
Извещение, уведомление
Предприятие (производство)

შეკვეთა
 განაცხადი
 მინდობილობა
 ხარისხი
 საკუთარი
 მესაკუთრე
 საჩივარი
 უარი
 შესატანი
 რაოდენობა
 მრეწველობა
 საწვავი
 ნედლეული
 ანაზღაურება
 ზედმეტი სამუშაო
 გადახარჯვა

Заказ
 Заявка
 Доверенность
 Качество
 Собственный
 Собственник, владелец
 Жалоба
 Отказ
 Взнос
 Количество
 Промышленность
 Топливо
 Сырье
 Оплата
 Сверхурочная работа
 Перерасход

ბიზნესი

სახელმწიფო ქონება
 ბანკში ანგარიშის გახსნა
 ანგარიშიდან მოხსნა
 კრედიტის აღება (დაბრუნება)
 სახაზინო ვალდებულება
 საგადასახადო ინსპექცია
 პროცენტის დარიცხვა
 შრომის ანაზღაურება
 აქციების მესაკუთრე
 შპს — შეზღუდული პასუხის-
 მგებლობის საზოგადოება
 სს — სააქციო საზოგადოება

БИЗНЕС

Государственное имущество
 Открытие счета в банке
 Снятие со счета
 Получение ссуды (возврат кре-
 дита)
 Казначейское обязательство
 Налоговая инспекция
 Начисление процента
 Оплата труда
 Владелец акции
 ООО - Общество Ограниченной
 Ответственности
 АО - Акционерное Общество

სიტყვათა წყობა წინადადებაში

ПОРЯДОК СЛОВ В ПРЕДЛОЖЕНИИ

Для ясности речи большое значение имеет порядок слов в предложении вообще, а в частности в грузинском предложении, хотя в большинстве случаев строй грузинского языка допускает свободный порядок слов в предложении.

მაგ. ღელა შვილა ბავშვებთან ოთახში.

напр. Мать зашла в комнату детей.

ღელა ბავშვებთან ოთახში შვილა; შვილა ღელა ბავშვებთან ოთახში; შვილა ბავშვებთან ოთახში ღელა; ბავშვებთან ოთახში შვილა ღელა.

Как видно из этого примера, смысл каждого (после перестановки слов) предложения один и тот же. В данном примере глагол-сказуемое შვილა управляет всеми словами в этом предложении и потому в результате перестановки слов не изменяется их взаимоотношение, выраженное посредством управления, но как известно, смысловое объединение слов или сочетаний, для выражения какой-либо мысли, происходит не только путем управления, а также и путем согласования и примыкания, и потому надо учесть, что от перестановки слов в предложении изменяется их взаимоотношение, выраженное посредством согласования, следовательно, изменится и значение слов: პირველი ჯგუფის ხელმძღვანელი დააჯილდოვეს (Наградили руководителя первой группы); переставим: ჯგუფის პირველი ხელმძღვანელი დააჯილდოვეს (Наградили первого руководителя группы).

Как видно из этого примера, в результате перестановки определения პირველი совершенно изменился смысл предложения.

Поэтому в грузинском языке обычно определяющее имя ставится перед определяемым.

При правильной речи в грузинском рекомендуется расположение членов предложения в следующем порядке: в основном в начале предложения ставится подлежащее со всеми к нему относящимися словами, а затем сказуемое, что, однако, и не обязательно, и не всегда желательно.

Для ясности мысли, как это свойственно русскому языку, лучше, если и в грузинском сказуемое будет стоять ближе к подлежащему.

მაგ. მშენებელი აშენებს სახლს.

напр. Строитель строит дом.

სავარჯიშო ტექსტები კითხვასა და თარგმნაში
ТЕКСТЫ ДЛЯ УПРАЖНЕНИЯ ДЛЯ ЧТЕНИЯ И ПЕРЕВОДА
წელიწადის დროები

ВРЕМЕНА ГОДА

ზამთარი	ЗИМА
ბაზაზსული	ВЕСНА
ზაზსული	ЛЕТО
შემოდგომა	ОСЕНЬ

ქვეყნის მხარეები

ЧАСТИ СВЕТА

აღმოსავლეთი	ВОСТОК
დასავლეთი	ЗАПАД
ჩრდილოეთი	СЕВЕР
სამხრეთი	ЮГ

საქართველოს ბუნება

ПРИРОДА ГРУЗИИ

საქართველოს ბუნება ძალიან მდიდარია და ლამაზი. მთა, ბარი, ზღვა – ერთად საოცარ სანახაობას ქმნის.

ქართლსა და იმერეთს შორის არის ერთი მთა, რომელსაც სურამის მთას ვეძახით. ეს მთა საქართველოს ჰყოფს ორ ნაწილად: აღმოსავლეთად და დასავლეთად. დასავლეთში შავ ზღვას ერთვის დიდი მდინარე რიონი, ხოლო აღმოსავლეთში – მტკვარი. ორივე ნაწილს ჩრდილოეთით ესაზღვრება კავკასიონი.

საქართველო ვაზის ქვეყანაა, იგი მდიდარია ციტრუსით, მინერალური წყლებით: „ბორჯომით“, „ნაბეღლავით“, „საირმით“ და სხვა. აღმოსავლეთ საქართველო ცნობილია ყველანაირი ხილით, კახეთის სიამაყე ვაზია. აქ მოყვანილი ღვინო განთქმულია მსოფლიოს სხვა-დასხვა ქვეყანაში.

ვაზი	Лоза
ყურძენი	Виноград
სიამაყე	Гордость
განთქმული	Прославленный
სანახაობა	Представление
ესაზღვრება	Граничит

საქართველოს მცენარეები და ცხოველები

ЖИВОТНЫЕ И РАСТЕНИЯ ГРУЗИИ

საქართველო მცენარეებით ძალიან მდიდარია. მინდვრებსა და ველებს ამშვენებს სხვადასხვა ლამაზი ყვავილები: ვარდი, ია, იასამანი, მიხაკი, ზამბახი, ნარგიზი და სხვები. მთები შემოსილია ხშირი ტყით. ამ ტყეებში თითქმის ყოველგვარი ხეა: თელა, მუხა, ნეკერჩხალი, ფიჭვი, ნაძვი, ვერხვი, ცაცხვი და სხვანი. ბევრგან ბაღები და ვენახები გამშვენებულია სხვადასხვა ნაზი ხეხილით, რომელიც სხვა ქვეყნებში არ ხარობს. გაუვალ ტყეებში ბევრგვარი ნადირი ბუდობს: ჯიხვი, შველი, თხა, კურდღელი, ვეფხვი, დათვი, მგელი, ღორი, მელა და კიდევ სხვანი. ბევწვიანი ნადირიც არის: წავი, კვერნა, თეთრი მელია და სხვანი. საქართველოს ტყეებსა და მინდვრებში მრავალგვარი ფრინველიც ბუდობს: ბატი, იხვი, ხოხობი, მწყერი, მტრელი, ოფოფი, შაშვი, ბულბული. მტაცებელი ფრინველებიც ბევრნაირია: არწივი, შვეარდენი, ბუ, ქორი და სხვანი. სასარგებლო მწერებში შესანიშნავია ფუტკარი.

ველი	долина	ბულე	гнездо
სხვადასხვა	разные	ჯიხვი	тур
მთა	гора	შველი	оленок
ხშირი ტყე	густой лес	ბევწვიანი ნადირი	пушной зверь
თითქმის	почти		
ყოველგვარი	всякий	წავი	выдра
თელა	вяз	კვერნა	куница
მუხა	дуб	იხვი	утка
ნეკერჩხალი	клен	შაშვი	дрозд
ვერხვი	осина	მტაცებელი	хищный
ცაცხვი	липа	ქორი	ястреб
ბაღი	сад	სასარგებლო	полезный
ვენახი	виноградник	მწერი	насекомое
გაუვალი ტყე	непроходимый лес	ფუტკარი	пчела

სახელთა წარმოქმნა

СЛОВООБРАЗОВАНИЕ

В грузинском языке словообразование по содержанию многообразно. Этому содействует многообразие словообразующих аффиксов.

— ურ (с диссимиляцией ულ) употребляется обычно лишь для предметных имен, а также образует относительные прилагательные, обозначающие свойства.

კახეთი	— Кахети
ქართლი	— Картли
იმერეთი	— Имерети
გურია	— Гурия
სვანეთი	— Сванети
სამეგრელო	— Мингрелия
რაჭა	— Рача
ფშავი	— Пшави
ხევსურეთი	— Хевсурети
კახური	кахетинский, (-ая,-ое)
ქართლური	картлинский, (-ая,-ое)
იმერული	имеретинский, (-ая,-ое)
გურული	гурийский, (-ая,-ое)
სვანური	сванский, (-ая,-ое)
მეგრული	мингрельский, (-ая,-ое)
რაჭული	рачинский, (-ая,-ое)
ფშავური	пшавский, (-ая,-ое)
ხევსურული	хевсурский, (-ая,-ое)

Суффикс — ელ (лишь для личных имен)

კახეთი	— Кахетинец, кахетинка
ქართლი	— Карталинец, карталинка
იმერეთი	— Имеретинец, имеретинка
მეგრელი	— Мингрел, мингрелка
რაჭველი	— Рачинец, рачинка

Есть исключение от правил.

გურული	— Гуриец, гурийка
სვანი	— Сван, сванка
ფშავი	— Пшав, пшавка
ხევსური	— Хевсур, хевсурка

საქართველო

ГРУЗИЯ

საქართველო უძველესი ისტორიისა და კულტურის ქვეყანაა. მას აღმოსავლეთით ესაზღვრება აზერბაიჯანი, დასავლეთით — შავი ზღვა, ჩრდილოეთით — კავკასიის ქედი, სამხრეთით — სომხეთი და თურქეთი.

თავისი გეოპოლიტიკური მდებარეობის გამო საქართველო ყოველთვის საინტერესო და მიმზიდველი იყო მეზობელი ქვეყნებისათვის,

ამიტომ ხშირად მას თავს ესხმოდნენ თურქები, ლეკები, არაბები, მონღოლები, რომელთაც ქართველები ვაჟკაცურად იგერიებდნენ. ამდენმა შემოსევებმა საქართველო იძულებული გახადა მოეძებნა მფარველი და XVIII საუკუნის ბოლოს ერთმორწმუნე რუსეთთან გააფორმა ტრაქტატი, რის საფუძველზეც საქართველო შეუერთდა რუსეთს. 1918 წ. შეიქმნა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომელიც კვლავ დაიკარგა 1921 წელს და ბოლოს, 1991 წელს აღდგა დამოუკიდებელ, სუვერენულ სახელმწიფოდ. დღეს საქართველო ერთ-ერთ წარმატებულ ქვეყნად ითვლება მსოფლიოში. მას სათავეში უდგას პრეზიდენტი და პარლამენტი.

ესაზღვრება	— граничит
ქელი	— хребет
მეზობელი	— сосед
აღდგა	— восстановилась
სახელმწიფო	— государство
თავს ესხმოდნენ	— нападали
ერთმორწმუნე რუსეთი	— единоверная Россия
იგერიებდნენ მტერს	— отражали нападение врагов
წარმატებული	— успешный
მიმზიდველი	— привлекательный
რის საფუძველზეც	— на основе чего
მფარველი	— покровитель

ქართული ღამწერლობა

ГРУЗИНСКАЯ ПИСЬМЕННОСТЬ

ქართული ანბანი უძველესია. იმ 14 დამწერლობიდან, რომელიც მსოფლიოში არსებობს, ერთ-ერთი სწორედ ქართულია და ორიგინალობით გამოირჩევა. ქართული ანბანის ღირსება იმაში მდგომარეობს, რომ ყოველ ბგერას მხოლოდ ერთი ასო შეესაბამება, განსხვავებით სხვა ენებისაგან.

ისტორიკოსები ანბანის წარმოშობას მეფე ფარნავაზს უკავშირებენ ჩვ. წ. აღრიცხვამდე III საუკუნეში. პირველი ქართული წარწერა პალესტინაში იქნა აღმოჩენილი, რომელიც თარიღდება 432-452 წლებით, ხოლო საქართველოში ბოლნისის სიონში — 439-494 წლ. პირველი ლიტერატურული ნაწარმოები იაკობ ცურტაველის „მუშანიკის წამება“ დაიწერა V საუკუნეში.

ქრისტიანობა საქართველოში I სკ. ანდრია პირველწოდებულმა და სიმონ კანანელმა შემოიტანეს, თუმცა არ მოხერხდა მთელი ქვეყნის გაქრისტიანება, რასაც წარმატებით გაართვა თავი IV

საუკუნეში კაბადოკიიდან ჩამოსულმა ახალგაზრდა გოგონამ —
წმინდა ნინოდ წოდებულმა.

არსებობს	— существует
იქნა აღმოჩენილი	— был обнаружен
გამოირჩევა	— отличается, выделяется
წარმოშობა	— происхождение
თარიღდება	— датируется
გაქრისტიანება	— обратить в христианство
წარმატებით გაართვა თავი	— успешно справилась
„შუშანიკის წამება“	— „Мученичество Святой царицы Шушаник“

წმიდა ნინო

СВЯТАЯ НИНО

ქართლისა და კახეთის გამაქრისტიანებელი წმინდა ნინო კაბადოკიიდან საქართველოში ჩამოვიდა და თან ვაზის ჯვარი, საკუთარი თმით შეკრული, ჩამოიტანა, რადგან იცოდა, რომ ქრისტეს კვართი საქართველოში იყო. ისიც იცოდა, რომ საქართველო მარიამ ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანა იყო.

ნინოს გარშემო თანდათან იკრიბებოდნენ ქრისტეს სჯულის თაყვანისმცემლები. მან მძიმედ დასნეულებული დედოფალი ნანა გააკურნა, რის შემდეგაც დედოფალმა ქრისტე ირწმუნა.

ერთხელ მირიან მეფე სანადიროდ წავიდა. ნადირობისას უცებ მზე დაბნელდა. მირიანი დიდხანს უხმობდა დასახმარებლად თავის კერაებს, მაგრამ ამაოდ, ხოლო როცა ქრისტეს შეევედრა, მაშინვე მზე გამობრწყინდა. მცხეთაში დაბრუნებულმა გაახარებულმა მირიანმა ქრისტიანობა მიიღო და ერიც გააქრისტიანა.

წმინდა ნინოს სურვილით მისი პატიოსანი გვამი ბოდბეში (კახეთში) დაკრძალეს. იქ ახლა ეკლესია და სამონასტრო კომპლექსია. მის სახელთან მრავალი სასწაულია დაკავშირებული. ბოდბეში არის წყარო, რომელსაც სამკურნალო თვისებები გააჩნია.

ვაზის ჯვარი	— крест из виноградной лозы
ქრისტეს კვართი	— Хитон Господень
იკრიბებოდნენ	— собирались
ღვთისმშობლის წილხვედრი	— удел Богородицы
წილი	— доля
თანდათან	— постепенно
სანადიროდ	— на охоту
სამკურნალო	— лечебный

შევედრა	— попросил
ვედრება	— мольба
კერპი	— идол
მაგრამ ამაოდ	— но напрасно
უხმობდა დასახმარებლად	— звал на помощь
გვამი	— прах

თბილისი

ТБИЛИСИ

V საუკუნემდე საქართველოს დედაქალაქი მცხეთა იყო. ერთხელ მეფე ვახტანგ გორგასალი ახლანდელი თბილისის მიდამოებში ნადირობდა. ლეგენდის თანახმად, მისმა მიმინომ ხოხობი დაიჭირა, ორივე ცხელ წყალში ჩაცვივდა და მოიხარშა. ქალაქის სახელიც „თბილისი“ — თბილს უკავშირდება. ამ ადგილზე ახლა ცნობილი გოგირდის აბანოებია. მეფეს მოეწონა ეს ადგილი და გადაწყვიტა ქალაქი აეშენებინა. დაიწყო კიდეც საწადელის ასრულება, თუმცა არ დასცალდა. ეს იდეა მისმა შვილმა, დაჩიმ, განახორციელა.

მიმინო	— сокол
ხოხობი	— фазан
გოგირდის აბანოები	— серные бани
საწადელი	— желание
არ დასცალდა	— не успел
განახორციელა	— осуществил
თბილი	— теплый

დავით აღმაშენებელი

ДАВИД СТРОИТЕЛЬ

საქართველოს ერთ-ერთი ყველაზე დიდებული და ბრძენი მეფე დავით ბაგრატიონი იყო. იგი გამეფდა 16 წლისა. მისი დამსახურება საქართველოს გაერთიანებაში შეუთვასებელია. თანამედროებებზე დანიშნა აღამიანები არა თავიანთი წარმოშობის, არამედ ღირსებისა და დამსახურების მიხედვით. 1103 წ. მოიწვია I საეკლესიო კრება, შექმნა მუდმივი ჯარი, გაატარა სამხედრო რეფორმა. 1121 წელს მნიშვნელოვანი ბრძოლა გამართა დიდგორის ველზე, სადაც 55 ათასი კაცით გაილაშქრა 400 ათასიან მტერზე და გაიმარჯვა, შემდეგ შემოიერთა თბილისი, რომელიც 400 წლის განმავლობაში ქართველებს არ ეკუთვნოდა, ააშენა კულტურული ცენტრი — გელათის აკადემია, სადაც დაკრძალულია კიდეც. დავითი დიდი მწიგნობარი იყო, წიგნი კი — მისი მუდმივი თანამგზავრი.

დამსახურება	— заслуга
შეუფასებელი	— неоценимая
თანამდებობა	— должность
ღირსება	— достоинство
მოიწვია	— пригласил
ბრძოლა	— сражение
დაკრძალულია	— похоронен
ჯარი	— армия
მუღმივი თანამგზავრი	— вечный спутник

სიონის ტაძარი СИОНСКИЙ СОБОР

თბილისში ყველაზე დიდი ყურადღების ღირსია სიონის ტაძარი. იგი შიგ შუა ქალაქშია, მტკვრის პირას, სიონის ტაძარი ქართველთა ჭირის და ლხინის მოწმე იყო. აქ ქართველნი მტერთა შემოსევის დროს ევედრებოდნენ უფალს, ესხნა ისინი და მათი სამშობლო განსაცდელისაგან. მტერი ძლიერ ცდილობდა ეს ბურჯი დაეწვია და გაენადგურებინა, მაგრამ ამაოდ, არაერთხელ მოანგრის მათ სიონის გუმბათი, მაგრამ თვითონ კედლებსა და თაღს ვერა დააკლეს — რა. მასში ინახება საქართველოს შეუფასებელი საუნჯე — ჯვარი წმინდა ნინოსი, ქართველთა განმანათლებლისა.

სიონის ტაძრის მიმდებარე ტერიტორიებზე მდებარეობს კათოლიკური ეკლესია, სინაგოგა, მეჩეთი, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ქართველები შემწყნარებელი ხალხია. მათ მრავალსაუკუნოვანი ძმობა აკავშირებთ ებრაელებთანაც.

თბილისი ინტერნაციონალური ქალაქია. აქ თანაცხოვრობენ 80-მდე ეროვნების ადამიანები: სომხები, ებრაელები, თათრები, ქურთები, იეზიდები, რუსები, უკრაინელები. ყველა ისინი ერთ დიდ ოჯახად მოიაზრებიან

ღირსება	достоинство
ქარავასლა	караван, сарай
მოწმე	свидетель
ჭირი	беда
ლხინი	радость
მტერი	враг
ევედრებოდა	умолял
უფალი, ღმერთი	бог
ხსნა	спасение
ბურჯი	основа
ნგრევა	разрушение

განადგურება	уничтожение
ამაოდ	напрасно
გუმბათი	купол
თალი	арка
სარწმუნოება	вера
განახლება	обновление
შეუფასებელი	неоценимый
საუნჯე	сокровище
ჯვარი	крест
წმინდა	святой
განმანათლებელი	просветитель

მცხეთის ტაძარი

МЦХЕТСКИЙ СОБОР

(სვეტიცხოველი – СВЕТИЦХОВЕЛИ)

მცხეთის ტაძარი არის ჩვენი ქვეყნის მთავარი ეკლესია. თავისი მნიშვნელობით აღემატება ყველა ტაძრებს მთელს საქართველოში.

მცხეთის ტაძარი დიდებულიად არის აღმართული სწორედ იმ სამკუთხედ ადგილას, სადაც არაგვი ერთვის მტკვარს, და მდებარეობს სოფელ მცხეთის შუაგულში. ახლანდელი ტაძარი უძველესი შენობა არ არის. მის ადგილას უწინ, მეფე მირიანის დროს, აშენებული იყო ხის საყდარი, შემდეგ ვახტანგ გორგასალმა ეს ხის საყდარი ქვის ტაძრად გადააქცია, მაგრამ ეს ძველი ტაძარი მეცამეტე საუკუნეში საშინელმა მიწისძვრამ დაანგრია. მეფე გიორგიმ მალე ხელახლა ააგო მცხეთის ტაძარი. ამ ტაძარმაც ერთ საუკუნეს ძლივს გაუძლო. მეთოთხმეტე საუკუნეში საქართველოს შემოესია მეტად ბრიყი, უღმობელი და ძლიერი მტერი – მონგოლების მბრძანებელი და წინამძღოლი თემურლენგი, რომელმაც მცხეთის ტაძარი ძირს დასცა. შემდეგ საუკუნეში ძველ გეგმაზე მესამედ აშენდა მცხეთის ტაძარი. ტაძარი დაცულია დღემდე.

მთავარი	— главный
მნიშვნელობა	— значение
აღემატება	— превышает
აღმართული	— возвышенный
სამკუთხედი	— треугольник
მტკვარი	— Кура
შუაგული	— середина

შენობა	— здание
საყდარი	— часовная
ქვა	— камень
გადააქცია	— превратил
მიწისძვრა	— землетрясение
ხელახლა	— заново
ბრიყვი	— глупый
ულმობელი	— беспощадный
მბრძანებელი	— повелитель
წინამძღოლი	— предводитель
დაცვა	— защита

გელათი

ГЕЛАТИ

მთელ დასავლეთ საქართველოში მონასტერთა და ტაძართა შორის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს გელათის მონასტერს. ეს მონასტერი აშენებულია მარიამ ღვთისმშობლის დაბადების სახელზე. მონასტერი მაღალ მთაზე, ქუთაისის ახლოს მდებარეობს. მას სიმშვენიერით ვერცერთი მონასტერი ვერ შეედრება საქართველოში.

გელათის მონასტერი პირველად დააარსა მეფე დავით აღმაშენებელმა. გელათი დიდხანს იყო მხოლოდ უბრალო მონასტერი, აქ იმარხებოდნენ საქართველოს დიდებული მეფეები. მასში არიან დამარხულნი: დავით აღმაშენებელი, რუსუდან მეფე, ბაგრატ მეფე და სხვანი. გელათის მონასტერს გარშემო არტყია მაღალი გალავანი, შიგნით მოქცეულია სამი ეკლესია. შუაგული ადგილი უჭირავს მთავარ ეკლესიას.

გელათის უძვირფასეს საუნჯეს შეადგენს მეფე დავით აღმაშენებლის ბეჭედი. ამ ბეჭდის თავში მოქცეულია წმინდა გიორგის ნაწილები, ზედ თავზე კი გამოხატულია თვით ეს მთავარ-მოწამე. ამ ბეჭედს თითზედაც იკეთებდა სახელოვანი მეფე და თანაც ხმარობდა როგორც საბეჭდავს. თითქმის ათასი წელია, რაც ეს ბეჭედი არსებობს.

მონასტერი	— монастырь
შედარება	— сравнение
უბრალო	— простой
დამარხვა	— хоронить
ბეჭდვა	— печатать

სამება

CAMEBA

სამების საკათედრო ტაძარი მდებარეობს თბილისის ცენტრში, ქალაქის ერთ-ერთ ძველ უბანში, ავლაბარში. იგი აშენდა 1995-2004 წლებში არქიტექტორ არჩილ მინდიაშვილის პროექტით. მის მშენებლობაში სრულიად საქართველო იღებდა მონაწილეობას. ტაძარი მეცენატებისა და ხალხის შემოწირულობებით აიგო.

ამ დიდებული და ბრწყინვალე ეკლესიის საერთო სიმაღლე 100,17 მეტრია.

სამების საკათედრო ტაძარი	Кафедральный Собор Святой
	Троицы
იღებდა მონაწილეობას	принимал участие
შემოწირულობა	пожертвование
აიგო-აშენდა	был построен
ბრწყინვალე	блестящий

თამარ მეფე

ЦАРИЦА ТАМАРА

თამარი მეფობდა საქართველოში მეთორმეტე საუკუნეში. იგი იყო შვილისშვილის შვილი დავით აღმაშენებლისა. როცა თამარი დაიბადა და აღიზარდა, საქართველო შეერთებული და ძლიერი სამეფო იყო. ეს ძლიერი სამეფო თამარმა თავისი გამეფების შემდეგ გადააქცია უძლიერეს სახელმწიფოდ. რეალური წელიწადი, რაც თამარი გარდაიცვალა, მაგრამ მისი ხსოვნით სავსეა ეხლაც ჩვენი ქვეყანა. როცა თამარი თავისი მამის, მეფე გიორგის, სიკვდილის შემდეგ საქართველოს ტახტზე ავიდა, იგი იყო ოცი წლის უმწვენიერესი ქალწული. საქართველოს სიკეთისათვის საჭირო იყო, რომ თამარს მემკვიდრე ჰყოლოდა. თამარი ხალხის ნებას დაჰყვა და მეუღლედ რუსეთის ბატონიშვილი გიორგი დაისვა. საუბედუროდ, გიორგი რუსი მეტად უზნეო გამოდგა, დროს ატარებდა ქეიფსა და ლოთობაში. თამარი იძულებული შეიქნა გაჰყროდა. როცა თამარმა შინაური სამეფო საქმეები კარგად მოაწყო და დაამყარა სრული მშვიდობა და ერთობა ქართველებს შორის, მან მოისურვა გარეშე მტრები დაემორჩილებინა. ამ განზრახვით მან არაერთხელ გაგზავნა ჯარით დავით სოსლანი (მისი მეორე ქმარი) სპარსეთსა და ოსმალეთში. ყოველი ლაშქრობა ქართველი ჯარისა ბრწყინვალე გამარჯვებით მთავრდებოდა. მთელი საქართველო აივსო ნამდვილი

ოქროთი და ყოველგვარი სიმდიდრით. თამარმა ყველა მახლობელი სახელმწიფო დაუმორჩილა თავის გავლენას. იგი აშენებდა დიდებულ მონასტრებსა და ეკლესიებს. ააგო ეკლესიები დაღესტანში, ოსეთსა და ჩერქეზეთში და გაავრცელა ქრისტიანობა კავკასიის მთებში. მაშინდელ საქართველოში ჰყავდა ორმოცდაათი ქალაქი და ქართველთა რიცხვი ერთი ორად მეტი იყო, ვიდრე ახლა, ესე იგი აღიოდა ოთხ მილიონამდე. ქართველებს გარდა თამარს ემორჩილებოდნენ სხვა მეზობელი ხალხებიც, რომელთა რიცხვი უდრიდა აგრეთვე ოთხ მილიონს. ესე, რომ თამარის საბრძანებელში მაშინ ითვლებოდა რვა მილიონი ხალხი.

რამდენადაც ძლიერი იყო საყოველთაო სიყვარული თამარისადმი, იმდენად ღრმა და გამოუთქმელი მწუხარება დაბადა მისმა სიკვდილმა მთელ ქართველ ერში.

მთელმა საქართველოს ერმა იგი აღიარა წმინდანად და თაყვანს სცემს მას.

აღზრდა	— воспитание
შეერთებული	— присоединенный
ქალწული	— девица
სახელმწიფო	— государство
მემკვიდრე	— наследник
ნებას დაჰყვა	— согласилась
უზნეო	— безнравственный
საუბედუროდ	— к несчастью
ქეიფი	— пир
ლოთობა	— пьянство
იძულებული შეიქმნა	— была вынуждена
გაყრა	— развод
ერთობა	— единство
სურვილი	— желание
დამორჩილება	— подчинение
განზრახვა	— намерение
ლაშქრობა	— поход
ნადავლი	— добыча
გავლენა	— влияние
გავრცელება	— распространение
გამოუთქმელი	— невыразимый
საყოველთაო	— всеобщий
თაყვანისცემა	— поклон
ხსოვნა	— память

მშვიდობა	— мир
გვამი	— труп
ჰეაოლა	— цело
დაკრძალვა	— похороны
საბრძანებელი	— во владении
მფარველობა	— покровительство
სათაყვანო	— боготворимый

ბიორგი ბრწყინვალე

ГЕОРГИ БРЦКИНВАЛЕ

გიორგიმ ბრძნულად დაიწყო სამეფოს მართვა. კვლავ აღ-
მობრწყინდა მზე საქართველოს ერთობისა. გაძლიერდა ქვეყანა.
გიორგიმ გაილაშქრა მონგოლებზე, დაამარცხა იგი რამდენჯერმე,
საქართველოდან მთლად გარეკა და სრული დამოუკიდებლობა მი-
ანიჭა ერს. დაიპყრო ყველა ქვეყანა კასპიის ზღვამდე, დაამარცხა
მოუსვენარი ლეკებიც. მთელი აქეთი კავკასიონი, შავი ზღვიდან
კასპიის ზღვამდე, გახდა გიორგი მეფის საბრძანებელი. განახლდა
დიდებული დრო თამარ მეფისა, აღსდგა საქართველო, ასეთი სი-
ძლიერითა და სიბრძნით გიორგიმ მართა საქართველო ოცდარვა
წელიწადს. მადლიერმა ერმა დაარქვა მას ბრწყინვალე გიორგი.

სიბრძნე	— мудрость
მართვა	— правление
მიანიჭა	— присвоил
დაიპყრო	— завоевал
მოუსვენარი	— беспокойный
აღსდგა	— (зд) восстал
განახლება	— возобновление
მადლიერი	— благодарный

პრემკლე მმორა

ИРАКЛИЙ II

ვახტანგ გორგასალის, დავით აღმაშენებლის და თამარის შემ-
დეგ ქართველი ერი უდიდესი თავიანთსაგებით იხსენიებს ერეკლე
მეფეს. ერეკლეს ტახტზე ასვლის თანხმობა გამოუცხადა სპარსეთის
მბრძანებელმა ნადირ-შაჰმა. ამითი მოსპო ქართლისა და კახეთის
განცალკევება და დაამყარა მათ შორის ძმური განწყობილება,
შეთანხმებული მოქმედება. ქვეყანას ღონე მოემატა და თავისუფლად

ამოისუნთქა. მეტად მარჯვე მოქმედებით ერეკლემ იმდენად გააძლიერა თავისი სამეფო, რომ მისი მფარველობა ისურვეს და მის მოხარკედ შეიქმნენ ხანები: ერევნის, განჯის, ყარაბაღის, რომელნიც წინათ სპარსეთს ემორჩილებოდნენ. სპარსეთის მბრძანებელმა მოიწადინა დაესაჯა ერევნის ხანი და ოცი ათასი ჯარით გარს შემოერტყა ერევანს. ერეკლემ რომ ეს შეიტყო შეკრიბა ხუთი ათასი მეომარი, შეებრძოლა სპარსელებს, დაამარცხა მტერი.

1770 წელს რუსეთის იმპერატრიცა ეკატერინემ ომი გამოუცხადა ოსმალეთს და ერეკლე მეფე მიიწვია მოკავშირედ. ერეკლემ შეაგროვა ხუთი ათასი კაცი და საომრად მოემზადა, რუსეთიდან გადმოვიდა ხუთი ათასივე ჯარი ტოტლებენის წინამძღოლობით და შეუერთდა ქართველებს. ამ ბრძოლაში ერეკლეს სრულიად მოულოდნელად უღალატა ტოტლებენმა, უცებ დასტოვა იგი და რუსეთის ჯარი უკანვე წაიყვანა. მარტოდ დარჩენილი ერეკლე არამც თუ არ შეუშინდა მტერს, წინ გასწია, შეებრძოლა ოსმალეთის მთავარ ჯარს და საშინლად დაამარცხა. ჯარიდან მხოლოდ ოცდახუთი ოსმალი ძლივს გადარჩა სიკვდილს. სხვანი ან ბრძოლის ველზე დაეყარნენ დახოცილნი და დაჭრილნი და ან აღელვებულ მტკვარში დაიხრჩნენ. ამ ბრწყინვალე გამარჯვებამ ისეთი სახელი გაუთქვა ერეკლეს შორს ქვეყნებშიც კი, რომ თვით ევროპაში დაარქვეს მას ასპინძის გმირი.

ერეკლეს ასამდე ომი გაუმართავს და ყოველთვის გამარჯვებული გამოსულა.

გახსენება	— воспоминание
გამოცხადება	— объявление
თანხმობა	— согласие
მოსპო	— уничтожил
განცალკევება	— разъединение
დაამყარა	— установил
განწყობილება	— настроение
მოქმედება	— действие
ლონე	— сила
მფარველობა	— покровительство
მორჩილება	— подчинение
დასჯა	— наказание
მოიწადინა, მოინდომა	— захотел
გარს შემოერტყა	— окружили
შეტყობინება	— сообщение
დამარცხება	— поражение
მოკავშირე	— союзник

მოემზადა	— подготовился
მოულოდნელად	— неожиданно
ლალატი	— измена
წინ გასწია	— пошел вперед
გადარჩა	— спасся
დახოცილი	— убитые
დაჭრილი	— раненый
აღელვებული	— взволнованный
დაიხრჩო	— утонул

ქრისტიანობა ХРИСТИАНСТВО

საქართველოში ქრისტიანობა სახელმწიფო რელიგიად 337 წელს გამოცხადდა, მეფე მირიანის დროს. გადმოცემის თანახმად, ხალხი მდინარე მტკვარში მონათლეს. ქართველები მართლმადიდებელი ქრისტიანები არიან. მათთვის ყველაზე დიდი დღესასწაულებია: შობა და აღდგომა. ამ დღეებში მრევლი ეკლესიაში მიდის ღამისთევით და წირვას ესწრება.

ბოლო დროს იმატა მორწმუნეთა რიცხვმა, განსაკუთრებით ახალგაზრდებისა, რაც ჩვენი უწმინდესის და უნეტარესის ილია II-ის დამსახურებაა. საქართველოში იმატა შობადობამაც. ჩვენი საყვარელი პატრიარქი ყოველი მესამე შვილის ნათლიად სახელდება.

გადმოცემის თანახმად	— согласно преданию
ქრისტიანული სარწმუნოება	— проповедь христианства
მონათლეს	— крестили
მრევლი	— паломники
შობა	— Рождество
აღდგომა	— Светлое воскресенье
დღესასწაული	— праздник
წირვა	— церковная служба, обедня
მორწმუნე	— верующий
სახელდება	— называется
განაპირობა	— обусловил
შობადობა	— рождаемость
ეკლესია	— церковь, храм
ჯვარი	— крест

იაკობ გოგებაშვილი

ЯКОВ ГОГЕБАШВИЛИ

იაკობ გოგებაშვილი მეცნიერული პედაგოგიკის ფუძემდებელი, საბავშვო მწერალი და საზოგადო მოღვაწე იყო. იგი იბრძოდა სახალხო სკოლის შექმნისათვის. იაკობ გოგებაშვილმა, ილია ჭავჭავაძესთან ერთად, შექმნა წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება.

აღსანიშნავია მისი სასკოლო სახელმძღვანელოები „დედა ენა“, „ბუნების კარი“, „რუსკოე სლოვო“. დღესაც იაკობ გოგებაშვილის პედაგოგიკური პრინციპებითაა შედგენილი დაწყებითი კლასის სახელმძღვანელოები.

ფუძემდებელი	— основатель
საზოგადო მოღვაწე	— общественный деятель
შედგენილი	— составлен
წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება	— Общество по распространению грамотности

მთაწმინდელში

МТАЦМИНДЕЛЕБИ

მთაწმინდა თბილისის სამხრეთით ესაზღვრება. ამ მთაზე მამა დავითის ეკლესიაა. მამა დავითი 12 ასურელ მამასთან ერთად საქართველოში ჩამოვიდა ქრისტიანობის განსამტკიცებლად VI საუკუნეში. ამ მთაზე დასახლდა, ააგო პატარა სამლოცველო და დაიწყო მოღვაწეობა.

დღეს მთაწმინდა მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონია. აქ დაკრძალულნი არიან პოეტები: ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, ვაჟა-ფშაველა, გალაკტიონ ტაბიძე, ნოდარ დუმბაძე და სხვა. მსახიობები: ვერიკო ანჯაფარიძე, სერგო ზაქარიაძე („Отец солдата“), ვახტანგ ჭაბუკიანი, რუსი მწერალი ალექსანდრე გრიბოედოვი თავის მეუღლესთან, ნინო ჭავჭავაძესთან ერთად, რომელთა საარაკო სიყვარულის ისტორიაზე ბევრი თქმულება არსებობს.

შუაგულში	— в середине
მოღვაწეობა	— деятельность
დაკრძალულნი არიან	— похоронены
თქმულება	— сказание, притча

საარაკო

— сказочный (необыкновен-
ный)

მთაწმინდა

— Святая гора

განსამტკიცებლად

— для укрепления

ააგო-ააშენა

— построил

სამლოცველო

— часовня

საქართველოს გამოჩენილი ადამიანები

ВЫДАЮЩИЕСЯ ЛЮДИ ГРУЗИИ

მწერლები და პოეტები: იაკობ ცურტაველი, შოთა რუსთაველი, სულხან-საბა ორბელიანი, დავით გურამიშვილი, ნიკოლოზ ბარათაშვილი, ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, ვაჟა-ფშაველა, ნიკოლორთქიფანიძე, გრიგოლ რობაქიძე, კონსტანტინე გამსახურდია, გალაკტიონ ტაბიძე, მიხეილ ჯავახიშვილი, ნოდარ დუმბაძე, ოთარ ჭილაძე, ჭაბუა ამირეჯიბი, მურმან ლებანიძე, ანა კალანდაძე, მუხრან მაჭავარიანი და სხვა.

კომპოზიტორები: ზაქარია ფალიაშვილი (თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრი მისი სახელობისა), მელიტონ ბალანჩივაძე, ალექსანდრე მაჭავარიანი, რევაზ ლალიძე („თბილისი“), ბიძინა კვერნაძე, გიორგი ცაბაძე.

რეჟისორები: კოტე მარჯანიშვილი, სანდრო ახმეტელი, მიხეილ თუმანიშვილი, რობერტ სტურუა, თემურ ჩხეიძე...

მსახიობები: ვერიკო ანჯაფარიძე, აკაკი ხორავა, ვასო გოძიაშვილი, სანდრო ჟორჟოლიანი, სესილია თაყაიშვილი, იპოლიტე ხვიჩია, სოფიკო ჭიაურელი, კოტე მახარაძე, ეროსი მანჯგალაძე, რამაზ ჩხიკვაძე...

მოქანდაკეები: იაკობ ნიკოლაძე, მერაბ ბერძენიშვილი, ელგუჯა ამაშუკელი, ზურაბ წერეთელი...

მხატვრები: ნიკო ფიროსმანი, დავით კაკაბაძე, ლადო გუდიაშვილი, ელენე ახვლედიანი, ედმუნდ კალანდაძე.

შოთა რუსთაველი

ШОТА РУСТАВЕЛИ

XII საუკუნის პოეტი და მოაზროვნე შოთა რუსთაველი ქართული ხალხის სიამაყეა. იგი მსოფლიო გენიოსების რიგში საპატიო ადგილს იკავებს. მისი პოემა „ვეფხისტყაოსანი“ შუა საუკუნე-

ბის მსოფლიო ლიტერატურის ერთ-ერთი გამორჩეული ძეგლია. პოემიდან ჩანს, რომ შოთა რუსთაველს ბრწყინვალე განათლება ჰქონდა მიღებული, იცოდა უცხო ენები, იცნობდა არა მხოლოდ ქართველ მოაზროვნეთა ნაშრომებს, არამედ ანტიკურ ფილოსოფიას, სხვადასხვა რელიგიას, ერკვეოდა ასტროლოგიასა და სამართალში, სამხედრო საქმეში. იგი თამარ მეფის დროს მოღვაწეობდა. „ვეფხისტყაოსანი“ გვასწავლის სიყვარულს, მეგობრობას, ვაჟკაცობას, სიმამაცეს, რაინდობასა და სიკეთეს, ჰუმანიზმს.

უმაღლესი ჯილდო ხელოვნებისა და ლიტერატურის დარგში სწორედ შოთა რუსთაველის სახელს ატარებს.

მოაზროვნე	— мыслитель
საპატიო	— почетный
გამორჩეული	— особый
გამორჩენილი	— выдающийся
ნაშრომები	— труды
ერკვეოდა	— разбирался
სამართალი	— права
რაინდობა	— рыцарство
ჯილდო	— награда
სახელს ატარებს	— носит имя
დარგი	— отрасль
„ვეფხისტყაოსანი“	— “Витязь в тигровой шкуре”

რენესანსი საქართველოში

РЕНЕСАНС В ГРУЗИИ

XII საუკუნე საქართველოსთვის რენესანსის ხანა იყო. ამ დროს აშენდა ისეთი ხუროთმოძღვრული ძეგლები, როგორიცაა: იყალთო, ვარძია, გელათი, ყინწყვისი, ბეთანია, უბისი და სხვა. დაიწერა შოთა რუსთაველის გენიალური „ვეფხისტყაოსანი“. ამ პერიოდში ითარგმნა „ვისრამიანი“. წარმოჩინდნენ ფილოსოფოსები: ეფრემ მცირე, იოანე პეტრიწი, არსენ იყალთოელი. ოქრომჭედლები ბექა და ბექემეზ ოპიზრები.

ხუროთმოძღვრება	— зодчество (архитектура)
რენესანსი-აღორძინება	— возрождение
ძეგლი	— памятник
თარგმნა	— перевод
წარმოჩინდნენ	— представились

ანდაზები ПОСЛОВИЦЫ

ანდაზები ხალხის შემოქმედებითი ნიჭის ნაყოფია. ყოველი ჭეშმარიტი ანდაზა ცხოვრებაზე ხანგრძლივი დაკვირვების შედეგად არის მიღებული. კარგი მოსაუბრენი ხშირად მიმართავენ ხოლმე ანდაზებს, რათა მეტი დამარწმუნებელი ძალა მისცენ თავიანთ საუბარს. ანდაზები თაობადან თაობას ზეპირსიტყვიერების გზით გადაეცემოდა ხოლმე.

შემოქმედება	— творчество
ნაყოფი	— плод
ჭეშმარიტი	— истинный
ანდაზა	— пословица
ხანგრძლივი	— длительный
დაკვირვება	— наблюдение
შედეგი	— итог
საუბარი	— беседа
მიმართავენ	— обращаются
დამარწმუნებელი ძალა	— (зд) убедительность
თაობა	— поколение
ზეპირსიტყვიერება	— устное народное творчество

ის ურჩევნია მამულსა, რომ შვილი სჯობდეს მამასაო.
Для отечества лучше, чтобы сын был лучше отца.

გეშინოდეს სირცხვილისა, სიკვდილისა კი არაო.
Бойся позора, а не смерти.

სანთელ-საკმეველი თავის გზას არ დაჰკარგავსო.
Доброе дело свою дорогу найдет.

ადრე ამდგარსა კურდღელსა ვერ დაეწევა მწევარი.
Кто раньше встает, тому Бог дает.

სიმართლის მთქმელს ცხენი შეკაზმული უნდა ჰყავდეს.
Говорящий правду, должен держать коня в седле.

მეგობრის პოვნას წლები უნდა, დაკარგვას კი ერთი წუთი.
Найти друга нужны годы, потерять — минута.

რა ტოტზეც ზის, იმას სჭრისო.
Не руби сук, на котором сидишь.

რაც მოგივა ღავითაო, ყველა შენი თავითაო.
Во всех бедах вини только себя.

ზოგი ჭირი მარგებელია.
Нет худа без добра.

უძაღლო ქვეყანაში კატას აყფებდნენო.
На безрыбье и рак рыба.

ნემსის ქურდი და აქლემის ქურდი, ორივე ქურდიო.
Вор иглы и вор верблюда — оба воры.

ტყუილს მოკლე ფეხები აქვსო.
У лжи ноги коротки.

ავი ძაღლი არც თვითონ ჭამს, არც სხვას აჭმევსო.
Собака на сене.

ვისაც წიწკა უჭამია, პირიც იმას დაეწვებაო.
На воре шапка горит.

უჩინარი მტერი გამოჩენილზე უარესიაო.
Невидимый враг хуже видимого.

ქარის მოტანილს ქარი წაიღებსო.
Ветром принесенное, ветром и унесется.

ციხე შიგნიდან ტყდებაო.
Крепость сдается изнутри.

ხარი ხართან რომ დააბა, ან ზნეს იცვლის, ან ფერსაო.
С кем поведешься, от того и наберешься.

ზღვა კოვზით დაილევაო.
Море можно ложкой вычерпать.

მოგება და წაგება ძმები არიანო.
Выигрыш и проигрыш — друзья.

მგლის თავზე სახარებას კითხულობდნენ, ის კი ცხვრისკენ იხედებოდაო.
Сколько волка не корми, он все в лес смотрит.

ოქრო პატარაა, მაგრამ ძვირად ფასობს.
Мал золотник, да дорог

ზღვა ისე არ დაშრება, გუბის ტოლა არ დარჩესო.
Ничто не исчезает бесследно.

ძლიერ სიყვარულს ძლიერი სიძულვილი მოსდევსო.
От любви до ненависти один шаг.

მეზობელი კარისაო, სინათლეა თვალისაო.
Хороший сосед — свет в окне.

ერთი მერცხლის ჭიკჭიკი გაზაფხულს ვერ მოიყვანსო.
Одна ласточка весны не делает.

მარტოხელა კაცი პურის ჭამაშიც ბრალიაო.
Один в поле не воин.

აგს ნუ იზამ და ავისა ნუ გეშინიაო.
Не делай зла, не будешь в вечном страхе.

ემსახურე სიმართლესო, არ დაგილევს სინათლესო.
Служи правде и тебе воздастся.

მითხარი, ვინ არის შენი მეგობარი და გეტყვი, ვინა ხარ შენ.
Скажи кто твой друг, и я скажу, кто ты.

სიბრძნე გამოცდილების შეილიაო.
Мудрость — дитя опыта.

სწავლა სიბერემდეო.
Век живи, век учись.

ათჯერ გაზომე და ერთხელ მოჭერი.
Сем раз отмерь, один раз отрежь

დრონი მეფობენ და არა მეფენიო.
Царствуют века, а не цари.

გველსა ხერელით ამოიყვანს ენა - ტკბილად მოუბარი.
Сладкий язык и змею из норы выманит.

დღევანდელი კვერცხი გერჩივნოს ხვალინდელ ქათამსო.
Лучше синица в руке, чем журавль в небе.

არა შეჲდა მწყერი ხესა, არა იყო გვარი მისი.
Рожденный ползать, летать не может.

განცხადება – ЗАЯВЛЕНИЕ

(ნიმუში 1)
(образец 1)

ქ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
რექტორს ბატონ
ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის ქ. 21 მცხ.
ლიდა ხარიტონოვას

განცხადება

დიდი სურვილი მაქვს სრულყოფილად დავეუფლო ქართულ
ენას. გთხოვთ ჩამრიცხოთ თქვენს უნივერსიტეტთან არსებულ
ქართული ენის სწრაფშემსწავლელ კურსებზე.

ლიდა ხარიტონოვა
(რიცხვი)

Ректору Тбилисского государственного
университета
Лида Харитонova, проживающая в г. Тбилиси
по ул. Чавчавадзе # 21.

ЗАЯВЛЕНИЕ

Имею большое желание в совершенстве владеть грузинским
языком. Прошу зачислить меня на курсы ускоренного обучения
грузинского языка при Вашем университете.

ЛИДА ХАРИТОНОВА
(число)

(ნიმუში 2)
(образец 2)

ქ. თბილისის მანქანათმშენებელი ქარხნის
გენერალურ დირექტორს
ბატონ გიორგი კალანდაძეს
ამავე ქარხნის მე-3 საამქროს უფროსის
ნიკოლოზ გიორგაძის

გ ა ნ ც ხ ა ლ ე ბ ა

მძიმე ოჯახური პირობების გამო გთხოვთ გამათავისუფლოთ სამსახური-
დან ერთი კვირით. გაცდენილ საათებს ავანაზღაურებ დამატებით.

ბ. გიორგაძე
(რიცხვი)

Генеральному директору Тбилисского
Машиностроительного завода
Геorgию Каландадзе
от начальника № 3 цеха этого завода
Николоза Гиоргадзе

З А Я В Л Е Н И Е

В связи с тяжелым семейным положением прошу освободить от службы на 1 неделю. Пропущенные часы возьмешу дополнительно.

Н. Гиоргадзе
(число)

ქართულ-რუსული ლექსიკონი

Грузинско-Русский

Словарь-Минимум

აბაზანა	— ванна
აბანო	— баня
აბრეშუმი	— шелк
აბრა	— вывеска
აგარაკი	— дача
აგება	— построить; соорудить
აგება (აშენება სახლის)	— построить дом
აგეგმვა	— планировать
აგრეთვე	— (нареч.) — также
აგრძელებს	— продолжает
აგური	— кирпич
აღათი	— обычай
აღამიანი	— человек
აღამიანური	— человеческий
აღგენს	— постановляет
აღგილი	— место; местность
აღგილ-შამული	— владени; угодье; имение.
აღგილობრივი	— местный,-ая,-ое
აღვილად	— (нареч.) — легко
აღვილი	— легкий,-ая,-ое
ადრე	— рано
ადრინდელი	— прежний,-ая,-ее
ადუღებული	— кипяченный,-ая,-ое
აერთებს	— соединяет
ავად (ცუდად) არის	— дурно; плохо. он (она) болен (больна)
ავადმყოფი	— больной,-ая,-ое
ავაზაკი	— разбойник
ავალებს (დავალება)	— обязывает, задание
ავეჯი	— мебель
ავი	— злой,-ая,-ое; дурной
აზრი	— мысль
აზროვნება	— мышление
ათასი	— тысяча
ათეული	— десяток
ათვალიერებს	— осматривает
აი	— вот
აივანი	— балкон

აკეთებს	— делает
აკერებს	— латает, пришивает
ალალ-მართალი	— правдивый,-ая,-ое; чистосердечный
ალბათ	— (нареч.) — вероятно; наверно
ალბომი	— альбом
ალერსი	— ласка, ласковый,-ая,-ое
ალუბალი	— вишня
ამ	— этот, эта, это
ამავე	— этот же; этого же
ამან	— этот, эта, это
ამანათი	— посылка
ამაყო	— гордый-ая,-ое; горделивый
ამბავი	— весть; известие; событие
ამბობს	— говорит
ამბობება	— мятеж
ამღენი	— столько
ამინდი	— погода
ამიტომ	— (нареч.) — поэтому
ამღენად	— (нареч.) — итак; таким образом
ამონაწერი	— выписка
ამოცანა	— задача
ამოხსნა	— решить (задачу)
ამჟამად	— (нареч.) — теперь; в настоящее время
ამტკიცებს	— доказывает
ამხანაგი	— товарищ
ანბანი	— азбука; алфавит
ანგარიში	— 1. счет; расчет; отчет; 2. арифметика
ანდაზა	— пословица
ანდერძი	— завет; завещание
ანუ	— (союз) — то есть; или
არ	— не (отрицательная частица)
არა	— нет
არავინ	— никто
არაკი (ზღაპარი)	— сказка
არარაობა	— ничтожество

არასწორი	— неверный,-ая,-ое
არაფერი	— ничего
არღალეგები	— каникулы
არის	— есть (см.) (нареч.)
არსად	— нигде; никуда
არსება	— существо
არსებითი	— имя существительное
არსი	— существо; суть
არჩევანი	— выбор.
არჩევნები	— выборы
არჩეული	— избранный,-ая,-ое
არც	(частица) — ни
არწივი	— орел
ასაკი	— возраст
ასანთი	— спичка
ასე	(нареч.) — так
ასეთი	(местоим.) — такой,-ая,-
ასი	— сто
ასეული	— сотня
ასული	— дочь
აუზი	— бассейн
აურზაური	— суматоха; переполох
აქ	(нареч.) — здесь; тут; сю
აქამდე	(нареч.) — до сих пор
აქაური	— здешний,-ая,-ее
აქეთ	(нареч.) — сюда
აქვე	(нареч.) — тут же
აქვს	— есть; имеется (у него)
აქლემი	— верблюд
აღდგენა	— восстановление
აღზრდა	— воспитание;
აღმართი	— подъем
აღმზრდელი	— воспитатель (-ница)
აღწერა	— описать; опись; перепись
აშკარა	— ясный-ая,-ое; явный
აძლევს	— дает (кто-либо кому-либо)
აძნელებს	— затрудняет
აწითლებს	— заставляет краснеть (кто-либо кого-либо)
აწინაურებს	— выдвигает в должности

აწმყო
აწუხებს
აწყარებს

აწყობს
ახალგაზრდა
ახალგაზრდობა
ახალი
ახლა
ახლანდელი
ახლო, ახლოს

ახლობელი

ახსნა

ახსოვს

აჰა

(кто-то кого)
— настоящее (время)
— беспокоит (он, она-его ее)
— успокаивает (то-либо, кого-либо)
— кладет, устраивает
— молодой, -ая, -ое; юный
— молодость; молодежь
— новый, -ая, -ое; свежий
(нареч.) — теперь; ныне
— теперешний, -ая, -ее
(нареч.) — близко; около; вблизи
— близкий, -ая, -ое
(нареч.) — поблизости
1. объяснить, разъяснить, отвязать
— помнит
(междом.) — вот

ბ

ბაასი
ბაბუა
ბაგა
ბადე
ბავშვი
ბავშვობა
ბალახი
ბალი
ბალიში
ბამბა
ბანაკი
ბარათი
ბარგი
ბარტყი
ბატი
ბატონი
ბატონობა
ბატონყობა

— беседа; разговор
— дед, дедушка
— ясли
— сеть; невод; сетка
— дитя; ребенок
— детство
— трава
— черешня
— подушка
— вата
— лагерь
— письмо; записка; карточка
— багаж
— птенец
— гусь
— господин; барин
— господствовать; властвовать
— крепостное право; крепостни-

ბ

ბაჰანი	чество
ბალი	— платформа; перрон
ბაყაყი	— сад
ბგერა	— лягушка
ბებერი	— звук; звучание
ბებია	— старый-ая, -ое
ბელი	— бабушка
ბედნიერი	— участь; судьба; счастье
	— счастливый, -ая, -ое; счастлив- ец
ბევრი	— много
ბელადი	— вождь
ბერიკაცი	— старик
ბელურა	— воробей
ბეწვი	— 1. волосок; 2. мех
ბეჭდვა	— печатать; печатание
ბეჭელი	— 1. печать; 2. перстень; коль- цо
ბეჯითი	— прилежный, -ая-ое; старатель- ный;
ბიბლიოთეკა	— библиотека
ბილეთი	— билет
ბინა	— квартира
ბიცოლა	— тетя, тетка
ბიძა, ბიძია	— дядя; дядюшка
ბიჭი	— мальчик
ბნელა	— темно
ბნელი	— темный, -ая-ое
ბოდიში	— извинение
ბოთლი	— бутылка
ბოლი	— дым
ბოლო	— конец; окончание
ბოლოს	(нарек.) — наконец
ბოროტება	— зло
ბოროტი	— злой, -ая, -ое
ბოროტმოქმედი	— злодей
ბოსტანი	— огород
ბოსტნეული	— овощи
ბოძი	— столб
ბრბო	— толпа; пайка

ბრმა	— слепой, -ая, -ое
ბრუნება	— склонять; склонение
ბრუნვა	— 1. вращаться 2. оборот 3. падеж (грам.)
ბრძანება	— приказ; приказание
ბრძანებულება	— указ
ბრძენი	— мудрый; -ая; -ое; мудрец
ბრძოლა	— бороться; борьба
ბუდე	— 1. гнездо 2. футляр
ბუზი	— муха
ბულბული	— соловей
ბუნება	— природа; натура
ბუნებრივად	(нареч.) — естественно
ბურთი	— 1. мяч 2. шар
ბუჩქი	— куст

ბ

Г

გაბედული	— смелый, -ая, -ое
გაბოროტებული	— озлобленный, -ая, -ое
გაბრაზებული	— обозленный, -ая, -ое,
გაბრწყინებული	— озаренный, -ая, -ое, сияющий
გაგზავნილი	— посланный, -ая, -ое; отправленный
გაგონება	— слышать
გაგრძელება	— продолжить; продлить; продолжение
გადაბმული	— связанный, -ая, -ое
გადაგზავნა	— перевести; переслать
გადადება	— 1. отложить; отсрочить . 2. заразить; заразиться
გადადის	— переходит
გადავა	— перейдет
გადათარგმნა	— перевести
გადათარგმნილი	— переведенный, -ая; -ое
გადათქმა	— отказывается от своих слов

გადაკეთება	— переделать; переделка
გაღამწერი	— переписчик
გაღარეული	— сумасшедший, -ая; -еет; помешанный
გადასავალი	— переход; переезд
გადასახალი	— налог
გადასვლა	— перейти; переехать
გადატანა	— перенести; перевезти
გადატანითი (მნიშვნელობა)	— переносное (значение)
გადატრიალება	— перевернуть; переворот
გადაუდებელი	— неотложный, -ая, -ое срочный;
გადაფრენა	— перелететь
გადაყრა	— выбросить (много)
გადაშენება	— вымереть; перевестись
გადაშლა	— раскрыть (книгу); стереть, зачеркнуть
გადაცემა	— передать передача
გადაცვლა	— обменять; обмен
გადაწერა	— переписать; списать; списывание
გადაწყვეტა	— решить; решение
გადაწყვეტილება	— решение
გადაჭრა	— 1. перерезать 2. решить
გადაჭრით	(нареч.) — решительно; категорически
გადახარჯვა	— перерасходовать; перерасход
გადახდა	— платить; оплатить
გადახედვა	— пересмотреть; пересмотр
გადახვევნა	— обняться
გადახრა	— уклонить; уклониться; отклонение; уклонение
გადაჯდომა	— пересесть; пересадка
გადიდება	— увеличить; увеличение
გადიდებული	— увеличенный, -ая, -ое
გადმოცემა	— изложить; передать; изложение
გაერთიანება	— объединить; объединение

გავლენა	— влияние
გავლენიანი	— влиятельный, -ая, -ое
გავრცელება	— распространить; распространение
გავრცელებული	— распространенный, -ая, -ое
გაზაფხული	— весна
გაზეთი	— газета
გათბობა	— согреть; нагреть; отопить; отопление
გათვალისწინება	— предусмотреть; предусматривать
გათხოვილი	— замужняя
გათხრა	— прорыть; вырыть
გაიძვერა	— пройдоха
გაკეთება	— сделать
გაკეთებული	— сделанный, -ая; -ое
გაკვეთილი	— урок
გალია	— клетка
გალობა	— петь; пение
გამარტივება	— упростить; упрощение
გამარტივებული	— упрощенный, -ая; -ое
გამარჯვება	— победить; победа
გამარჯობა	— здравствуй (приветств.)
გამბედავი	— смелый, -ая, -ое; решительный
გამბედაობა	— смелость; решимость
გამგე	— заведующий, -ая
გამგეობა	— правление
გამგზავრება	— отправить; отправление
	поездка
გამეორება	— повторить; повторение
გამზირი	— проспект
გამზრდელი	— воспитатель (-ница);
გამოგონება	— изобрести; изобретению
გამოთქმა	— высказать; выразить; высказывание; выражение
გამონაკლისი	— исключение
გამორკვევა	— выяснить; выяснение
გამოსავალი	— выход
გამოსასვლელი	— выходной день
გამოსვლა	— выйти; выступить; выход;

გამოფენა
გამოქვაბული
გამოჩენილი

გამოცანა
გამოცდა

გამოცდილი

გამოცნობა
გამოწერა
გამრავლება
გამყიდველი
გამყალი
გამცემი
გამცილებელი
გამძლე

გამხდარი
გამხმარი

განა
განათება
განათლება
განაწილება

განგაში
განვითარება
განზრახ

განთიადი
განი
განიერი
განკარგულება
განმარტება

განმეორება
განმტკიცება

выступление

- выставить; выставка:
- пещера
- известный, -ая, -ое;
выдающийся, -аяся, -еся
- загадка
- 1. испытать; испытание
2. экзамен
- опытный, -ая, -ее; испытан-
ный
- отгадать; разгадать; разгадка
- выписать; выписывание
- умножить; умножение
- продавец
- проводник
- предатель
- провожатый; проводник
- выносливый, -ая, -ое; крепкий;
стойкий
- худой, -ая, -ое
- сухой, -ая, -ое; сушены; засох-
ший
- (частица) — разве; неужели
- осветить; освещение
- просвещение, образование
- распределить; распределе-
ние
- тревога
- развить; развитие
(нареч.) — намеренно:
умышленно
- рассвет; утренняя заря
- ширина
- широкий, -ая, -ое
- распоряжение
- пояснение; разъяснение;
толкование
- повторить; повторение
- укрепить; упрочить; укреп-
ление

განსაზღვრება	— определение
განსაზღვრული	— определенный; -ая, -ое
განსაკუთრებით	(нареч.) — особенно; исключительно
განსაცდელი	— опасность
განურჩევლად	(нареч.) — без разбора, не взирая
განსხვავება	— отличить; различить; разница; различие
განუსაზღვრელი	— неопределенный, -ая, -ое
განუყრელი	— неразлучный, -ая, -ое
განყოფილება	— отделение, отдел
განცდა	— пережить; переживание
განცხადება	— заявить; заявление; заявка; объявление
განძი	— клад; сокровище
განწყობილება	— настроение; расположение духа
გარდა	(послелог) — кроме; помимо
გარდამავალი	— переходящий, -ая, -ее; переходный
გარეგანი	— внешний, -ая, -ее; наружна
გარეგნობა	— внешность; внешний вид
გარედან	(нареч.) — извне; снаружи
გარეთ	1. — (нареч.) — на двор; на дворе; снаружи 2. (послелог) — за; вне
გარემო	— окрестность; среда
გარემოება	— обстоятельство
გარეუბანი	— пригород; предместье
გარეული	— 1. дикий, -ая, -ое 2. замешанный, -ая; -ое
გარიჟრაჟი	— рассвет
გარიცხვა	— исключить; уволить
გარკვევით	(нареч.) — ясно; четко; разборочно
გარშემო	(нареч.) — вокруг
გასაგები	— понятный, -ая, -ое.
გასაგებია	— понятно
გასავალი	— расход

გასაოცარი	— изумительный, -ая, -ое; поразительный; удивительный
გასართობი	— занимательный, -ая, -ое; увеселительный
გასასვლელი	— выход
გასაღები	— ключ
გასაყოფი	— 1. делимое 2. подлежащий (-ая, -ее) делению
გასაჭირი	— нужда; затруднительное положение
გასული	— минувший, -ая, -ее
გასწორება	— исправить; поправить; выровнять; исправление
გასწრება	— опередить; обогнать; перегнать;
გატაცებით	— (нареч.) — с увлечением
გაუგებარი	— непонятный -ая, -ое
გაუგებარია	— непонятно
გაუთხოვარი	— незамужняя
გაუმარჯოს!	— да здравствует!
გაუნათლებელი	— необразованный; -ая, -ое
გაურკვეველი	— неразборчивый, -ая, -ое; нечеткий
გაფიცვა	— забастовка
გაფლანგვა	— растратить; растрата
გაფრენა	— улететь; полететь
გაღიმება	— улыбнуться
გაღმა	— (нареч.) — по ту сторону; на той стороне
გაყინული	— замороженный, -ая, -ое, мерзлый
გაყოფა	— разделить; деление
გაყოფილი	— деленный, -ая, -ое; разделенный
გაშლა	— развернуть; распустить; раскрыть; раскрытие
გაჩერება	— остановить; остановка
გაცვლა	— обменять; променять
გაცვლა-გამოცვლა	— обмен

გაცნობა	— познакомить; ознакомление
გაძლიერება	— усилить; усиление
გაჭრა	— разрезать; порезать
გახსნა	— развязать; открыть; расстегнуть; распаковать; раскрытие; вскрытие
გღია	— валяется
გეგმა	— план
გეგმიანი	— плановый, -ая, -ое
გელი	— лебедь
გემი	— пароход; судно
გემო	— вкус
გემრიელი	— вкусный, -ая, -ое
გვამი	— труп
გვარი	— 1. фамилия 2. род 3. залог (грам.)
გველი	— змея
გვერდი	— 1. бок; сторона 2. страница
გვიან	(нареч.) — поздно
გვირაბი	— тоннель
გზა	— дорога; путь
გინება	— ругать; ругань
გიჟი	— сумасшедший, ая, -ее
გლეხი	— крестьянин
გმირი	— герой
გმირობა	— геройство
გოგო	— девушка; девочка
გოგონა	— девочка
გონება	— разум; рассудок
გონიერება	— разум; разумность
გონიერი	— разумный, -ая, -ое
გორა	— гора
გორაკი	— горка; бугор
გოჭი	— поросенок
გრიგალი	— ураган
გრილი	— прохладный, -ая, -ое,
გრძელი	— длинный, -ая, -ое; долгий
გრძნობა	— чувствовать; чувство

გუბე	— лужа
გუგუნო	— гудеть; гудение
გულადი	— смелый, -ая, -ое; неустрашимый
გულადობა	— смелость
გულდასმით	(нареч.) — тщательно; внимательно
გულთბილი	— радушный, -ая, -ое; теплый; приветливый
გული	— 1. сердце 2. сердцевина (дерева) 3. ядро
გულითადი	— сердечный, -ая, -ое; душевный
გულის გატეხა	— разочаровать; разочарование
გულის მოგება	— задобрить кого-нибудь; расположить к себе
გულისრევა	— тошнить; тошнота
გულკეთილი	— добрый-ая, -ое; добросердечный
გულკეთილობა	— доброта; добродушие
გულმაგიწყი	— забывчивый, -ая, -ое,
გულმოდგინე	— прилежный, -ая, -ое; усердный
გულუხვი	— щедрый, -ая, -ое
გულღია	— откровенный, -ая, -ое
გულცივი	— равнодушный, -ая, -ое
გულწრფელი	— искренний, -ая, -ое
გუნდი	— 1. хор 2. стая
გუშაგი	— часовой; караул
გუშინ	(нареч.) — вчера
გუშინწინ	(нареч.) — позавчера

დ

Д

და	— (союз) и; да
	2. сестра
დაბალი	— низкий, -ая, -ое;
დაბერება	— состариться; постареть

დაბლა	(нареч.) — вниз; внизу, низко
დაბოლოება	— окончить; окончание
დაბრძანდით	— садитесь
დადგენილება	— постановление
დადგენილი	— установленный, -ая-ое, постановленный
დადებითად	(нареч.) — положительно
დადებითი	— положительный, -ая, -ое
დავა	— спор
დავალება	— поручить; поручение
დაზგა	— станок
დაზიანება	— повредить; испортить; повреждение
დაზღვევა	— застраховать; страхование
დაზღვეული	— застрахованный, -ая, -ое, заказное письмо
დათარიღება	— датировать; датировка
დათვი	— медведь
დათვლა	— сосчитать; посчитать
დათმობა	— уступить; уступка
დათხოვნა	— уволить; отпустить; увольнение; отпуск
დაკვეთა	— заказать; заказ
დაკითხვა	— допросить; допрос, опрос
დაკლება	— убавить; сбавить; убыль; снижение
დაკმაყოფილება	— удовлетворить; удовлетворение
დალაგება	— убрать; уборка
დამალვა	— спрятать; утаить
დამალული	— укрытый, -ая, -ое; спрятавшийся
დამარილება	— засолка
დამატება	— добавить; дополнение; приложение
დამატებითი	(нареч.) — дополнительно
დამახასიათებელი	— характеризующий; -ая, -ее; характерный
დამბაჩა	— пистолет

დამბლა	— паралич
დამზადება	— заготовить; заготовка
დამზღვევი	— страховая касса
დამლაგებელი	— уборщица
დამნაშავე	— преступник; виновный
დამონება	— поработить; порабощение
დამორჩილება	— подчинить; подчинение
დამოუკიდებელი	— независимый, -ая, -ое
დამოუკიდებლობა	— независимость
დამოწმება	— 1. засвидетельствовать; удостоверить; заверить 2. сослаться; ссылка
დამპალი	— гнилой; -ая, -ое
დამსახურება	— заслужить; выслуживать; заслуга
დამსახურებული	— заслуженный, -ая, -ое
დამტერევა	— поломать; разбить
დამტერეული	— поломанный, -ая, -ое; разбитый
დამტკიცება	— доказать; доказательство
დამცველი	— защитник; предохранитель
დამცირება	— унижить; унижение
დამწვარი	— погорелый, -ая, -ое; сгоревший
დამწიფება	— созреть; поспеть; созревание
დამწყები	— начинатель; зачинщик.
დამხმარე	— вспомогательный, -ая, -ое; подсобный
დანა	— нож
დანაზოგი	— сбережение
დანაკარგი	— потеря; утрата
დანაკლისი	— потеря; убыток
დანამდვილებით	(нареч.) — наверняка
დანარჩენი	— остальной
დანაშაული	— преступление
დანიშვნა	— 1. назначить 2. помолвка
დანიშნულება	— назначение
დაპატიჟება	— пригласить; приглашение
დაპყრობა	— завоевать. покорить; покорение

დარაჯი
დარბაზი
დარბაზობა
დარგი
დარდი
დასაბუთება

დასავლეთი
დასავლეთით
დასათაურება
დასასრულს
დასასრული

დასაყრდენი
დასაწყისი
დასახელება
დასველება
დასვენება

დასი
დასკვნა
დასწრება

დასჯა
დაუდევარი

დაუნდობელი
დაუპატიჟებელი

დაუსწრებელი
დაუღალავი
დაუყოვნებლივ

დაუშვებელი
დაუჭერებელი

დაქანება
დაღამება
დაღვრა

ნ
— сторож
— зал
— визит
— отрасль; область
— печаль; горе
— обосновать; обоснование;
аргументация
— запад
— на запад
— озаглавить
(нареч.) — наконец
— 1. исход
2. окончание
— опора
— начало
— назвать; наименование
— намочить, смачивание
— 1. отдых
2. перерыв; перемена
— группа; группа
— заключение; вывод
— присутствовать; посещать
присутствие; посещение
— наказать; казнить; наказание
— небрежный, -ая; -ое; безала-
берный
— вероломный, -ая, -ое
— непрошенный, -ая, -ое; незван-
ный
— заочный, -ая, -ое
— неутомимый, -ая, -ое
(нареч.) — незамедлительно;
немедленно
— недопустимый, -ая; -ое,
— 1. невероятный, -ая, -ое
2. непослушный, -ая, -ое
— скат; наклон
— наступление ночи
— пролить; разлить;

დაღმართი	— спуск; скат
დაღონება	— опечалить; опечалиться
დაშლა	— 1. разложить; разобрать 2. разойтись 3. помешать; отговорить
დაჩაგვრა	— угнетать; угнетение
დაჩქარება	— ускорить; поторопить; ускорение
დაცდა	— подождать;
დაცვა	— защитить; охранить; защита, охрана
დაძმა	— брат и сестра
დაძმობილება	— побрататься; братание
დაწერა	— написать
დაწერილი	— написанный, -ая, -ое
დაწვა	— 1. сжечь; поджечь; сгореть 2. (он) лег (нареч.) — подробно; детально
დაწვრილებით	— начать; начинание
დაწყება	— начальный; -ая, -ое
დაწყებითი	— положить; уложить (много)
დაწყობა	— нарезать; нарубить; нарезка; ранение (он его ранил)
დაჭრა	— 1. раненный, -ая, -ое 2. нарезанный, -ая, -ое
დაჭრილი	— охарактеризовать; характеристика
დახასიათება	— нарисовать
დახატვა	— помочь; помощь; пособие
დახმარება	1. закрыть; укрыть
დახურვა	2. покрыть (дом) 3. надеть (шапку) 4. покрыться; укрыться (одеялом) 5. закрытие
დახურული	— закрытый, -ая, -ое, крытый;
დაჯილდოება	— наградить; премировать; награждение
დებულება	— положение; устав

დედა	— мать
დედააზრი	— основная мысль
დედაბერი	— старуха
დედალი	— самка
დედამიწა	— земля; земной шар
დედანი	— оригинал; подлинник
დედაქალაქი	— столица; столичный город
დედინაცვალი	— мачеха
დედ-მამა	— родители (мать и отец)
დედობილი	— приемная мать
დედობრივი	— материнский, -ая, -ое
დედოფალა	— кукла
დედოფალი	— 1, царица; королева 2. новобрачная
დევი	— великан; див
დევნა	— преследовать; преследование
დეიდა	— тетя
დეიდაშვილი	— двоюродный брат (сестра) со стороны матери
დეკემბერი	— декабрь
დენი	— ток
დეპეშა	— телеграмма
დერეფანი	— коридор
დიადი	— великий, -ая, -ое
დიასახლისი	— хозяйка; домохозяйка
დიახ	(частица) — да
დიდება	— слава; величие
დიდი	— большой, -ая, -ое; великий
დიდხანს	(нареч.) — долго
დილა	— утро
დილაადრიახ	(нареч.) — рано утром; ранним утром
დილანდელი	— утренний, -ая, -ее
დილაობით	(нареч.) — по утрам
დილით	(нареч.) — утром
დინება	— течение
დინჯად	(нареч.) — спокойно; медленно; серьезно
დინჯი	— спокойный, -ая, -ое; серьез-

დობილი
დოვლათი
დოლი
დონე
დოჭი
დრო
დროდადრო

დროებითი
დროზე
დროული
დროშა
დუმილი
დურგალი
დუქანი
დღე
დღეგრძელი
დღე-დღეზე
დღევანდელი
დღეიდან

დღემდე

დღეობა
დღეს
დღესასწაული
დღე-ღამე
დღისით
დღიური

ნый;
— сестра сводная
— изобилие; достаток
— барабан
— уровень
— кувшин
— время
(нареч.) — время от времени; временами
— временный, -ая, -ое
(нареч.) — вовремя
— своевременный, -ая, -ое
— знамя
— молчание
— столяр
— лавка; духан
— день
— долголетний, -ая, -ее
(нареч.) — со дня на день
— сегодняшний, -яя, -ее
(нареч.) — с сегодняшнего дня
(нареч.) — до сегодняшнего дня
— именины; праздник
(нареч.) — сегодня
— праздник
— сутки
(нареч.) — днем
— 1. дневник
2. суточные
3. поденный.

ი

ეალერსება
ეზო
ეკალი
ეკლესია
ეკლიანი

ე

— ласкает (его, ее)
— двор
— колючка; шип
— церковь
— тернистый, -ая; -ое; колючий

ეკუთვნის	— принадлежит (ему, ей)
ელამი	— косоглазый, ая, -ое
ელვა	— молния
ელავს	— сверкает
ელვისებრი	— молниеносный, -ая, -ое
ელჩი	— посол
ემზადება	— готовится
ემუდარება	— упрашивает (его, ее)
ემუქრება	— угрожает (ему, ей)
ენა	— язык
ენათმეცნიერება	— языкознание; языковедение
ენატრება	— страстно желает
ჩვენს ერამდე	— до нашей эры
ერბო	— масло (топленое)
ერთად	(нареч.) — вместе; сообща
ერთადერთი	— единственный; -ая, -ое
ერთბაშად	(нареч.) — сразу
ერთგვარი	— одинаковый; -ая, -ое; однооб- разный
ერთგული	— верный, -ая, -ое; преданный
ერთ-ერთი	— один (а,о) из них
ერთი	— один (-а,-о)
ერთიანი	— единый, -ая, -ое; цельный
ერთიანობა	— единство
ერთი და იგივე	— один и тот же
ერთმანეთი	— друг друга
ერთნაირი	— одинаковой, -ая; -ое; однооб- разный
ერთობა	— 1. единство
ერთპიროვნულად	2. развлекается; забавляется
ერთსულოვანი	(нареч.) — единолично
ერთფერი	— единоклубный, -ая, -ое
ერთფეროვანი	— одноцветный, -ая, -ое
ერთხელ	— однообразный, -ая, -ое,
ერთჯერ	(нареч.) — однажды
	(нареч.) — один раз; однаж- ды
ერი	— нация; народ
ეროვნება	— национальность
ეროვნული	— национальный, -ая, -ое,

ეს	(местои.) — этот, эта, это, сей, сия, сне
ესალმება	— приветствует (его, ее)
ესე იგი (ე.ი.)	— то есть (т. е.)
ესენი	— эти
ეტევა	— вмещается
ეტლი	— коляска; фаятон
ეფერება	— ласкает (его, ее)
ექესი	— шесть
ექიმი	— врач
ეშმაკი	— дьявол; черт
ეცნობა	— знакомится (с ним, с ней, с ними)
ეძახის	— зовет (его, ее)
ეძებს	— ищет (его, ее)
ეწოდება	— называется
ეჭვი	— подозрение; сомнение
ეჭვიანი	— ревнивый, -ая, -ое
ეხება	— касается (его, ее)
ეხვევა	— 1. обнимает (его, ее) 2. кутается
	3. окружает (его, ее, их)
ეხმარება	— помогает (ему, ей, им)

З

ვაღა
 ვაზი
 ვაი!
 ვაკე
 ვალდებულება
 ვალი
 ვაჟი
 ვაჟი შვილი
 ვაჟკაცი
 ვაჟკაცობა
 ვარაუდი
 ვარდი
 ვარდისფერი

В

— срок
 — виноградная лоза
 (межд.) — горе ой, горе)
 — равнина
 — обязательность
 — долг
 — сын; мальчик; лицо мужского пола
 — сын; мальчик
 — мужчина; мужественный человек
 — мужественно
 — предположения
 — роза
 — розовый, -ая, -ое

ვარსკვლავი	— звезда
ვარჯიში	— упражнение
ვაშა!	(межя.) — ура!
ვაშლი	— яблоко; яблоня
ვახშამი	— ужин
ველი	— поле
ველური	— дикий, -ая, -ое; дикарь
ვენახი	— виноградник
ვერ	(частица) — не
ვერა	— нет
ვერაგი	— вероломный, -ая, -ое
ვერავინ	(местоим.) — никто
ვერასოდეს	(нареч.) — никогда
ვერსად	(нареч.) — нигде; негде
ვერცხლი	— серебро
ვერცხლისწყალი	— ртуть
ვეფხვი	— тигр
ვექილი	— адвокат
ველარ	(отрицат. частица) — не
ვეშაპი	— кит
ვიდრე	— нежели; пока; прежде чем
ვითარება	— обстоятельство; положение
ვითარებითი	(грам.) — обстоятельственный
ვითომ	(нареч.) — как будто; будто бы
ვინ	— кто
ვინაიდან	(союз) — так как; ввиду того что
ვინაობა	— личность (с точки зрения происхождения)
ვინმე	— кто-нибудь; кто-либо
ვინც	— кто (относит. местоимен.)
ვირთხა	— крыса
ვირი	— осел
ვიწრო	— узкий, ая; -ое; тесный
ვნება	— 1. страсть
	2. вредить; повредить
ვრცელი	— обширный, -ая; -ое; просторный
ვრცლად	— просторно

ზავი	— мир
ზამთარი	— има
ზანგი	— негр
ზარბაზანი	— пушка
ზარი	— колокол; звонок
ზარმაცი	— ленивый, -ая, -ое
ზაფხული	— лето
ზაფხულობით	— летом
ზეგ	(нареч.) — послезавтра
ზეგავლენა	— воздействие; влияние
ზედ	(нареч.) — на, над
ზედამხედველი	— смотритель; надзиратель
ზედაპირი	— поверхность
ზედმეტი	— излишний, -ая, -ее; лишний
ზედსართავი	(грам.) — имя прилагательное
ზევიდან	(нареч.) — сверху; свысока
ზევით	(нареч.) — вверх; наверх
ზეთი	— масло
ზეთისხილი	— маслианы, оливки
ზეიმი	— торжество; чествование
ზემო	— верхний, -ая, -ее
ზემოდან	(нареч.) — сверху
ზემოთ	(нареч.) — наверху; выше
ზეპირად	(нареч.) — наизусть
ზაპირგადმოცემა	— устное предание
ზეპირი	— устный, -ая, -ое
ზეპირსიტყვაობა	— устная словестность
ზეცა, ცა	— небо
ზეციერი	— небесный, -ая, -ое
ზეწარი	— простыня
ზიანი	— ущерб; вред
ზვირთი	— волна (большая)
ზიზღი	— отвращение
ზმნა	(грам.) глагол
ზმნიზედა	(грам.) — наречие
ზმნისწინი	(грам.) — приставка
ზნეობა	— нравственность; мораль

ზოგადად	(нареч.) — вообще
ზოგადი	— общий, -ая, -ее
ზოგან	(нареч.) — кое-где; местами
ზოგი	— некоторый, -ая; -ое; кое-кто
ზოგიერთი	— некоторый, -ая, -ое
ზოგჯერ	(нареч.) — иногда; порой
ზოლი	— полоса
ზომა	— размер; мера
ზომიერი	— умеренный, -ая; -ое
ზონა	— пояс; зона
ზონარი	— шнур; шнурок
ზრდა	— растить; расти
ზრდილი	— воспитанный, -ая, -ое
ზრდილობა	— воспитанность; вежливость
ზრდილობიანი	— вежливый, -ая, -ое
ზურგი	— спина
ზუსტად	(нареч.) — точно
ზუსტი	— точный, -ая, -ое
ზღაპარი	— сказка
ზღაპრული	— сказочный, -ая, -ое
ზღარბი	— еж
ზღვა	— море
ზღვაოსნობა	— мореходство
ზღვარი	— предел
ზღურბლი	— порог

0)

Т

თაბახი	— лист (бумаги)
თაგვი	— мышь
თაგუნა	— мышонок
თავადი	— князь
თავაზიანი	— любезный, -ая; -ое
თავბრუ	— головокружение
თავგადასავალი	— приключение
თავგანწირვა	— самоотвержение
თავმდაბალი	— скромный; ая; -ое
თავდადებული	— преданный, -ая -ое
თავდაპირველად	(нареч.) — вначале; сперва; первоначально

თავდასხმა	— напасть; нападение
თავდაღმართი	— спуск
თავდაცვა	— самозащита; оборона
თავდაჭერილი	— сдержанный; -ая, -ое
თავდება	— поручитель
თავთავი	— колос
თავი	— 1. голова
	2. глава (книги)
	3. блюдо
	4. начало
თავი ღამანებე	— оставь меня в покое
თავიდან	(нареч.) — сначала; снова
თავის არიდება	— уклониться; избегнуть
თავის გამოჩენა	— отличиться; выявить себя;
	показать себя
თავის დაკარგვა	— поклониться
თავის დამცირება	— унизиться; унижение
თავის დაქნევა	— кивнуть
თავის დაძვრენა	— увильнуть; выкрутиться
თავის დროზე	(нареч.) — в свое время,
	современно
თავისებურად	(нареч.) — по-своему; своеоб-
	разно
თავისებური	— особый, -ая-ое; своеобразный;
	оригинальный
თავისი	— свой, своя, свое
თავის მოკვლა	— покончить с собой; само-
	убийство
თავის ტკივილი	— головная боль
თავისუფალი	— свободный; -ая; -ое
თავისუფლება	— свобода
თავის ქება	— хвалить себя
თავის შეკავება	— сдержать себя, воздержание
თავის შეწირვა	— пожертвовать собой, самопо-
	жертвование
თავლა	— конюшня
თავმომწონე	— самолюбец; горделивый.-ая,
	-ое
თავმოყვარეობა	— самолюбие
თავმჯდომარე	— председатель

თავსართი	(грам.) префикс; приставка
თავსაფარი	— косынка; платок
თავსხმა (წვიმა)	— проливной дождь; ливень
თავშესაფარი	— приют; убежище
თავხელი	— дерзкий, -ая; -ое; наглый
თათბირი	— совещание
თათი	— лапа
თაიგული	— букет
თამადა	— тамада; распорядитель пира
თამამად	(нареч.) — смело
თამამი	— смелый, -ая, -ое
თამაში	— играть; игра
თამბაქო	— табак
თანაბარი	— равномерный, -ая; -ое
თანაგრძნობა	— сочувствовать; сочувствие
თანამგზავრი	— спутник; попутчик
თანამდებობა	— должность
თანამებრძოლი	— соратник
თანამედროვე	— современный, -ая-ое; современник
თანამოაზრე	— единомышленник
თანამოხსენება	— содоклад
თანამშრომელი	— сотрудник
თანასწორი	— равный, -ая, -ое; ровный
თანასწორობა	— равенство
თანასწორ უფლებიანი	— равноправный, -ая, -ое
თანაშემწე	— помощник
თანახმად	— согласно
თანდათან	— постепенно
თანდებული	(грам) — послелог (предлог)
თანრიგი	— разряд
თანხა	— сумма; капитал
თანხმობა	— согласие
თაობა	— поколение
თაოსნობა	— инициатива; почин
თარგმანი	— перевод
თარგმნილი	— переведенный; -ая, -ое
თარიღი	— дата
თარო	— полка
თარჯიმანი	— переводчик

თასი	— чаша; кубок
თაფლი	— мед
თალი	— арка
თბილი	— теплый; -ая; -ое
თეატრი	— театр
თევზი	— рыба
თეთრეული	— белье
თეთრი	— белый, -ая, -ое
თესვა	— сеять; сеяние
თესლი	— семя
თეფში	— тарелка
თეძო	— бедро
თვალთ	1. глаз; око 2. колесо (арбы)
თვალსაზრისი	— точка зрения
თვალსაჩინო	— наглядный, -ая; -ое; видный
თვალსაჩინოდ	(нареч.) — наглядно
თვალსაჩინოება	— наглядность
თვე	— месяц
თვეობით	(нареч.) – месяцами
თვით	(местоим.) — сам (-а, -о)
თვითგანათლება	— самообразование
თვითგანვითარება	— саморазвитие
თვითკრიტიკა	— самокритика
თვითმასწავლებელი	— самоучитель
თვითმკვლელობა	— самоубийство
თვითმმართველობა	— самоуправление
თვითმოქმედება	— самодеятельность
თვითმპყრობელობა	— самодержавие
თვითმფრინავი	— самолет
თვითნებური	— своевольный; ая; -ое
თვითონ	(несоим.) — сам (-а, -о)
თვითშეგნება	— самосознание
თვისება	— свойство; качество
თვიურად	— ежемесячно
თვიური	— ежемесячный, -ая, -ое; месяч- ный
თივა	— сено
თითი	— палец
თითისტარი	— веретено

თითოეული
 თითქმის
 თითქოს
 თიკანი
 თიხა
 თმა
 თოვლი
 თოვლიანი
 თოკი
 თორემ
 თოფი
 თოფისწამალი
 თოჯინა
 თუ
 თუთიყუში
 თუთუნი, თამბაქო
 თუმცა
 თუნდაც
 თურმე
 თქვენ
 თქვენებურად
 თქმა
 თქმულება
 თხა
 თხელი
 თხზულება
 თხოვა, თხოვნა
 თხოვნა
 თხრილი
 თხუნელა

— каждый, -ая, -ое
 (нареч.) — почти
 — как будто; словно; якобы
 — козленок
 — глина
 — волос; волосы
 — снег
 — снежный, -ая; -ое
 — веревка
 (союз) — а то; иначе
 — ружье
 — порох
 — кукла
 (союз) — если; или; если так
 — попугай
 — табак
 (союз) — хотя; впрочем
 (союз) — если даже
 — оказывается
 (местоим.) — вы; вас; вам
 — по-вашему
 — говорить; сказать; говор
 — сказание
 — коза
 — тонкий, -ая, -ое
 — сочинение
 — просить
 — прошение; просьба
 — канава; ров
 — крот.

O

ია
 იალქანი
 იარაღი
 იაფად
 იაფი
 იგავ-არაკი
 იგი, ის

— фиалка
 — парус
 — оружие, инструмент
 — дешево
 — дешевый, -ая, -ое
 — басня
 (местоим.) — он; тот

И

იგივე	— тот же; то же самое
იგივეობა	— тождество; тождественность
იდუმალი	— тайный, -ая, -ое
იერიში	— атака
ითვისებს	— усваивает
ითმენს	— терпит (его, ее, это)
იმან	— тот, та то; множ. — те
იმის	— ему, ей, его, тому, того, ту, то
იმდენად	— настолько;
იმდენჯერ	— столько раз
იმელი	— надежда
იმეორებს	— повторяет
იმისთანა	— такой; -ая, -ое
იმისი	— его, ее
ინდაური	— индейка
ინებეთ	— извольте; пожалуйста
ინტერესი	— интерес
იოლი	— легкий, -ая, -ое
ირგვლივ	(нареч.) — кругом; вокруг
ირემი	— олень
ირიბი	— косой, -ая, -ое
ისარი	— стрела; стрелка
ისე	— так
ისევ	— опять; еще
იტყვის	— скажет (ему, ей, им)
იუბილე	— юбилей
იქ	— там
იქაური	— тамошний, -ая, -ее
იქვე	— там же
იქით	— туда, в ту сторону
იქით-აქეთ	— туда и сюда: туда и обратно
იღბალი	— счастье, судьба
იყო	— был, была, было
იშვიათად	(нареч.) — редко
იცავს	— защищает (его, ее, их)
იცდის	— ждет
იცვამს	— надевает, одевается
იცინის	— смеется
იცის	— знает
იძახებს	— вызывает (его, ее, их)

იწვის
 იწყებს
 იჭერს
 იხდის
 იხვი

— горит
 — начинает
 — ловит (его, ее, их)
 — платит (ему, ей, им)
 — утка

ბ

კ

კაბა
 კავშირგაბმულობა
 კავშირი

— платье
 — связь
 — 1. связь
 2. союз

კაკალი
 კალათი
 კალათბურთი
 კალამი
 კალმისტარი
 კამათი
 კამეჩი
 კანი

— грецкий орех
 — корзина; корзинка
 — баскетбол
 — перо (писчее)
 — ручка
 — прения
 — буйвол
 — 1. кожа

კანკალი
 კანონი
 კანონიერი
 კანონმდებელი

2. обложка (книга)
 — дрожать; дрожание
 — закон
 — законный, -ая, -ое
 — законодатель

კაპასი
 კაპიკი
 კარადა
 კარავი
 კარაქი
 კარგად
 კარგი
 კარი

— сварливый, -ая; -ое
 — копейка
 — шкаф
 — палатка; шатер
 — сливочное масло
 (нареч.) — хорошо
 — хороший, -ая; -ее; хорошо
 — 1. дверь

კარ-შიდამო
 კარნახი
 კარტოფილი
 კასრი
 კატა
 კაცი

2. глава (книги)
 — усадьба
 — диктант; диктовка
 — картофель
 — бочка
 — кошка
 — человек; мужчина

კაცური	— мужественный, -ая, -ое
კბენა	— кусать; жалить
კბეჩა	— откусывать
კბილი	— зуб
კედელი	— стена
კეთილი	— добрый, -ая, -ое
კეთილმოწყობა	— благоустройство
კეთილსინდისიერი	— добросовестный; -ая; -ое
კეთილშობილი	— благородный, -ая, -ое
კეკლუცი	— кокетливый, -ая, -ое
კენკრა	— ягода
კენტი	— нечет; нечетный, -ая, -ое
კენჭი	— камешек
კენჭისყრა	— баллотировать; голосовать; голосование
კერვა	— шить; шитье
კერპი	— идол; кумир
კერძო	— частный, -ая, -ое
კეფა	— затылок
კვალდაკვალ	— вслед; по стопам
კვალი	— 1. след 2. гряда; грядка 3. борозда
კვამლი	— дым
კვანძი	— 1. узел 2. заявка
კვება	— питать; питание
კვერცხი	— яйцо
კვეხნა	— хвастаться; хвастовство
კვეხნია	— хвастун
კვირა	1. неделя 2. воскресенье
კვირეული	— недельный, -ая, -ое
კვირტი	— почка
კვნესა	— стонать; стон
კი	— 1. да-(частица) 2. а (союз)
კიბე	— лестница
კიბო	— рак
კიდე	— край

კიდევ	(нареч.) — опять; еще
კივილი	— кричать протяжно; крик
კითხვა	— 1. читать; чтение 2. спрашивать 3. вопрос
კითხვითი	(грам.) — вопросительный, -ая, -ое
კითხულობს	— читает
კილო	— 1. кило, килограмм 2. наклонение (грам.) 3. наречие (диалект) 4. интонация; тон
კინალამ	(частица) — чуть; чуть-чуть
კირი	— известь
კისერი	— шея
კისკისი	— звонкий смех
კიტრი	— огурец
კლანჭი	— коготь
კლდე	— скала
კლიტე	— замок (врезной)
კმარა	— довольно; хватит
კმაყოფილი	— довольный, -ая, -ое
კოვზი	— ложка
კოლოფი	— коробка; шкатулка
კომბოსტო	— капуста
კომლი	— двор; дым
კომში, ბია	— айва
კონა	— букет; пучок; связка
კონვერტი	— конверт
კოლო	— комар
კოშკი	— башня; вышка
კოცნა	— целовать; поцелуй
კოცონი	— костер
კოჭლი	— хромой; -ая; -ое
კოხტა	— грациозный; -ая; -ое; изящ- ный
კრავი	— ягненок
კრება	— собрание; сходка
კრებული	— сборник; свод
კრივი	— кулачный бой

კრუხი
კუ
კუდი
კუდიანი

კუზი
კუზიანი
კუთხე
კუთხური

კუნთი
კუნძული
კურდღელი
კუჭი

— насадка
— черепаха
— хвост
— хвостатый, -ая, -ое; ведьма
(перен.)
— горб
— горбун
— угол
— 1. местный, -ая, -ое; провин-
циальный,
2. угловой, -ая, -ое
— мышца; мускул
— остров
— заяц
— желудок

ლ

ლამაზი
ლამბაქი
ლანძღვა
ლაპარაკი
ლაქა
ლალი
ლაშქარი
ლაშქრობა
ლაჩარი
ლეიბი
ლეკვი
ლექსი
ლექსიკონი
ლეღვი
ლიანდაგი
ლითონი
ლილა
ლობიო
ლოგინი
ლოდი
ლოდინი
ლოთი

— красивый, -ая, -ое; красавец
— блюдечко; блюдце
— ругать; ругань
— говорить; разговор
— пятно
— вольный, -ая, -ое; смелый
— войско
— поход
— трус, трусливый; -ая, -ое
— тюфяк; матрац
— щенок
— стих; стихотворение
— словарь
— инжир
— рельсовый путь
— металл
— синька
— фасоль
— постель
— большой камень
— ждать; ожидание
— пьяница

ლ

ლომი
ლოყა
ლპება
ლული
ლუკმა
ლურსმანი
ლურჯი
ლუწი
ლხენა
ლხინი

— лев
— щека
— гниет
— пиво
— кусок
— гвоздь
— синий, -ая, -ее
— чет; четный, -ая, -ее
— отрада
— пир

მ

М

მაგარი
მაგილა
მაგიერ, მაგიერალ
მაგრალ
მაღა
მაღლი
მაღლიერი
მაღლობა
მაგნე
მაგნებელი
მათახი
მათხოვარი
მაიმუნი
მაინც
მაისი
მაკრატელი
მაღე
მამა
მამაკაცი
მამალი
მამაცი

— твердый-ая-ое; крепкий;
прочный
— стол
— вместо; взамен
(нареч.) — твердо; крепко
(союз) — но; а; однако
— аппетит
— благодать
— благодарный; -ая-ое; призна-
тельный
— благодарность
— вредный; -ая, -ое
— вредитель
— кнут; плеть
— нищий, -ая, -ее
— обезьяна
(частица) — хоть; все же;
всетаки
— май
— ножницы
(нареч.) — быстро; вскоре;
скоро
— отец
— мужчина
— 1. петух
2. самец
— храбрый, -ая; -ое; отважный;

მამაცობა	храбрец
მამიდა	— храбрость; отвага; мужество
მამისეული	— тетя (по отцу)
მამობილი	— отцовский, -ая, -ое
მამული	— приемный отец
მანდილოსანი	— родовое имение; поместье
მანეთი	— дама
მანძილი	— рубль
მარაგი	— расстояние; протяжение
მარად	— запас; резерв
მართალი	(нареч.) — вечно; всегда
	— правдивый, -ая; -ое, прав- вильный
მართვა	— править; управлять; управ- ление
მარილი	— соль
მარტი	— март
მარტივად	(нареч.) — просто
მარტივი	— простой, -ая; -ое; несложный
მარტო	(нареч.) — одинаково; толь- ко
მარტოდმარტო	(нареч.) — наедине; в пол- ном одиночестве
მარტოობა	— одиночество
მარტოხელა	— одинокий, -ая, -ое
მარცვალი	— 1. зерно
	2. слог (грам.)
მარცვლეული	— зерновой, -ая, -ое
მარცხენა	— левый, -ая, -ое
მარცხი	— неудача; катастрофа
მარწყვი	— земляника
მარჯვე	— ловкий, -ая; -ое; проворный; удобный; меткий
მარჯვენა	— правый, -ая, -ое
მასალა	— материал
მასპინძელი	— хозяин
მასპინძლობა	— угощение (прием гостей)
მასწავლებელი	— учитель (-ница)
მატარებელი	— поезд
მატყლი	— шерсть

მატყუარა	— обманщик
მაღალი	— высокий, ая; -ое
მაღლა	— высоко; вверх
მაღლობი	— возвышенность
მაყალი	— ежевика
მაყურებელი	— зритель
მაშინ	(нареч.) — тогда
მაჩვენებელი	— показатель; указатель
მაცივარი	— холодильник
მაძლარი	— сытый, -ая, -ое
მაწონი	— мацони; простокваша
მახე	— сеть, капкан
მახვილი	— 1. острый; -ая, -ое 2. меч 3. ударение (грам.)
მახლობელი	— близкий, -ая, -ое,
მაჯა	— запястье
მაჯისცემა	— пульс
მგელი	— волк
მგზავრი	— прохожий, проезжий; пассажир
მგოსანი	— поэт
მღმური	— квартирант; жилец
მღგომარეობა	— состояние; положение
მღებარეობა	— расположение, положение
მდიდარი	— богатый, -ая, -ое
მდივანი	— секретарь
მდინარე	— река
მე	— я, мне, меня
მებაღე	— садовник; садовод
მებაღეობა	— садоводство
მეზოსტნეობა	— огородничество; овощеводство
მეზროლი	— боец; поборник
მეგობარი	— друг; приятель
მეგობრობა	— дружба
მეგობრული	— дружеский, -ая, -ое; дружественный, приятельский
მეეზოვე	— дворник
მეზობელი	— сосед (-дка)

მეზობლური	— соседский, -ая, -ое
მეზღვაური	— матрос; моряк
მეთევზე	— рыбак; рыболов
მეკარე	— швейцар
მელა, მელია	— лиса, лисица
მელანი	— чернила
მემანქანე	— машинист (-тка)
მეომარი	— воин
მერე, მერმე	(нареч.) — потом; после
მერცხალი	— ласточка
მერხი	— парта
მესაზღვრე	— пограничник
მესაკუთრე	— собственник
მეტად	(нареч.) — более; очень
	большой, -ая, -ее; выше
მეტიჩარა	— выскочка
მეტოქე	— соперник; конкурент
მეურნე	— хозяйственник
მეურნეობა	— хозяйство
მეუღლე	— супруг; супруга
მეფე	— царь, король
მეცნიერება	— наука
მეცნიერი	— ученый
მეხსიერება	— память
მზა	— готовый, ая, -ое;
მზა ტანსაცმელი	— готовая одежда
მზად ყოფნა	— быть наготове
მზარეული	— повар
მზე	— солнце
მზერა	— глядеть; смотреть;
მზესუმზირა	— подсолнечник
მზიანი, მზიური	— солнечный, -ая, -ое
მზრუნველი	— попечитель
მთა	— гора
მთავარი	— 1. главный, -ая-ое
	2. правитель
მთავრობა	— правительство
მთარგმნელი	— переводчик
მთელი	— целый; весь, вся, все
მთვარე	— луна

მთვრალი	— пьяный, -ая, -ое; нетрезвый
მთლად	(нареч.) — целиком; все
მთლიანი	— цельный
მიდამო	— окрестность
მივლინება	— командировать; команди- ровка
მიზანი	— цель
მიზანშეწონილი	— целесообразный, -ая, -ое;
მიზეზი	— причины
მიირთვით!	— пожалуйста, возьмите, пожа- луйста, покупайте!
მილი	— труба
მილოცვა	— поздравить; поздравление
მიმაგრება	— прикрепить; прикрепление
მიმავალი	— идущий, едущий; уходящий
მიმართულება	— направление
მიმატება	— прибавить; прибавление
მიმღები	— получатель; приемщик
მიმწოდებელი	— поставщик; подающий
მინა	— стекло
მინდა	— хочу
მინდობილობა	— доверенность
მინდორი	— поле
მორთმევა	— преподнести; преподнесе- ние
მისალმება	— приветствовать; поздоровать- ся; приветствие
მისამართი	— адрес
მისვლა	— прийти; подойти; подъехать
მიტანა	— принести; привезти; подне- сти
მიუხედავად	(предлог) — несмотря;
მიყვარს	— люблю
მიშველეთ!	— помогите (мне)
მიჩვევა	— привыкнуть
მიჩვეული	— привычный, ая, -ое
მიცემა	— дать; подать
მიცვალებული	— покойник
მიწა	— земля
მიწა-წყალი	— территория

მიწერა	— прописать; приписывание
მიწერ-მოწერა	— переписываются; переписка
მიწვევა	— пригласить; приглашение
მიწიერი	— земной; -ая, -ое
მიწის მუშა	— земледелец
მკაცრი	— суровый; -ая, -ое; строгий
მკერავი	— портной
მკერდი	— грудь
მკვდარი	— мертвый, -ая, -ое
მკვიდრი	— коренной житель; уроженец.
მკვლევარი	— исследователь
მკვლელობა	— убийство
მკითხველი	— читатель
მკურნალი	— целитель; лекарь; врач
მკურნალობა	— лечиться; лечение
მლაშე	— соленый, -ая, -ое
მმართველი	— управляющий; правитель
მმართველობა	— управление
მნათობი	— светило
მნახველი	— посетитель
მნე	— завхоз
მნიშვნელი	— знаменатель
მნიშვნელობა	— значение; смысл
მოადგილე	— заместитель
მოაზროვნე	— мыслящий
მოამბე	— вестник
მოანგარიშე	— счетовод
მოაჯირი	— перила
მობინავე	— квартирант
მობრძანება	— пожаловать
მოგება	— выиграть; выигрыш; прибыль
მომგებიანი	— выигрышный, -ая, -ое
მოგესალმები	— приветствую (тебя я)
მოგზაური	— путешественник; странник
მოგზაურობა	— путешествовать; путешествие
მოგონება	— 1. припомнить; вспомнить; воспоминание; 2. выдумывать

მოგონილო	— выдуманный, -ая, -ое; вымысленный
მოგრძო	— продолговатый, -ая, -ое
მოედანი	— площадь
მოვალეობა	— обязанность; долг
მოვლენა	— явление
მოზარდი	— подросток
მოზრდილი	— взрослый, -ая, -ое
მოთამაშე	— игрок
მოთმინება	— терпение
მოთხოვნა	— потребность; требование
მოთხრობა	— 1. рассказ, повесть 2; повествовать; рассказать
მოკავშირე	— союзный, -ая, -ое; союзник
მოკეთე	— доброжелатель
მოკითხვა	— 1. поклон; 2. наведаться (о чем-либо)
მოკითხვამდე	— до востребования
მოკლე	— короткий, -ая, -ое
მოლარე	— кассир (-ша)
მოლოდინი	— ожидание
მომავალი	— 1. предстоящий, -ая, -ее; будущий, будущность 2. идущий (сюда); едущий
მომაკვდავი	— умирающий, -ая, -ее отмирающий;
მომზადება	— приготовить, приготовление, подготовка
მომუშავე	— работник; рабочий
მომღერალი	— певец (-ица)
მომჩივანი	— жалобщик
მომხიბლავი	— чарующий, -ая, -ее; очаровательный
მომხრე	— сторонник
მომხსენებელი	— докладчик
მონა	— раб; невольник
მონობა	— рабство
მონადირე	— охотник
მონაკვეთი	— отрезок
მონაწილე	— участник

მორიგე	— дежурный
მორიგო	— очередной, -ая, -ое
მორიდებული	— застенчивый, -ая, -ое; скромный
მორჩილი	— покорный, -ая, -ое; послушный
მორცხვი	— стыдливый, -ая, -ое; застенчивый
მოსავალი	— урожай;
მოსავლიანი	— урожайный, -ая, -ое
მოსაზრება	— сообразить; соображение
მოსამართლე	— судья
მოსამსახურე	— 1. служащий 2. прислугა
მოსაწვევი	— пригласительный
მოსახლეობა	— население
მოსვენება	— отдохнуть; отдых
მოსიყვარულე	— любящий, -ая, -ее
მოსპობა	— уничтожить; уничтожение
მოსწავლე	— учащийся; ученик
მოტყუება	— обмануть; надуть; подвести
მოუსვენარი	— беспокойный, -ая, -ое;
მოქალაქე	— гражданин (-нка)
მოქალაქეობა	— гражданство.
მოქმედება	— действовать; действие
მოქმედი	— действующий, -ая, -ее
მოღალატე	— изменник
მოღვაწე	— деятель
მოღვაწეობა	— деятельность
მოცულობა	— объем
მოძმე	— братский, -ая, -ое
მოძრაობა	— движение
მოწაფე	— ученик (ца)
მოწვევა	— пригласить; созвать; приглашение
მოწინავე	— передовик; передовой
მოწმე	— свидетель
მოწმობა	— свидетельство; удостоверение
მოწყალება	— милосердие: подаяние

მოწყნილი	— скучный, -ая, -ое
მოწყნილობა	— скука
მოწყობილობა	— устройство; обстановка; оборудование
მოჭადრაკე	— шахматист
მოჭილავე	— борец
მოხალისე	— доброволец
მოხსენება	— доклад;
მოახსენებს	— доложит
მოხსენებითი	— докладной, -ая, -ое
მოხუცებული, მოხუცი	— старик,
(კაცი)	
(ქალი)	— старуха
მჟავე	— кислый, -ая, -ое
მრავალი	— много; множество
მრავალნაირი	— многообразный, -ая, -ое
მრავალჟამიერი	— грузинская заздравная песня
მრავალრიცხოვანი	— многообразный, -ая, -ое
მრვალფერი	— разноцветный, -ая, -ое
მრავალფეროვანი	— многообразный, -ая, -ое
მრავალშვილიანი	— многодетный, -ая, -ое
მრავალჯერ	— много раз
მრავლობითი რიცხვი	— множественное число
მრგვალი	— круглый, ая, -ое
მრეწველობა	— промышленность
მრისხანე	— грозный, -ая, -ое; гневный
მსახიობი	— артист; актер; актриса
მსახური	— слуга
მსაჯი	— судья
მსგავსად	— подобно; вроде
მსგავსება	— сходство
მსმენელი	— слушатель
მსოფლიო	— 1. мир; вселенная;
	всемирный, -ая, -ое;
	мировой
მსოფლმხედველობა	— мировоззрение; мирозер-
	цание
მსროლელი	— стрелок; стрелковый, -ая, -ое
მსუბუქი	— легкий, -ая, -ое
მსუქანი	— жирный, ая, -ое; полный

მსხალი	— груша
მსხვერპლი	— жертва
მსხვილი	— толстый, -ая, -ое; крупный
მსჯელობა	— рассуждать; рассуждение
მტაცებელი	— хищник; хищный, -ая, -ое
მტერი	— враг; неприятель
მტვერი	— пыль
მტვრიანი	— пыльный, -ая, -ое.
მტკიცე	— прочный, -ая, -ое; крепкий; твердый
მტრელი	— голубь
მუდმივი	— постоянный, -ая, -ое
მუნჯი	— немой, -ая, -ое
მურაბა	— варенье
მუქარა	— угроза
მუქთად	— (нареч.) — даром
მუქთახორა	— дармоед
მუქი	— темный (цвет)
მუყაო	— картон
მუშა	— рабочий, -ая, -ое
მუშაკი	— работник
მუშაობა	— работать
მუშახელი	— рабочая сила
მუშტი	— кулак
მუცელი	— живот; брюхо
მუხა	— дуб
მუხლი	— 1. колено
	2. статья; параграф
მფრინავი	— летчик
მქუხარე	— громовой
მქუხარე ტაში	— бурные аплодисменты
მღერა	— петь
მყუდროება	— уют; тишина
მშენებელი	— строитель
მშენებლობა	— строительство
მშვენიერი	— прекрасный, -ая, -ое; прелестный; роскошный
მშვიდი	— спокойный, -ая, -ое; тихий
მშვიდობიანი	— мирный; -ая, -ое, спокойный
მშვიდობით!	— прощай!

მშიერი	— голодный, -ая, -ое
მშიშარა	— трус; робкий, -ая, -ое
მშობელი	— родитель
მშობლიური	— родной, ая, -ое; родительский
მშრომელი	— трудящийся; труженик
მცენარე	— растение
მცირე	— малый, -ая, -ое
მცირერიცხოვანი	— малочисленный, -ая, -ое
მცირეწლოვანი	— малолетний, -ая, -ое
მცნება	— заповедь
მცოდნე	— знающий, ая, -ее; знаток
	сведущий
მცხოვრები	— житель
მძარცველი	— грабитель
მძიმე	— 1. тяжелый, -ая, -ое; трудный; 2. запятая (грам.)
მძინარე	— спящий, -ая, -ее
მძლავრი	— сильный -ая, -ое; могучий
მძლოლი	— водитель
მწარე	— горький, -ая, -ое
მწერალი	— писатель
მწერი	— насекомое
მწვანე	— зеленый, -ая, -ое
მწვანილი	— зелень (овощи)
მწვერვალი	— вершина
მწიფე	— зрелый, -ая, -ое; спелый
მწუხარება	— скорбь; горесть; печаль
მწყემსი	— пастух
მწყერი	— перепелка
მკედელი	— кузнец
მკლე	— худой, -ая, -ое; тощий
მხარე	— страна; край; сторона
მხარეთმცოდნე	— краевед
მხარი	— плечо
მხატვარი	— художник; живописец
მხატვრობა	— живопись
მხატვრული	— художественный, -ая, -ое; живописный
მხედარი	— всадник; ездок; верховой
მხედველობა	— зрение

მხედრობა
 მხეცი
 მხეცობა
 მხიარულება
 მხიარული
 მხოლოდ

— воинство
 — зверь
 — зверство
 — веселье
 — веселый, -ая, -ое; радостный
 (нареч.) — только; лишь

ბ

ნ

ნაბიჯი
 ნაგავი
 ნაღიმი
 ნაღირი
 ნავთი
 ნავი
 ნავსადგური
 ნაზი
 ნათელი
 ნათესავი
 ნათლად
 ნათურა
 ნაკადული
 ნაკლები
 ნაკლი
 ნაკრები
 ნამდვილი

— шаг
 — сор; мусор
 — пир; пиршество
 — зверь; дикое животное,
 — нефть; керосин
 — лодка
 — порт
 — нежный, -ая, -ое
 — светлый; -ая, -ое
 — родственник
 (нареч.) — ясно
 — лампочка
 — ручей; ручеек
 — меньше; менее
 — недостаток; дефект
 — собранный, -ая, -ое; сводный
 — действительный, -ая, -ое; под-
 линный; настоящий .

ნამი
 ნამცხვარი
 ნაოსნობა
 ნაპერწკალი
 ნაპირი
 ნარგავი
 ნარკვევი
 ნატვრა
 ნაფოტი
 ნაღდი
 ნაღები
 ნაღველი

— роса
 — печенье
 — судоходство
 — искра
 — берег; побережье
 — насаждение
 — очерк
 — желать; желание
 — щепка
 — наличный, ая, -ое
 — сливки
 — 1. желчь;
 2. грусть (иерея.)

ნაღვლიანი	— унылый, -ая, -ое; грустный
ნაყინი	— мороженое
ნაყოფი	— плод
ნაყოფიერი	— плодотворный, -ая, -ое; плодородный
ნაშთი	— остаток
ნაჩქარევი	— поспешный, -ая, -ое
ნაცნობი	— знакомый, -ая, -ое
ნაცრისფერი	— серый, -ая, -ое
ნაძვი	— ель
ნაწარმოები	— производный, ая, -ое; произведение; сочинение
ნაწილაკი	— частица
ნაწილი	— 1. часть; доля; 2. отдел
ნაწილობრივი	— частичный, -ая, -ое
ნაწლავი	— кишка
ნაწნავი	— коса
ნაწყვეტი	— отрывок
ნაჭერი	— кусок; отрез
ნახატი	— рисунок
ნახევარი	— половина
ნახვამდის	— до свидания
ნახშირი	— уголь
ნაჯახი	— топор
ნდობა	— доверять; доверение
ნდობა	— хотеть; хотение
ნება	— воля
ნებართვა	— разрешение
ნებიერობა	— баловство
ნებისყოფა	— воля
ნეკი	— мизинец
ნეკნი	— ребро
ნელა	(нареч.) — медленно; тихо
ნელი	— медленный; -ая, -ое; тихий
ნელ-ნელა	— потихоньку
ნემსი	— иголка
ნერგი	— саженец; рассада
ნერვი	— нерв
ნერწყვი	— слюна

ნესვი	— дыня
ნესტიანი	— сырой, -ая, -ое
ნესტო	— ноздря
ნეტა, ნეტავი	— если бы
ნეხვი	— навоз
ნიაღაგი	— почва
ნიავი	— ветерок
ნიანგი	— крокодил
ნიგოზი	— орех
ნივთი	— вещь
ნიკაპი	— подбородок
ნიმუში	— образец
ნისკარტი	— клюв
ნისლი	— туман
ნისლიანი	— туманный, -ая, -ое
ნიშანი	— 1. знак; примета; 2. балл; отметка; 3. мишень
ნიჭი	— способность; дарование
ნიჭიერი	— способный, -ая, -ое; даровит- ый; одаренный
ნომერი	— номер
ნორჩი	— молодой, -ая, -ое; молодень- кий
ნოყიერი	— плодородный, -ая, -ое; пита- тельный
ნოხი	— ковер
ნუ	— не
ნუ შერები	— не делай
ნუგეში	— утешение
ნუთუ	— разве; неужели
ნურავინ	— никто
ნურათერი	— ничего
ნურც	— ни,
ნურც მე	— ни я...
ნუსხა	— список; ведомость

ო

ობი
 ობობა
 ობოლი
 ოდეს
 ოდესმე
 ოდნავ
 ოთახი
 ოთხი
 ოთხშაბათი
 ოკეანე
 ოლქი
 ომი
 ორგვარი
 ორგული
 ორეული
 ორთქლი
 ორთქლმავალი
 ორი
 ორიანი
 ორივე
 ორმაგი
 ორმო
 ორ-ორ
 ორპირი
 ორჯერ
 ოსტატი
 ოსტატობა
 ოფლი
 ოფოფი
 ოქმი
 ოქრო
 ოცი
 ოცნება
 ოჯახი
 ოჯახობა
 ოჯახური

ო

— плесень
 — паук
 — сирота
 (нареч.) — когда
 (нареч.) — когда-нибудь
 (нареч.) — слегка; немно-
 жко
 — комната
 — четыре
 — среда
 — океан
 — область
 — война
 — двоякий, -ая, -ое
 — неверный, -ая, -ое; веролом-
 ный
 — двойник
 — пар
 — паровоз
 — два
 — двойка
 — оба
 — двойной, -ая, -ое
 — яма
 — по два
 — двуличный, -ая, -ое
 — дважды; два раза
 — мастер
 — мастерство
 — пот
 — удод
 — протокол; акт
 — золото
 — двадцать
 — мечта
 — семья; семейство
 — семейство; перен. — жена
 — семейный, -ая, -ое; домашний

პაემანი

პაპა

პარკი

პარტია

პასუხი

პატარა

პატარძალი

პატივისცემა

პატივმოყვარე

პატივისცემა

პატივცემული

პატიოსანი

პატიოსნება

პატრონი

პაწაწა, პაწაწინა

პეპელა

პერანგი

პილპილი

პირადი

პირადად

პირადობა

პირაღმა

პირდაპირ

პირგანდელი

პირველად

პირველი

პირი

პირიანი

პირისახე

პირისპირ

პირიქით

— свидание

— дед; дедушка

— 1. кокон;

2. боб (раст.);

3. мешочек; кулек;

4. парк

— партия

— ответ

— маленький, -ая, -ое

— невеста

— уважать; почитать; уважение;
почесть

— честолюбивый, -ая, -ое

— почетный, -ая, -ое

— уважаемый, -ая, -ое

— честный, -ая, -ое

— честность, честь

— хозяин; владелец

— крошка; малюсенький

— бабочка; мотылек

— рубаха; сорочка

— перец

— личный, ая, -ое

— лично

— личность

— лицом вверх

— прямо; напротив

— первоначальный, -ая,

— впервые; сперва

— первый, -ая, -ое

— 1. рот; уста;

2. лицо (грам.);

3. острие, лезвие;

4. копия (бумаги)

— честный, -ая, -ое

— лицо; физиономия

— лицом к лицу

— наоборот; напротив

პირნათლად
პირობა
პირობითი
პიროვნება
პიროვნული
პირსახოცი
პირუტყვი
პირფერობა
პირქვე
პოვნა

პრანჭია
პრანჭვა

პრიალებს
პური
პურ-მარილი

— честно
— условие
— условный, -ая, -ое
— личность
— личный, -ая, -ое
— полотенце
— животное; скотина
— лицемерие; лесть
— лицом вниз; ничком
— находить; найти; нахождение
— кривляка
— кривляться; жеманиться;
жеманство
— блестит
— хлеб
— хлеб-соль

ჟ

Ж

ჟანგბადი
ჟანგი
ჟანგიანი
ჟინი
ჟრიმული
ჟრჟოლა, ჟრუანტელი
ჟურნალი
ჟღერა

— кислород
— ржавчина; окись
— ржавый, -ая, -ое
— прихоть; капризное желание
— галдеж
— дрожь
— журнал
— звучать; звон; звучание

რ

Р

რა
რად
რაზმი
რათა
რაიმე
რაინდი
რაიონი
რამდენი
რამდენიმე

— что; кто; какой; как
— на что; для чего; зачем
— отряд; команда
(союз) — что; чтобы
— что-нибудь; какой-нибудь
— рыцарь
— район
— сколько
— несколько

რამდენჯერ	(нареч.) сколько раз
რამე	— что-нибудь; что-либо
რანაირი	— какой, -ая, -ое
რაოდენობა	— количество; численность
რატომ	— почему; отчего
რბილი	— мягкий, -ая, -ое
რგოლი	— кольцо; звено; кружок
რეგვენი	— тупица
რეცხვა	— стирать; мыть; стирка
რვა	— восемь
რვეული	— тетрадь
რთული	— сложный, -ая, -ое
რიგი	— ряд; порядок; очередь
რიგიაანი	— порядочный, -ая, -ое
რიგითი	— порядковый, -ая, -ое
რიდე	— вуаль
რიჟრაჟი	— утренняя заря
რისხვა	— гнев
რიცხვი	— число; численность
რკინა	— железо
რკინიგზა	— железная дорога
როგორ	— как; каким образом
როგორი	— какой; каков
როგორც	(союз) как
როდის	(нареч.) — когда
როდისმე	(нареч.) — когда-нибудь
	когда-либо
რომ	(союз) — что; чтобы
რომელი	— который, -ая, -ое; какой
როცა	— когда
რტო	— ветвь; ветка
რუკა	— карта
რუსეთი	— Россия
რუსი	— русский, -ая, -ое
რუხი	— серый, -ая, -ое
რქა	— рог
რქოსანი	— рогатый, -ая, -ое
რჩევა	— советовать, рекомендовать
	совет
რჩეული	— избранный, -ая, -ое

რძალი
რძე
რწმენა
რწყლი
რჯული

— невестка
— молоко
— вера; верование
— блоха
— исповедание; вероисповеда-
ние

ს

ს

საავადმყოფო
საავიაციო
საათი
საანგარიშო
საარსებო

— больница
— авиационный, -ая, -ое
— часы; час
— счёты
— жизненный, -ая; -ое; насущ-
ный

საარჩევნო
სააღრიცხვო
საბაბი
საბავშვო
საბანი
საბარგო
საბედისწერო
საბინაო
საბოლოო
საბრძოლო
საბუთი
საბჭო
საგანგებო

— избирательный, -ая, -ое
— учётный, -ая, -ое
— повод
— детский, -ая, -ое
— одеяло; покрывало
— багажный, -ая, -ое
— роковой, -ая, -ое
— жилищный, -ая, -ое;
— окончательный, -ая, -ое,
— боевой, -ая, -ое
— документ, доказательство
— совет
— нарочный; чрезвычайный;
особый

საგანი
საგარეო
საგეგმო
საგზაო
საგზური
საგმირო
სად, სადა
სადავო
სადაც
სადაც არ უნდა იყოს
სადგური
სადილი

— предмет
— внешний, -ая, -ое
— плановый, -ая, -ое
— дорожный, -ая, -ое
— путевка
— героический, ая, -ое
— где; куда
— спорный, -ая, -ое
(нареч.) — где; куда
— где бы то ни было
— станция
— обед

სადმე	(нареч.) — где-нибудь; где-либо; куда-нибудь
სადღეგრძელო	— тост; заздравный тост; здрав- ница
საელჩო	— посольство
საერთო	— общий, -ая, -ее
საერო	— народный, мирской, публич- ный
სავარძელი	— кресло
სავსე	— полный, -ая, -ое
საზამთრო	— 1. арбуз; 2. зимний, -ая, -ее
საზეიმო	— торжественный, -ая, -ое
საზიზღარი	— гадкий, -ая, -ое; мерзкий про- тивный; отвратительный
საზომი	— мера; мерило
საზღვაო	— морской, -ая, -ое
საზღვარგარეთ	— заграницей
საზღვარგარეთი	— заграница
საზღვარი	— граница; рубеж
სათავე	— исток; начало
სათათბირო	— совещательный, -ая, -ое
სათამაშო	— игрушка; игральный
სათანადო	— надлежащий, -ая, -ее; долж- ный, соответственный
სათაური	— заглавие; заголовок;
სათბობი	— топливо; нагревательный
სათვალავი	— счет; счетный
სათვალე	— очки
სათხოვარი	— просьба;
საიდუმლო	— секрет; секретный; тайный
საიმედო	— надежный, -ая, -ое
საინტერესო	— интересный, -ая, -ое
საკითხი	— вопрос
საკლავი	— убойный скот
საკმაო	— достаточный-ая, -ое; удовлет- ворительный
საკრები	— 1. слагаемое (мат.) 2. сборный, -ая, -ое; собира- тельный

საკუთარი	— собственный,-ая,-ое
საკუთრება	— собственность
საკუჭნაო	— чулан; кладовка
სალამი	— привет
სალამური	— свирель
სალარო	— касса
სამაგიეროდ	(нареч.) — взамен
სამარადისო	— вечный, -ая, -ое
სამარე	— могила
სამართალი	— суд; право
სამართლიანი	— справедливый, -ая, -ое
სამარილე	— солонка
სამარცხენო	— позорный, -ая, -ое; постыд- ный
სამაჯური	— браслет
სამგზავრო	— пассажирский, ая, -ое; поход- ный
სამგლოვიაო	— траурный-ая, -ое
სამდივნო	— секретариат
სამელნე	— чернильница; чернильный
სამეურნეო	— хозяйственный, -ая, -ое
სამეფო	— царство; королевство
სამზარეულო	— кухня; кухонный
სამი	— три
სამიანი	— тройка
სამინისტრო	— министерство
სამკაული	— украшение; наряд
სამკერდე	— нагрудник
სამკითხველო	— читальня
სამკუთხედი	— треугольник
სამოთხე	— рай
სამრავლი	— множимое (мат.)
სამრეცხაო	— прачечная
სამსახური	— служба; услуга
სამუდამო	— вечный, -ая, -ое
სამუშაო	— работа
სამყარო	— вселенная; мир; мироздание
სამშაბათი	— вторник
სამშვიდობო	— мирный, -ая, -ое
სამშობლო	— родина

სამძიმარი	— соболезнование
სამხედრო	— военный, -ая, -ое
სამხეცე	— зверинец
სამხრეთი	— юг
სანამ	(нареч.) — пока покамест; прежде чем
სანამდე	— до каких пор
სანახაობა	— зрелище
სანახევროდ	— наполовину
სანდო	— надежный, -ая, -ое; верный
სანთელი	— свеча
სანიმუშო	— примерный, -ая, -ое;
სანოვაგე	— провиант; провизия
საოლქო	— областной, -ая, -ое;
საოცარი	— удивительный; поразитель- ный
საპატიო	— почетный, -ая-ое; уважитель- ный
საპონი	— мыло
საპყრობილე	— тюрьма; темница
სარდალი	— военачальник
სარდაფი	— подвал
სართული	— этаж !
სარი	— кол
სარკე	— зеркало
სარკმელი	— окошко; форточка; окно,
სარტყელი	— 1. пояс; 2. зона
სარჩევი	— оглавление (книги)
სარჩო	— пропитание
სარჩული	— подкладка
სასა	— нёбо
სასადილო	— столовая; обеденный, -ая, -ое
სასამართლო	— суд
სასარგებლო	— полезный, -ая, -ое
სასაფლაო	— кладбище
სასაცილო	— смешной, -ая, -ое; забавный
სასახლე	— дворец
სასეირო	— потешный, -ая, -ое; забавный
სასიამოვნო	— приятный; -ая, -ое

სასიკვდილო
სასიმინდე

სასიძო
სასიხარულო
სასკოლო
სასოფლო
სასტიკი

სასტუმრო
სასწავლო
სასწაული
სასწორი
სასჯელი
სატრფიალო
სატრფო
სატუსაღო
საუბარი
საუზმე
საუკეთესო
საუკუნე
საუნჯე
საუცხოო

საფეთქელი
საფეხური
საფრთხე
საფულე
საფუძველი
საქალაქო
საქალო
საქართველო
საქმე
საქონელი

საქციელი
საღამო
საღამოს
საღამური
საღებავი

— смертельный -ая, -ое
— кукурузник; кукурузный ам-
бар
— жених
— радостный; -ая -ое
— школьный- ая, -ое
— сельский, -ая, -ое;
— суровый, -ая, -ое; жестокий;
строгий
— гостиница
— учебный, -ая, -ое
— чудо
— весы
— наказание
— любовный, -ая, -ое
— возлюбленный, -ая, -ое
— тюрьма
— беседа, разговор
— завтрак; закуска
— наилучший, -ая, -ее
— век; столетие
— сокровище; клад
— дивный, -ая, -ое; чудный чу-
десный
— висок
— ступень; подножка
— опасность
— бумажник; кошелок
— основание; основа
— городской, -ая, -ое
— женский, -ая, -ое
— Грузия
— дело; занятие
— 1. скот;
2. товар
— поступок
— вечер
(нареч.) — вечером
— ночной, -ая, -ое
— краска; красивый, -ая, -ое

სალი	— здоровый, -ая, -ое; здоровый (смысл)
საყლო	— воротник
საყვარელი	— любимец; любовник (-ица)
საყვედური	— выговор; упрек
საყვირი	— гудок
საყინულე	— ледник
საყრდენი	— опора; опорный-ая, -ое
საყურე	— серьга
საშაქრე	— сахарница
საშინაო	— домашний, -ая, -ое; обиход- ный
საშინელი	— страшный, -ая, -ое; ужасный
საშიში, საშიშარი	— опасный, -ая, -ое
საშუალება	— средство; способ
საშუალო	— средний, -ая, -ое
საჩვენებელი	— показательный, -ая, -ое; указа- тельный
საჩივარი	— жалоба
საჩუქარი	— подарок
საჩქარო	— спешный; -ая-ое; поспешный
საცდელი	— опытный, -ая, -ое
საცვალი	— белье (нижнее)
საცოდავი	— жалкий, -ая, -ое
საცოლე	— невеста
საძირკველი	— основание; фундамент
საწამლავე	— отравა; яд
საწინდარი	— залог
საწოლი	— кровать;
საწყობი	— склад
საჭე	— руль
საჭირო	— нужный, -ая, -ое
საჭიროა	— надо; нужно
საჭმელი	— пища; кушанье; еда
სახალხო	— народный; -ая-ое
სახე	— лицо; облик; образ; вид
სახელი	— имя; название
სახელმწიფო	— государство; государствен- ный, -ая, -ое
სახელო	— рукав

სახელოვანი
 სახელოსნო
 სახელწოდება
 სახლი
 სახსოვრად
 სახურავი
 სევდა
 სეირი
 სეირნობა
 სენი
 სესხი
 სექტემბერი
 სველი
 სვეტი

სია
 სიამოვნება
 სიახლე
 სიბნელე
 სიბრძნე
 სიგელი
 სიგრძე
 სიდიდე
 სივრცე
 სითბო
 სიკეთე
 სიკვდილი
 სილამაზე
 სიმაგრე

სიმამაცე
 სიმართლე
 სიმდიდრე
 სიმი
 სიმინდი
 სიმღერა
 სიმძიმე
 სინათლე
 სინამდვილე

— знаменитый, -ая, -ое
 — мастерская
 — наименование; название
 — дом
 (нареч.) — на память
 — кровля; крыша; покров
 — тоска; грусть
 — забава; зрелище
 — гулять; гулянье
 — болезнь; зараза
 — заем
 — сентябрь
 — мокрый, -ая, -ое
 — 1. столб; колонна
 2. графа
 — список; перечень
 — наслаждение; удовольствие
 — новизна
 — темнота
 — мудрость
 — грамота
 — длина; протяжение; долгота
 — величина
 — пространство
 — теплота
 — жидкость
 — благо; добро
 — смерть
 — красота
 — 1. укрепление; крепость;
 2. твердость
 — доблесть
 — Правда; правота
 — богатство; состояние
 — струна
 — кукуруза
 — пение; песня
 — тяжесть
 — свет
 — действительность; подлин-

სინდისი
 სინესტე
 სიო
 სირბილი
 სირცხვილი
 სისულელე
 სისუფთავე
 სისქე
 სისხლი
 სისხო
 სიტკბო
 სიტყვა
 სიტყვიერება
 სიღრმე
 სიყვარული
 სიჩუმე
 სიცივე
 სიცილი
 სიცოცხლე
 სიცრუე
 სიცხე
 სიძე
 სიძვირე
 სიძლიერე
 სიძნელე
 სიწყნარე
 სიხარული
 სკამი
 სკოლა
 სმენა
 სმენა
 სნეულება
 სოკო
 სორო
 სოფელი
 სპილო
 სრული

სრულიად

ность
 — совесть
 — сырость
 — ветерок
 — бег; беготня
 — стыд; позор; срам
 — глупость; чепуха
 — чистота
 — толщина
 — кровь
 — толщина
 — сладость (сладкий вкус)
 — слово; речь
 — словесность
 — глубина
 — любовь
 — молчание; тишина
 — холод
 — смех; смеяться
 — жизнь; житье
 — ложь
 — жара; жар
 — зять
 — дороговизна
 — могущество
 — трудность
 — тишина; спокойствие
 — радость
 — стул; скамья
 — школа
 — смирно!
 — слушать; слух
 — болезнь; недуг
 — гриб
 — нора
 — деревня; село; селение
 — слон
 — полный,-ая,-ое; совершен-
 ный
 (нареч.) — совсем; всецело

სტამბა	— типография
სტრიქონი	— строка
სტუმარი	— гость
სულ	(нареч.) — всего; итого; совсем
სულელი	— дурак; дура; глупый
სული	— душа; дух
სულიერი	— 1. духовный; -ая,-ое 2. одушевленный,-ая,-ое
სულიკო	— душечка; душенька
სულმოკლე	— малодушный-ая,-ое;
სულწასული	— нетерпеливый,-ая,-ое
სუნთქვა	— дышать; дыхание
სუნი	— запах
სურათი	— снимок; картина
სურდო	— насморк
სურვილი	— желать; желание
სურსათი	— продукты; продовольствие
სუსტად	— слабо
სუსტი	— слабый;-ая,-ое
სუფთა	— чистый;-ая,-ое
სუფრა	— стол; скатерть
სქელი	— густой,-ая,-ое; толстый
სქესი	— пол; род (грам.)
სწავლა	— учить; учение; учеба
სწავლება	— обучать; преподавать;
სწავლული	— учить; преподавание; обуче- ние; учение, ученый,-ая,-ое
სწორი	— 1. ровный;-ая,-ое, 2. правильный,-ая,-ое (нареч.) — быстро; поспешно
სწრაფად	быстрый,-ая,-ое; спешный
სწრაფი	— заседание
სხდომა	— другой,-ая,-ое; различный
სხვა	— разный,-ая,-ое; различный
სხვადასხვა	— между прочим
სხვათა შორის	— различие; разность
სხვაობა	— чужой,-ая,-ое
სხვისი	— луч
სხივი	

ტ

ტალახი
ტალღა
ტანი
ტანისამოსი, ტანსაცმელი
ტანჯვა

ტარი
ტარო
ტაროსი, ამინდი
ტაფა
ტაში
ტაშტი
ტაძარი
ტახტი

ტბა
ტერფი
ტვინი
ტვირთი
ტივი
ტილო
ტირია
ტირილი
ტიტველი
ტებილი
ტებილეულობა
ტეივილი
ტოლი
ტოლობა
ტომარა
ტომი

ტოროლა
ტოტი

ტრაბახა
ტრაბახი, ტრაბახობა

Т

— грязь
— волна
— тело; туловище; корпус
— одежда; платье
— мучить; истязать; мучение;
мука; страдание
— ручка, древко; рукоятка
— початок кукурузы
— погода
— сковорода
— аплодисменты
— таз
— храм
— 1. престол; трон;
2. кушетка; тахта
— озеро
— стопа
— мозг
— груз; ноша
— плот
— полотно; холст
— плакса; плаксивый,-ая-ое
— плакать; плач
— голый,-ая,-ое; нагой
— сладкий,-ая,-ое
— сладости
— боль
— равный,-ая;-ое; ровесник.
— равенство
— мешок
— 1. племя;
2. том
— жаворонок
— 1. ветвь; ветка;
2. рукав (реки);
3. лица
— хвостун; бахвал
— хвастаться

ტრიალი	— вертеть; вращать; крутить; вращение
ტურფა	— прелестный,-ая,-ое; милый
ტურფა ქალი	— красавица
ტუსალი	— узник
ტუტუცი	— глупый,-ая,-ое; невоспитан- ный
ტუჩი	— губа
ტყავი	— кожа
ტყე	— лес
ტყვე	— пленник; пленный
ტყვია	— 1. пуля; 2. свинец
ტყუილი	— ложь; неправда; вранье; ложный
ტყუის	— врет
ტყუბი	— двойня; близнецы.

უ

უ

უადგილო	— 1. без места; 2. неуместный,-ая,-ое; неуместно
უაზრო	— бессмысленный,-ая,-ое; бестолковый; нелепый
უანგარო	— бескорыстный,-ая,-ое
უარესი	— хуже; худший,-ая,-ее
უარი	— отказ
უარის თქმა	— отказать; отказать; отказ; отречение
უარყოფა	— отрицать; отвернуть; отрицание
უარესად	(нареч.) — чрезвычайно
უახლესი	— новейший,-ая,-ее
უახლოესი	— ближайший,-ая,-ее
უბანი	— участок; квартал
უბე	— 1. пазуха; 2. залив; бухта
უბედურება	— несчастье; бедствие
უბედური	— несчастный,-ая,-ое

უბილეთო	— безбилетный,-ая,-ое
უბრალო	— 1. простой-ая,-ое 2. невинный,-ая,-ое
უგემური	— невкусный,-ая,-ое]
უგულო	— бессердечный,-ая,-ое; бездушный
უგუზური	— неразумный,-ая,-ое; безрассудный
უდაბნო	— пустыня
უდავო	— неоспоримый,-ая,-ое; бесспорный;
უდავოდ	(нареч.) — бесспорно
უდარდელი	— беззаботный,-ая,-ое; беспечный
უდრის	— равно; равняется
უენო	— без языка; бессловесный
უეცარი	— внезапный,-ая,-ое
უეცრად	(нареч.) — вдруг; внезапно
უეჭველი	— несомненный,-ая,-ое; достоверный
უვარგისი	— негодный,-ая,-ое; непригодный
უვიცი	— невежда
უვიცობა	— невежество
უვნებელი	— безвредный,-ая,-ое; невредимый
უზარმაზარი	— огромный,-ая,-ое; громадный; колоссальный
უზმოდ	— натошак
უზნეო	— безнравственный,-ая,-ое
უზომო	— безмерный,-ая,-ое;
უზრდელი	— невежливый,-ая,-ое; невежа
უთვისტომო	— безродный,-ая,-ое
უთო	— утюг
უიმედო	— безнадёжный,-ая,-ое
უკან	— сзади; позади; назад; взад; обратно
უკანა	— задний,-ая,-ое
უკანასკნელი	— последний,-ая,-ое
უკანონო	— незаконный,-ая,-ое;

უკაცრავად
უკეთესი
უკვე
უკიდურესი
უკუღმა

ულამაზო

ულვაში
ულუფა
უმანკო

უმაღლესი
უმთავრესი
უმი
უმიზნო
უმნიშვნელო

უმრავლესობა
უმუშევარი
უმცროსი
უმჯობესი
უნამუსო
უნარი
უნარიანი
უნიჭო

უპატრონო
უპირო
ურემი
ურო
ურიჩი

ურცხვი
უსათუოდ
უსაქმო
უსინდისო
უსულო

беззаконный

— извини; извините

— лучший,-ая-ее

— уже; уж

— крайний,-ая,-ее

— 1. обратный,-ая,-ое;

2. наоборот; наизнанку;
превратно

— некрасивый,-ая-ое; невзрач-
ный

— ус; усы

— паек; порция

— непорочный,-ая,-ое невин-
ный

— верховный,-ая-ое; высший

— главнейший,-ая,-ее

— сырой,-ая,-ое

— бесцельный,-ая-ое

— незначительный,-ая,-ое; не-
важный

— большинство

— безработный,-ая,-ое

— младший,-ая,-ее; меньший

— лучший,-ая,-ее

— бессовестный,-ая,-ое

— способность; умение

— способный,-ая,-ое; умелый

— бездарный,-ая,-ое; неспособ-
ный

— беспризорный,-ая-ое

— безличный,-ая,-ое

— арба

— молот

— непослушный,-ая-ое; непо-
корный

— бесстыдный,-ая,-ое; наглый

— безусловно; неприменно

— бездельный,-ая,-ое

— бессовестный,-ая,-ое

— неодушевленный,-ая,-ое

უფასო	— бесплатный,-ая,-ое; даровой
უფლება	— право
უფრო	(нареч.) — более
უფროსი	— 1. старший,-ая,-ее; 2. начальник
უქმე	— праздничный день; праздник
უქმი	— праздный,-ая,-ое; недействительный
უქნარა	— бездельник, -ница
უღელი	— ярмо
უღელტეხილი	— перевал
უშნო	— неприглядный,-ая,-ое; некрасивый
უცბად	— вдруг; сразу; внезапно
უცნობი	— незнакомый,-ая,-ое; незнакомец
უცოლო	— неженатый; холостой
უცხო	— иностранный,-ая,-ое; чужой
უცხოეთი	— заграница
უცხოელი	— иностранец,-яка
უწინ	(нареч.) прежде раньше
უწყისი	— ведомость
უჰკუო	— неумный,-ая,-ое; безумный
უხეში	— грубый,-ая,-ое
უხვი	— обильный,-ая,-ое
უხუცესი	— старейший; старший
უჯრა	— выдвижной ящик
უჯრელი	— 1. клетка; 2. ячейка
უჯრედიანი	— клетчатый,-ая,-ое
უჰაერო	— безвоздушный,-ая,-ое.

ფ

ფ

ფაბრიკა	— фабрика
ფანქარი	— карандаш
ფანჯარა	— окно
ფანარი	— фонарь
ფარგალი	— циркуль

ფარღა	— занавес; штора
ფარღული	— лоток; ларек; навес
ფართო	— широкий,-ая,-ое; просторный
ფართობი	— площадь;
ფართობი	— жилая площадь
ფარი	— щит
ფარული	— тайный,-ая,-ое; скрытый
ფასი	— цена
ფასიანი	— ценный,-ая,-ое; платный
ფაფა	— каша
ფაფარი	— грива
ფაქიზი	— опрятный,-ая,-ое; чистый
ფაცხა	— плетеная изба; шалаш
ფეიქარი	— ткач; ткачиха; текстильщик, -ца
ფენა	— слой; пласт
ფერადი	— цветной,-ая,-ое; красочный
ფერი	— цвет; окраска
ფესვი	— корень
ფეხბურთი	— футбол
ფეხი	— нога
ფეხით	— пешком
ფეხსაცმელი	— обувь
ფეხშიშველი	— босоногий,-ая,-ое; босой
ფილტვი	— легкое (анат.)
ფინჯანი	— чашка
ფირფიტა	— пластинка
ფიქრი	— думать; мыслить; дума; раз- мышление
ფიცარი	— доска; дощечка
ფიცი	— присяга; клятва
ფიცხი	— вспыльчивый,-ая,-ое; пылкий
ფიჭვი	— сосна
ფოთოლი	— лист (дерева)
ფოლადი	— сталь
ფოსტა	— почта
ფოსტალიონი	— почтальон
ფრთა	— крыло
ფრთიანი, ფრთოსანი	— крылатый,-ая,-ое
ფრთხილი	— осторожный,-ая,-ое

ფრიაღ
ფრიაღოსანი
ფრინველი
ფრჩხილი

ფსკერი
ფული
ფუნჯი
ფური
ფურნე
ფურცელი
ფუსფუსი
ფუტკარი
ფუძე
ფჭილი
ფხვნილი
ფხიზელი

ქ

ქათამი
ქათინაური
ქალაქი
ქალაქური
ქალბატონი
ქალი
ქალიშვილი
ქალწული
ქამარი
ქანდაკება
ქარბუქი
ქართველი
ქართული
ქარი
ქარხანა
ქარქაში
ქაღალდი
ქება
ქერქი
ქვა

(нареч.) — весьма; очень
— отличник
— птица
— 1. ноготь;
2. скобки (мн.)
— дно; донышко
— деньги
— кисть; кисточка
— самка; корова
— пекарня
— лист; лепесток
— суета
— пчела
— основа; основание
— мука
— порошок
— трезвый,-ая,-ое; бодрый; бдительный.

კ

— курица
— комплимент
— город
— городской,-ая,-ое
— госпажа; барыня
— женщина
— девушка; дочь; дочка
— девица; девушка
— пояс
— статуя; скульптура
— буран; вьюга; метель
— грузин
— грузинский,-ая,-ое
— ветер
— завод
— ножны
— бумага
— хвалить; хвала
— кора; корка
— камень

ქვაბი	— котел
ქვანახშირი	— каменный уголь
ქველა	— нижний, -ая, -ее; низовой
ქვევიდან	— снизу
ქვევით	— вниз; внизу; под
ქვეითად	— пешком; пеший
ქველმოქმედი	— благотворитель
ქვემდებარე	— подлежащее (грам.)
ქვემეხი	— орудие
ქვემო	— нижний; -ая, -ее
ქვეყანა	— страна; свет; мир
ქვეყნიერება	— свет; мир
ქვეშ	— под; внизу
ქვეშევრდომი	— подданный, -ая, -ое
ქვითინი	— рыдать; рыдание
ქვირითი	— икра
ქილა	— банка
ქინძისთავი	— булавка
ქირა	— плата (наемная)
ქლიავი	— слива
ქმარი	— муж; супруг
ქმრიანი	— за мужняя
ქოთანი	— горшок (глиняный)
ქოლგა	— зонт; зонтик
ქონება	— 1. иметь; 2. имущество; состояние; до- бро
ქონი	— сало; жир
ქორტა	— свежий, -ая, -ее; молодой; мо- лоденький
ქორწილი	— свадьба
ქოჩორი	— чуб; хохол
ქოხი	— хижина; изба
ქრთამი	— взятка
ქსოვილი	— ткань; материя
ქუდი	— шапка; фуражка; шляпа
ქუთუთო	— веко
ქულა	— очко
ქურდი	— вор
ქუჩა	— улица

ქუხილი
ქცევა

— гром
— 1. поступать; вести себя; по-
ступок;

ღ

ღაბაბი
ღამე
ღამურა
ღარიბი
ღერი

ღერო
ღერძი
ღვაწლი
ღვინო
ღია ბარათი
ღია
ღილი
ღიღინი
ღმუილი
ღობე
ღონე
ღონიერი

Г
— двойной подбородок
— ночь
— летучая мышь
— бедный,-ая,-ое; бедняк
— 1. стержень;
2. штука
— стебель
— ось
— заслуга; подвиг
— вино
— открытка
— открытый,-ая,-ое
— пуговица; кнопка
— негромкое пение (про себя)
— вой; выть; выть
— плетень; забор
— сила; усилие
— сильный,-ая,-ое, могучий; си-
лач

ღორი
ღრიალი
ღრმა
ღრუ
ღრუბელი
ღრუბლიანი
ღრძილი
ღუმელი
ღუღუნა

— свинья
— рев; реветь; орать
— глубокий,-ая,-ое
— полость (анат.)
— туча; облако
— облачный,-ая,-ое
— десна
— печь; печка
— ворковать; воркованье

ყ

ყიმი
ყამირი
ყანა
ყანწი

К
— ничья
— целина
— нива; поле
— рог

ყაყაჩო	— полевой мак
ყაჩაღი	— разбойник
ყბა	— челюсть
ყდა	— переплет; папка
ყელი	— 1. горло; шейка; 2. перешеек
ყელ-ყური	— горло и ухо
ყავი	— ворона
ყავილი	— цветок
ყველა	(местоим.) — все; весь
ყველგან	(нареч.) — везде; всюду
ყველი	— сыр
ყვითელი	— желтый, -ая, -ое
ყვირილი	— кричать; крик; рев
ყინვა	— морозить; мороз; стужа
ყინული	— лед
ყინულოვანი	— ледниковый, -ая, -ое; ледови- тый
ყიყინი	— квакать; гоготать; кваканье
ყლორტი	— стебель
ყმა	— крепостной (-ая)
ყმაწვილი	— юноша; молодой
ყოველთვის	(нареч.) — всегда
ყოველი	(местоим.) — каждый, -ая, ое; всякий
ყოველწლიური	— ежегодный, -ая, -ое
ყოფა	— быть, быт
ყოფა-ცხოვრება	— быт
ყოფაქცევა	— поведение
ყოფიერება	— бытие
ყოფილი	— бывший, -ая, -ее
ყოფნა	— быть; пребывать; находиться; бытие; пребывание
ყოყმანი	— колебаться; колебание раз- думье
ყოჩაღ!	— молодец!
ყრილობა	— съезд
ყრუ	— глухой, -ая, -ое
ყრუ-მუნჯი	— глухонемой, -ая, -ое
ყუთი	— ящик; ларец

ყულაბა
 ყუმბარა
 ყურადღება
 ყურე
 ყური
 ყურმახვილი
 ყურს აკლია
 ყურძენი

— кружка; копилка
 — бомба
 — внимание
 — залив
 — ухо
 — с острым слухом
 — он плохо слышит
 — виноград.

შ

Ш

შაბათი
 შადრევანი
 შავი

— суббота
 — фонтан
 — 1. черный;-ая,-ое
 2. черновик; черновая
 — шаль; шерстяной
 — брюки; шаровары
 (нареч.) — в прошлом году

შალი
 შარვალი
 შარშან

— сахар
 — с сахаром; сахарный
 — сознать; понять; сознание
 — сознательный,-ая,-ое
 — ощущать; ощущение
 — сравнить; сравнение
 — сравнительный,-ая,-ое; отно-
 сительный

შედგება
 შედგენილი

— состоит, состоится
 — составленный,-ая,-ое; состав-
 ной

შედგენილობა
 შედეგი
 შეერთება

— состав
 — результат; итог
 — соединить; присоединить;
 соединение; присоединение;
 сложение

შეთავსება
 შეთანხმება

— совместить; совмещение
 — согласовать; договориться;
 соглашение

შეთქმულება
 შეიძლება

— заговор
 — можно; может быть; воз-
 можно

შეკერვა

— спить

შეკერილი	— сшитый,-ая,-ое
შეკითხვა	— запросить; задать вопрос; запрос
შეკრება	— 1. собрать; набрать; собрание; сбор; 2. сойтись; съехаться; слет; 3. сложить; сложение (матем.)
შემასმენელი	— сказуемое (грам.)
შემღებელი	— составитель
შემღეგ	(нареч.) — после; потом; затем; дальше
შემდეგი	— следующий,-ая,-ее
შემდეგნაირად	— следующим образом
შემეცნება	— познание
შემთხვევა	— случай; приключение; происшествие
შემთხვევით	(нареч.) — случайно
შემნახავი, შემნახელი	— хранитель; сохраняющий,
შემნახელი სალარო	— сберегательная касса
შემოკლება	— сократить; сокращение
შემოკლებით	(нареч.) вкратце
შემოსავალი	— доход; приход
შემოსავლიანი	— доходный,-ая,-ое
შემოქმედება	— творчество
შემოქმედებითი	— творческий,-ая,-ое
შემოქმედი	— творец; создатель
შემქმნელი	— создатель
შემჩნევა	— заметить; подметить; замечание
შემცდარი	— ошибочный, -ое; -ая; неверный;
შემწვარი	— жаренный,-ая,-ое; жаренное
შენ	— ты (тебя; тебе)
შენაკადი	— приток
შენახვა	— 1. сохранить; сберечь; сохранение 2. содержать (семью) содержание

შენი ჰირიმე	— (не переводится) служит выражением большой любви; дословно; твое горе (твой недуг) мне
შენობა	— здание; строение
შესავალი	1. введение; вступление 2. вступительный,-ая-ое
შესართავი	— устье
შესასვლელი	— вход; входной,-ая-ое
შესატანი	— взнос
შესახებ	— (последлог) — о; об; про относительно
შესახვევი	— 1. переулочек 2. перевязочный,-ая,-ое
შესდექ!	— стой!
შესვლა	— войти; зайти; заехать; вход; вхождение; въезд,
შესრულება	— выполнить; исполнить, выполнение
შესყიდა	— скупить; скупка
შესწავლა	— изучить; изучение
შესწორება	— исправить; поправить; исправление
შეტევა	— наступить; наступление; приступ
შეუპოვარი	— упорный, -ая, -ое
შეუპოვრად	— упорно
შეურაცხოფა	— оскорбление
შეუძლია	— может
შეფარდება	— отношение
შეფასება	— оценить; оценка
შექმნა	— образовать; создать образование; создание; сотворение
შელაგათი	— льгота
შეჟარებული	— влюбленный,-ая-ое
შეშა	— дрова
შეშინება	— напугать; утратить;
შეცდენა	— соблазнить; искушение
შეცდომა	— ошибка; погрешность
შეჭმა	— съесть; поесть

შეხე! შეხედე!
შეხება

შეხედულება
შეჯიბრება

შვება
შვებულება
შველა
შვილი
შვილიშვილი
შთაბეჭდილება
შთამომავალი
შიგნით
შიდა
შიკრიკი

შიმშილი
შინ
შინაარსი
შინაგანაწესი

შინაგანი
შინაური
შიშველი
შიში
შობა

შორეული
შორისდებული
შორსშეგრეტელი
შრომა
შრომადღე
შრომითი
შრომისმოყვარე
შუა

— смотри! взгляни!
— коснуться; затронуть; дотро-
нуться; прикоснуться; прико-
сновение; осязание
— взгляд; мнение
— соревноваться. соревнова-
ние
— облегчение
— отпуск
— помочь; спасти; помощь
— дитя; сын; дочь
— внук (чка)
— впечатление
— потомок
— внутри; внутрь
— внутренний,-ая,-ее
— курьер; вестовой; рассыль-
ный
— голод
— дома; домой
— содержание
— правила внутреннего распо-
рядка
— внутренний, -ая, -ее
— домашний, -ая, -ое,
— голый, -ая, -ое; нагой
— страх; боязнь; испуг
— родить; рождать; рождение;
рождество
— далекий, -ая, -ое; дальний
— междометие (грам.),
— дальновидный, -ая, -ое
— труд
— трудодень
— трудовой,-ая,-ое
— трудолюбивый,-ая,-ое
— 1. средний,-ая-ее
2. середина
3. среди; между; посреди
(послелог)

შუაგული	— середина
შუადღე	— полдень
შუაზე	— пополам; посередине
შუალამე	— полночь
შუბლი	— лоб; чело
შური	— зависеть
შურიანი	— завистливый, -ая, -ое; завист- ник
შურისძიება	— мстить; отомстить; месть; мщение
შუქი	— луч; свет
შუღლი	— вражда; усобица
შუშა	— 1. склянка 2. стекло
შხამი	— яд
შხამიანი	— ядовитый, -ая, -ое.

ჩ

ჭ

ჩაი	— чай
ჩალა	— солома
ჩანართი	— вставка; вкладка
ჩანასახი	— зародыш; зачаток
ჩანგალი	— вилка
ჩანგი	— лира
ჩანთა	— сумка; ранец
ჩანჩქერი	— водопад
ჩარჩო	— рама; оправа
ჩარხი	— станок
ჩაქუჩი	— молоток; молот
ჩემი	— мой; моя; мое
ჩექმა	— сапог
ჩვარი	— тряпка
ჩვევა	— навык
ჩვენი	— наш, наша, наше
ჩვენიანები	— наши
ჩვეულება	— обычай; обряд; привычка
ჩვეულებრივ	— обыкновенно; обычно
ჩივილი	— жаловаться; жалоба

ჩინებული

ჩინეთი

ჩიტე

ჩირქი

ჩიხი

ჩლუნგი

ჩონგური

ჩონჩხი

ჩრდილი

ჩრდილო

ჩრდილოეთი

ჩუმი

ჩურჩული

ჩქარა

ჩქარი

ჩქარობს

ჩხირი

ჩხუბი

— отличный,-ая,-ое; великолепный

— Китай

— птичка

— гной

— тупик

— тупой, -ая, -ое

— чонгури (муз. струн. инструмент)

— скелет; костяк

— тень

— северный, -ая, -ое

— север

— молчаливый, -ая, -ое; тихий;

— шептать; шепот

— быстро; скоро; скорей;

— быстрый, -ая, -ое; скорей

— спешит; торопится

— палочка; хворостинка

— драться; драка

ც

ცა

ცალი

ცალკე

ცალმხრივი

ცალ-ცალკე

ცარიელი

ცარცი

ცაცხვი

ცაცახი

ცბიერება

ცბიერი

ცლა

— небо

— штука; экземпляр; один из двух равных предметов

— отдельно

— односторонний, -ая, -ее

— врознь; порознь

— порожний, -ая, -ее

— мел

— липа

— дрожать; трепетать; дрожь; дрожение; трепет

— коварство; хитрость

— коварный, -ая, -ое; лукавый

— 1. ошибается

2. стараться; старание; попытка

3. ждать; ожидание

ცდება	— 1. ошибается 2. отвлекается от работы
ცეკვა	— танцевать; плясать; танец; пляска
ცელქი	— шалун; шалунья
ცემა	— бить; побить; битье; биение
ცერი	— большой палец
ცეცხლი	— огонь
ცეცხლიანი	— огненный,-ая,-ое
ცვარი	— роса; капля
ციგა	— салазки; санки
ციება	— лихорадить; лихорадка
ცივა	— холодно
ცივი	— холодный,-ая,-ое
ცილა	— белок
ცისკარი	— утренняя заря
ცისფერი	— голубой,-ая,-ое
ციური	— небесный,-ая,-ое
ციფრი	— цифра
ციცინათელა	— светлячок
ციხე	— крепость; тюрьма
ცნება	— понятие
ცნობა	— узнавать; признавать; весть; известие; сведение; сообще- ние; справка
ცნობარი	— справочник
ცნობიერება	— сознание
ცნობილი	— известный,-ая,-ое
ცნობისმოყვარე	— любопытный,-ая,-ое
ცოდვა	— грех
ცოდნა	— знать; ведать; знание
ცოლი	— жена; супруга
ცოლიანი	— женатый
ცოლ-შვილი	— семья (жена и дети)
ცომი	— тесто ;
ცოტა	(нареч.) мадо; немного
ცოტაოდენი	— кое-какой; немного
ცოტა რამ	— кое-что
ცოტ-ცოტა	(нареч.) понемногу
ცოფიანი	— бешены ый,-ая,-ое

ცოცხალი	— живой,-ая,-ое
ცოცხი	— метла; веник
ცრემლი	— слеза
ცრუ	— лживый,-ая,-ое; ложный; лжец; лгун
ცუდად	(нареч.) — плохо; дурно; худо
ცუდი	— плохой,-ая,-ое; нехароший
ცული	— топор
ცური	— вымя
ცქეტი	— проворный; пустрый
ცხადად	(нареч.) — наяву; явно
ცხარე	— острый,-ая,-ое; (на вкус)
ცხელა	— жарко
ცხელი	— жаркий,-ая,-ое; горячий
ცხენი	— лошадь; конь
ცხენოსანი	— всадник; ездок
ცხვარი	— овца
ცხვირი	— нос
ცხვირსახოცი	— носовой платок
ცხიმი	— жир
ცხოველი	— животный
ცხოვრება	— жить; жизнь; житье
ცხრილი	— таблица

ძ

ДЗ

ძალა	— сила; усилие
ძალადობა	— насилие
ძალაუფლება	— власть
ძალდატანება	— принуждение; насилие
ძალზე	— очень
ძალით	— силой; насильно
ძალ-ღონე	— сила
ძარღვი	— жила; жилка
ძარღვიანი	— жилистый, ая, -ое
ძაფი	— нить; нитка
ძაღლი	— собака
ძახილი	— звать; зов,
ძახილის ნიშანი	— восклицательный знак

ძე	— обозначение мужского пола
ივანეს ძე	— Иванович
ძეგლი	— памятник; монумент
ძეხვი	— колбаса
ძვალი	— кость
ძველად	(нареч.) — в старину; в древности
ძველებური	— старинный, -ая, -ое
ძველი	— древний, -ая, -ее; старый
ძვირი	— дорогой, -ая, -ое
ძვირობა	— дороговизна
ძვირფასი	— драгоценный; -ая-ое; дорогой
ძვრა	— сдвиг
ძილი	— сон
ძირეული	— низовой, -ая, -ое; корневон
ძირი	— 1. корень
	2. дно
	3. подножие
	4. подошва; подметка
ძირითადი	— основной, -ая, -ое; коренной
ძირს	(нареч.) — вниз; внизу; наземь; долой!
ძიძა	— кормилица
ძლიერ	(нареч.) — очень; весьма
ძლიერი	— сильный, -ая, -ое; могучий; мощный
ძლიეს	(нареч.) едва; еле; чуть
ძმა	— брат
ძმარი	— уксус
ძმობილი	— названный брат; побратим
ძნა	— сноп
ძნელი	— трудный; ая, -ое
ძრავა	— мотор; двигатель
ძროხა	— корова
ძუნწი	— скупой, -ая, -ое; скряга
ძუძუ	— грудь (женская)
ძუძუმწოვარი	— мелкопитающиеся
ძუძუმწოვარი ბავშვი	— грудной ребенок

წაბლი

წამალი

წამება

წამი

წამოწყება

წამწამი

წარბი

წარმატება

წარმატებით

წარმოდგენა

წარმოება

წარმოშობა

წარსული

წარჩინება

წარჩინებული

წარწერა

წახალისება

წებო

წვერი

წელი

წელს

წერა

წერა-კითხვა

წერილი

წერო

წერტილი

წესდება

წესი

წესიერება

წესიერი

წესრიგი

— каштан

— лекарство

— мучить; терзать; мучение;
мука; пытка

— секунда; миг.

— затеять; предпринять; затея

— ресница

— бровь

— успех

(нареч.) успешно

— представить; вообразить;
представление

— производить; производство

— произойти; возникнуть; по-
рождение; происхождение

— прошедший, -ая, -ее, прошлое;
былое

— отличный, -ая -ое;

— знатный; отличник

— надпись

— поощрить; поощрение

— клей

— член (общества)

— 1. поясница; талия

2. год

(нареч.) — в этом году

— писать; писание

— грамота; грамотность

— письмо; статья

— журавль

— точка

— устав

— 1. правило; порядок

2. обряд

— порядочность

— порядочный, -ая, -ое; прилич-
ный

— порядок

წესწყობილება

წვალება

წვეთი

წვევამდელი

წვენი

წვერი

წვერ-ულვაში

წვეულება

წვივი

წვიმა

წვიმიანი

წვიმს

წვრილი

წვრილმანი

წიგნაკი

წიგნი

წიგნიერი

წითელი

წილადი

წილი

წინ

წინააღმდეგ

წინათგარძნობა

წინადადება

წინათ

წინამძღვარი

წინამძღოლი

წინანდელი

წინაპარი

წინასწარ

წინდა

წინდები

წინდაწინ

წინდებული

— строй

— мучить; терзать; мучение

— капля

— допризывник

— сок; подливка

— 1. борода

2. кончик; острие; верхушка

— борода и усы

— званый обед (ужин)

— голень

— дождь

— дождливый, -ая, -ое

— дождь идет

— мелкий, -ая, -ое тонкий

— мелочь; мелочный

— книжка

— книга

— грамотный, -ая, -ое

— красный, -ая, -ое

— дробь; дробный, -ая, -ое

— часть; доля; жребий

(нареч.) — вперед; впереди

— напротив; против; вопреки

— предчувствие

— 1. предложение (внести предложение)

2. предложение (грам.)

(нареч.) — раньше; прежде

— настоятель

— предводитель

— прежний, -ая, -ее

— предок; родоначальник;

прародитель

(нареч.) наперед; предварительно; заранее; заблаговременно

— носок.

— носки

— (нареч.) — наперед; заранее

— предлог (грам.)

წინსაფარი
წინსვლა
წისქვილი
წიწაკა
წიწილა
წლისთავი
წლიური
წლოვანება
წმინდა
წოდება

წოდებრივი
წრე

წუთი
წუთიერი
წუნი
წურბელა
წუწუნი
წუხელ
წყალი
წყალობა
წყალსადენი
წყალწყალა
წყარო
წყება
წყვილი
წყლული
წყნარი

წყობილება
წყურვილი
წყურია

— фартук; передник
— прогресс
— мельница
— перец
— цыпленок
— годовщина
— годовой-ая, -ое
— возраст
— чистый, святое, -ая, -ое
— 1. сословие
2. звание
— сословный, -ая, -ое
— 1. круг; кружок
2. среда
— минута
— минутный, -ая, -ое
— брак
— пиявка
— ныть; хныкать; сетовать
(нарек.) — прошлой ночью
— вода
— милость
— водопровод
— водянистый, -ая-ое; жидкий
— родник; источник
— ряд
— пора; парный
— язва
— тихий, -ая, -ое; смирный; спо-
койный
— строй; порядок
— жажда
— жаждет, хочет пить.

ჭ

ჭა
ჭაბუკი
ჭადი, მჭადი
ჭადრაკი
ჭალა

ყ

— колодец
— юноша; парень
— кукурузный хлеб; чурек
— шахматы
— роща; прибрежный лес

ჭამა	— есть; кушать
ჭანჭური	— чанчури (слива)
ჭაობი	— болото
ჭაობიანი	— болотистый,-ая,-ое
ჭალარა	— седой,-ая,-ое; седина
ჭალი	— люстра
ჭერი	— потолок
ჭერქვეშ	— под кровлей
ჭექა	— греметь; гром
ჭეშმარიტად	(нареч.) — истинно; поисти- не
ჭეშმარიტება	— истина
ჭეშმარიტი	— истинный,-ая,-ое
ჭია	— червь
ჭიანჭველა	— муравей
ჭიდაობა, ჭიდილი	— бороться. борьба
ჭინჭარი	— крапива
ჭირვეული	— капризный,-ая,-ое; упрямый
ჭირი	— чума; мор
ჭირისუფალი	— родственники, близкие умер- шего
ჭირნახული	— урожай
ჭიქა	— стакан
ჭიშკარი	— ворота
ჭკვიანი	— умный,-ая,-ое; умница
ჭკუა	— ум; рассудок
ჭლეჭი	— туберкулез; чахотка
ჭორი	— сплетня
ჭორიკანა	— сплетник (-ца)
ჭორფლი	— веснушки
ჭოტი	— филин
ჭრა	— резать; рубить; резкарубка
ჭრა-კერვა	— кройка и шитье
ჭრელი	— пестрый,-ая,-ое
ჭრილობა	— рана
ჭრიჭინა	— сверчок
ჭრიჭინი	— скрип; скрипеть
ჭურჭელი	— посуда; сосуд
ჭუჭყი	— грязь; нечистота
ჭუჭყიანი	— грязный,-ая,-ое; нечисто- плотный.

ხავსი

ხაზვა

ხაზი

ხალათი

ხალასი

ხალასი ოქრო

ხალი

ხალიჩა

ხალხი

ხალხოსანი

ხალხური

ხანა

ხანგრძლივი

ხანდახან

ხანი

ხანმოკლე

ხანძარი

ხანჯალი

ხარატი

ხარბი

ხარი

ხარისხი

ხარხარი

ხარჯი

ხასიათი

ხაფანგი

ხახვი

ხბო

ხე

ხედი

ხევი

ხეივანი

ხელბარგი

ხელგარჯილობა

ხელგაშლილი

— мох

— чертить; черчение; линьание

— линия; черта

— халат; блуза

— чистый, -ая, -ое;

— чистое золото

— родимое пятно; родинка

— ковер

— народ

— народник

— народный, -ая, -ое

— период; эпоха

— продолжительный, -ая, -ое; долгий; длительный

— (нареч.) — иногда

— время; пора; возраст

— кратковременный, -ая, -ое; недолгий

— пожар

— кинжал

— токарь

— жадный, -ая, -ое; алчный

— бык; вол

— степень; качество; сорт

— хохотать; хохот

— расход; издержка; затрата

— характер

— капкан; ловушка

— лук

— теленок

— дерево

— вид

— овраг; ложбина

— аллея

— ручной багаж

— ручной труд

— щедрый, -ая, -ое

ხელთათმანი
ხელი

ხელისგული
ხელისმომწერი
ხელის მოწერა

ხელისუფლება
ხელმძღვანელი
ხელმწიფე
ხელნაწერი
ხელობა
ხელოვანი

ხელოვნება
ხელოვნური
ხელოსანი
ხელსაბანი
ხელსაქმე
ხელსაწყო
ხელსახოცი
ხელფასი
ხელშეკრულება
ხელწერილი
ხეობა
ხერხემალი
ხერხი

ხე-ტყე
ხეხილი

ხვალ
ხვრელი
ხიდი
ხიზილალა
ხილეული
ხილი
ხმა
ხმალი
ხიფათი

— перчатка
— 1. рука; ручка
2. почерк
— ладонь
— подписчик
— подписать; подписаться;
подписка; подпись
— власть
— руководитель
— государь
— рукопись
— ремесло; занятие
— художник; работник искусства
— искусство
— искусственный, -ая, -ое
— ремесленник; мастер
— рукомойник
— рукоделие
— прибор; инструмент
— салфетка
— заработная плата
— договор
— расписка
— ущелье
— хребет; позвоночный столб
— 1. пила
2. сноровка; уловка; прием
— лесной материал; лес
— фруктовое дерево; фруктовый сад
(нареч.) — завтра
— дыра; отверстие
— мост
— икра
— фрукты
— фрукт; фрукты;
— голос, звук, молва
— сабля, пашка
— опасность

ხმაბაღლა	(нареч.) громко; громогласно
ხმაური	— шум
ხმელეთი	— суша; континент
ხმელი	— сухой, -ая, -ое
ხმის უფლება	— право голоса
ხმოვანი	1. гласный, -ая, -ое 2. звуковой, -ая, -ое
ხნიერი	— пожилой, -ая, -ое,
ხნოვანება	— возраст
ხომალდი	— корабль
ხორბალი	— пшеница
ხორცი	— мясо
ხორხი	— гортань
ხოტბა	— хвала; ода
ხრამი	— обрыв; овраг
ხსნარი	— раствор
ხტომა	— прыгать; прыганье
ხუთშაბათი	— четверг
ხუმარა	— шут; шутник
ხურდა	— мелкие деньги
ხუჭუჭი	— кудрявый; -ая, -ое; курчавый
ხშირი	(нареч.) — часто
ხშირად	— частый, -ая, -ое; густой

ჯ

ჯადო
 ჯაფრი
 ჯაფრიანი

 ჯაფშანი
 ჯალათი
 ჯამაგირი
 ჯამბაზი
 ჯამი

 ჯანი
 ჯანმრთელი, ჯანსაღი
 ჯანმრთელობა

ДЖ

— волшебство; колдовство
 — горе; печаль
 — озабоченный, -ая, -ое; обеспокоенный
 — панцирь; броня
 — палач
 — жалованье; оклад
 — акробат; паяц
 — 1. сумма; итог
 2. миска, чашка
 — здоровье; сила
 — здоровый, -ая, -ое
 — здоровье

ჯარი	— армия; войско
ჯარიმა	— штраф
ჯარისკაცი	— солдат
ჯაშუში	— шпион
ჯაშუშობა	— шпионить; шпионаж
ჯაჭვი	— цепь
ჯგუფი	— группа
ჯგუფ-ჯგუფად	— группами
ჯგუფური	— групповой, -ая, -ое
ჯერჯერობით	— пока
ჯეჯილი	— всходы пшеницы
ჯვარი	— крест
ჯიბე	— карман
ჯილდო	— награда; премия
ჯიუტი	— упрямый; -ая, -ое; упрямен
ჯოგი	— стадо
ჯორი	— мул
ჯოხი	— палка
ჯოჯო (გომბეშო)	— жаба; урод (перен.)
ჯოჯოხეთი	— ад

ჰ

ჰაერი
 ჰაეროვანი
 ჰავა
 ჰამაკი
 ჰანგი
 ჰარმონია
 ჰიგიენა
 ჰიმნი
 ჰილია
 ჰო
 ჰუმანიზმი
 ჰქვია
 ჰქონდა

Х

— воздух
 — воздушный, -ая, -ое
 — климат
 — гамак
 — напев
 — гармония.
 — гигиена
 — гимн
 — висит
 (част.) — да.
 — гуманизм
 — называется
 — у него (нее) имелось; име-
 ется (что-нибудь)

СОДЕРЖАНИЕ — სარჩევი

ПРЕДИСЛОВИЕ — წინასიტყვაობა	2
ГРУЗИНСКИЙ АЛФАВИТ — ძაბოშუღო აბჯანო	3
Об удареии — maxvi l is Sesaxe b.....	4
Как считать по-грузински — Tv l a.....	5
Порядковые числительные — rigobiTi ricxviTi saxeli.....	7
Существительные при количественных числительных — ar se biTi saxeli raodenobr iv ricxviT saxelTan erTad.....	8
Грамматический род — gramatiku li sqesi	9
Времена глагола — zmnis dro	9
Личные формы глагола — piriani zmnis forme bi yo fna — быть; ar is — есть.....	9
Приветствие прощание — misal me ba, damSvid obe ba.....	10
Спряжение глагола ჟოა; иметь; yo la — иметь.....	11
Местоимение — nasva l saxeli	14
Анкета — anke ta	15
Предлоги — Tandebu l e bi	17
Время — dro	17
Неделя — kvi ra	18
Разговорник — sasaubr o, семья — ojaxi	19
Направление — mima rTu l e ba.....	20
Разговорник — sasaubr o, квартира — bina.....	21
Союзы — kavSi re bi	23
Множественное число существительных — ar se biTi saxel e bi s mra vl o biTi ricxvi.....	23
Качество — Tvise ba.....	24
Вопросы — kiT xve bi	24
Разговорник sasaubr o язык — ena	24
Глагольные приставки — zmniswine bi	26

Разговорник — sasaur o знакомство с городом — qal aqis gasnoba	26
Надписи и вывески — warwerebi da abrebi	27
Частицы в конце слова — nawilakebi si tyvis bo los	28
Отрицательные частицы — uargo fiTi nawilakebi	28
Разговорник — sasaur o, телевизор — радир — televizori — radio	28
Соответствие падежей грузинского и русского языков — qarTuli da rusuli enebis brunvaTa Sesatyvisoba	29
Разговорник — sasaur o телефон — telefoni	30
Цвета — ferebi	31
Разговорник — sasaur o стол — su fra	31
Овощи — bostneu li	31
Фрукты, печеное, напитки — xili, namcxvari, sasmel ebi	32
Падежи подлежащего — qvemdebaris brunvebi	33
Сказуемое в груз. предложении — Semasmeneli qarTul winada- debaSi	33
Управление — marTva	33
Согласование подлежащего и сказуемого — qvemdebarisa da Semasmeneli SeTanxmeba	35
Поздравление, радость, восхищение — mil o cva, sixaruli arTaceba	35
Разговорник — sasaur o в Супермаркете — supermarketSi, ресторан, кафе — restorani, kafe	36
Разговорник — sasaur o в ресторане, кафе — restoranSi	37
Завтрак — sauzme	38
Личные показатели глаголов субъектного строя — subieqturi wyobis zmaTa piri niSnebi	39
Личные показатели глаголов объектного строя — obieqturi wyobis zmaTa piri niSnebi	39
Разговорник — sasaur o в магазине — maraziaSi	41
Глаголы особого типа спряжения — Taviseburi zmebi	43

Спряжение глагола: v l a p a r a k o b — говорю.....	45
Разговорник — s a s a u b r o в поезде — m a t a r e b e l S i.....	46
Спряжение глаголов: v i c i — знаю, v a z l e v — даю.....	47
Разговорник — s a s a u b r o в самолете — T v i T m f r i n a v S i.....	48
Спряжение глаголов: v a k e T e b — делаю, v w e r — пишу, v k i T x u l o b — читаю.....	50
Спряжение глаголов: v m u S a o b — работаю, v x o v r o b — живу, v i s v e n e b — отдыхаю.....	51
Разговорник — s a s a u b r o на пороходе — g e m z e.....	52
Безсубъектные глаголы — u s u b i e q t o z m n e b i.....	53
Разговорник — s a s a u b r o в гостинице — s a s t u m r o S i.....	53
Спряжение Глаголов: v d g e b i — встаю, v i c v a m — одеваюсь, v i b a n — умываюсь, v i z i n e b — засыпаю, v i R e b — беру, v a r T n e v — отнимаю, v i w y e b — начинаю, v x v d e b i — встречаюсь, v c d e b i — ошибаюсь.....	55
Разговорник — s a s a u b r o у врача — e q i m T a n.....	58
Спряжение глаголов: v a m a y o b — горжусь, v x e d a v — вижу, v u s m e n — слушаю, v o c n e b o b — мечтаю, v i R l e b i — устаю.....	59
Разговорник — s a s a u b r o аптека — a f T i a q i.....	61
Спряжение глаголов: v r e k a v — звоню, v T a m a S o b — играю, v f i q r o b — думаю, v w a r j i S o b — тренируюсь, v T a r g m n i — перевожу, v f r i n a v — летаю.....	62
Человек — a d a m i a n i.....	64
Спряжение глаголов: v k e r a v — шью, v q s o v — вяжу, v r e c x a v — стираю.....	67
Виды спорта — s p o r t i s s a x e o b a n i.....	68
Зимные виды спорта — z a m T r i s s p o r t i s s a x e o b a n i.....	68
Спряжение глаголов: v s a u z m o b — завтракаю, v s a d i l o b — обедаю, v w a x S m o b — ужинаю, v W a m — кушаю, v k e r a v — пью, v x a t a v — рисую, v y o f — делю.....	69
Разговорник — s a s a u b r o в театре T e a t r S i.....	71
Спряжение глаголов: m i n d a — хочу, m i x a r i a — радуюсь,	

menat reba — тоскую (скучаю)	72
Слова и выражения порицания, осуждения — dagmoba-dat uqsvi sityebi da gamoTqmebi	73
Слова ласки — saalerso sityebi.....	74
Спряжение глаголов: miyvares — люблю, maintereseb — интересуется, mesmis — слышу	74
Разговорник — sasaurbo в кинотеатре — kinoTeatrSi.....	75
Отрицание, согласие — uarufa, Tanxmoba.....	76
Спряжение глаголов: mtkiva — болит, msia — голоден, mwuria — жажду.....	77
Разговорник — sasaurbo на выставке — gamofenaze.....	78
Явления природы — bunebis movlenebi.....	79
Спряжение глаголов: meSinia — боюсь, momwons — нравится, mZuls — ненавижу	79
Название животных, птиц — sxovelTa, frivelTa saxelebi..	81
Цветы — yvavilebi	81
Документы — sabuTebi	82
Бизнес — biznesi	83
Порядок слов в предложении — sityvaTa wyoba winadadebaSi.....	84
ТЕКСТЫ ДЛЯ УПРАЖНЕНИЯ ДЛЯ ЧТЕНИЯ И ПЕРЕВОДА — სადაცააოცარი ტექსტები პოეტებისა და მანერებისათვის.....	85
Времена года — weliwadis droni.....	85
Части света — qveynis mxareebi.....	85
Природа Грузии — saqartvelos buneba.....	85
Животные и растения Грузии — saqartvelos mcenareebi da sxovelebi.....	86
Словообразование — saxelTa warmoqmna.....	86
Грузия — saqartvelo	87
Грузинская письменность — qartuli damwerialoba.....	88
Святая Нино — winda nino.....	89
Тбилиси — Tbilisi.....	90

Давид Строитель — daviT aRmaSenebeli.....	90
Сионский Собор — sionis taZari.....	91
Мцхетский собор — mxeTis taZari.....	92
Гелати — ge laTi.....	93
Самеба — sameba.....	94
Царица Тамара — Tamar mefe.....	94
Георги Брцкинвале — giorgi brwyinvale.....	96
Ираклий II — erekle meore.....	96
Христьянство — qristianoba.....	98
Яков Гогешвили — iakob gogebaSvili.....	99
Мтацминделеби — mTawmindelebi.....	99
Выдающиеся люди Грузии — saqarTvelos gamoCenili adamia- nebi.....	100
Шота Руставели — SoTa rusTaveli.....	100
Ренесанс в Грузии — renesansi saqarTveloSi.....	101
Пословицы — Andazebi.....	102
Заявление — gansxadeba.....	105
Грузинско-русский словарь — qarTu l -rusu li leqsikoni.....	107

nana ramisvili
Нана Рамисвили

qartuli enis mokle kursi uchoelebistvis
(Tvitmasvlebeli)

Краткий Курс Грузинского Языка
(самоучитель)

recenzentebi: tata moskalenko, filologur mecnierebaTa
doqtori, profesori
kaxaber Weisvili, filologur mecnierebaTa
doqtori, profesori

redaqtori nino bolqvaZe
teqn. redaqtori ekaterine zoiZe
koreqtori maia kalandaze

tiraji 1000

fasi saxel Sekrulebo

Sps`poligrafisti~
Tbilisi, suramis q. # 13
tel.: 295 00 97